

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

B) VAL-STATISTIK. IV.

STATISTISKA CENTRAL-BYRÅNS

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

RÖRANDE

RIKSDAGSMANNAVALEN

ÅREN

1876—1878.

STOCKHOLM, 1879.
KUNGL. BOKTRYCKERIET,
P. A. NORSTEDT & SÖNER.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. R. Valstatistik. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1873-1911.

Täckningsår: 1872-1910.

Innehåll: Statistiska centralbyråns underdåniga berättelser rörande Riksdagsmannavalen, Riksdagens andra kammare, Landstingsvalen och Kommunala rösträtten.

Efterföljare:

Riksdagsmannavalen / Kungl. Statistiska centralbyrån – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1912-1970. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1909/11-1965/1968.

Kommunala valen / Kungl. Statistiska centralbyrån – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1920-1967. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1919-1966.

Landstingsmannavalen / Kungl. Statistiska centralbyrån – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1913-1919. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1912-1918.

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.

S. 267-272: Allmänna val (Tab. 274-280).

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

B) VAL-STATISTIK. IV.

STATISTISKA CENTRAL-BYRÅNS

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

RÖRANDE

RIKSDAGSMANNAVALEN

ÅREN

1876—1878.

STOCKHOLM, 1879.
KUNGL. BOKTRYCKERIET,
P. A. NORSTEDT & SÖNER.

Innehållsförteckning.

	sid.
Inledning.....	1.
<i>Riksdagens Första Kammare</i>	2.
<i>Riksdagens Andra Kammare:</i>	
I. Fyllnadsvalen åren 1876—1878.....	4.
II. Nyvalen år 1878:	
A) Valkretsarne.....	5.
B) Valberättigade.....	9.
C) Valsättet.....	12.
D) I valen deltagande.....	13.
E) Elektorsvalen.....	16.
F) Valens utfall.....	17.

Tabell-bilagor.

N:o 1. Valen till Första Kammaren åren 1876—1878	22.
» 2. Första Kammarens sammansättning vid lagtima riksdagen år 1879.....	24.
» 3. Fyllnadsvalen till Andra Kammaren åren 1876—1878.....	27.
» 4. Valen till Andra Kammaren för åren 1879—1881.	
Folkmängd, valberättigade och i valen deltagande:	
A. Landsbygden.....	28.
B. Städerna.....	32.
» 5. Elektorerne yrke.....	35.
» 6. Andra Kammarens sammansättning vid lagtima riksdagen år 1879.	
Valens utgång.....	37.
Résumé.....	42.

Table des matières.

	pag.
Introduction.....	1.
<i>La Première Chambre</i>	2.
<i>La Seconde Chambre:</i>	
I. Élections complémentaires 1876—1878.....	4.
II. Élections nouvelles en 1879:	
A) Circonscriptions électorales.....	5.
B) Nombre des personnes ayant le droit de vote.....	9.
C) Election directe ou indirecte.....	12.
D) Nombre des votants.....	13.
E) Electeurs.....	16.
F) Résultat des élections.....	17.

Tableaux annexés.

N:o 1. Élections pour la Première Chambre 1876—1878.....	22.
» 2. Les membres de la Première Chambre à la diète ordinaire en 1879.....	24.
» 3. Élections complémentaires pour la Seconde Chambre 1876—1878.....	27.
» 4. Élections nouvelles pour la Seconde Chambre en 1878.	
Population, personnes ayant le droit de vote, votants:	
A. Campagne.....	28.
B. Villes.....	32.
» 5. Élections indirectes.	
Professions des électeurs.....	35.
» 6. Les membres de la Seconde Chambre à la diète ordinaire en 1879.	
Résultat des élections.....	37.
Résumé (en Français).....	42.

STORMÄGTIGSTE, ALLERNÅDIGSTE KONUNG!

Oaktadt föreskrifterna i Eders Kungl. Maj:ts nådiga Cirkulär af d. 12 Juli 1872, att uppgifterna om riksdagsmannavalen senast 8 dagar efter verkställt val skola insändas till Kungl. Maj:ts Befallningshafvande, som efter att, der komplettering finnes erforderlig, hafva sådan verkställt, ofördröjligen öfverlemnar uppgifterna för länet till Statistiska Centralbyrån för vidare bearbetning, har denna bearbetning nu likasom vid förutgångna riksdagsmannaval ej kunnat afslutas inom så kort tid, som önskligt varit. Anledningen härtill ligger uti ett beklagansvärdt dröjsmål med uppgifternas insändande. Om insändandet egde rum med föreskrifven skyndsamhet och fullständighet för hvarje län, skulle utom andra fördelar derigenom besparas en vidlyftig och tidsödande skriftvexling mellan Centralbyrån, Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande och vederbörande valförrättare, hvarigenom nu mycken arbetskraft spilles. Genom tillmötesgående af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande medelst insändande af uppgifterna efter hand, som de från länets valdistrikt inkommit, har visserligen tillfälle beredts att *successivt* granska dem och infordra nödiga förklaringar samt i de tabellariska sammandragen införa de uppgifter, som befunnits fullständiga, men arbetets afslutning omöjliggöres dock, intilldess materialet blifvit fullstän-

dig tillgängligt. Antalet af de från Centralbyrån utgångna skrivelser och promemior med påminnelser om uppgifternas insändande och rättelsers infordrande har utgjort 242. När nu beräknas det mångfaldigt större antal af skrivelser, som från Länsstyrelserna och Landstatstjenstemän måst utgå för infordrande af felande uppgifter och behöfliga upplysningar, framstår ytterligare den tidspilan, som vållas. Försummelserna äro ock så mycket mer klandervärda, som här blott gäller att å formulärblanketter meddela några få uppgifter, hvilka till största delen måste vara tillgängliga i de protokoll, som vid valen skola föras.

Mot den fullständighet, hvarmed uppgifterna utan dröjsmål inkommit från flertalet län, deribland främst Blekinge och Örebro, framstår så mycket anmärkningsvärdare förhållandet i några andra län. Så har exempelvis underlåtenhet af domhafvanden i Mellersta Roslags domsaga af Stockholms län slutligen måst af Länsstyrelsen hänskjutas till Hofrättens beifran. Största svårigheterna att erhålla de föreskrifna uppgifterna från kommunerna synas i öfrigt hafva mött Länsstyrelserna i Östergötlands och Elfsborgs län. Ett arbete, som under loppet af många månader måste oafåtligt bortläggas och återtagas, orsakar ock i Centralbyrån en ökad tidspilan.

Riksdagens Första Kammare.

Antalet af denna Kammars ledamöter har från 1867 års början, då det utgjorde 125, på grund af folkmängdens tillväxt ökat till 136 år 1879.

Denna tillökning af ledamöter fördelar sig mellan städerna och länen på följande sätt, nemligen:

för Stockholms stad från $15/9$ 1875.....	1.
» Norrköpings » » $5/9$ 1872.....	1.
» Malmö » » $14/8$ 1871.....	1.
» Göteborgs » » $17/9$ 1874.....	1.
» Skaraborgs län » » $17/9$ 1867.....	1.
» Örebro » » $18/9$ 1878.....	1.
» Vestmanlands » » $28/9$ 1875.....	1.
» Kopparbergs » » $30/9$ 1874.....	1.
» Gefleborgs » » $17/9$ 1872.....	1.
» Västernorrlands » » $18/9$ 1877.....	1.
» Vesterbottens » » Sept. 1867.....	1.

Summa 11.

Den minskning, som vållats i representantantalet för Östergötlands, Malmöhus samt Göteborgs och Bohus läns landstingsområden, derigenom att Norrköpings stad år 1872, Malmö stad år 1871 och en mindre del af Säfvedals härad (Karl Johans församling) år 1868 utbrötus ur vederbörande område, har under de tre år, denna berättelse afser, i följd af folkmängdens tillväxt blifvit ersatt, nemligen för Östergötlands län år 1878, för Malmöhus län år 1876 samt för Göteborgs och Bohus län år 1878.

Af de år 1866 valde 125 ledamöterna hade, enligt Centralbyråns år 1876 afgifna underdåniga berättelse, till och med riksdagen år 1875 afgått genom afsägelser 62 och genom dödsfall 11, och skulle i följd häraf 52 personer underkastas omval; men genom ytterligare 4 afsägelser och 1 dödsfall samt i följd af ökad folkmängd i 2 valkretsar uppgick hela antalet platser, som vid 1875 års val behöfde fyllas, till 59. För dessa val är i nyssnämnda berättelse redogjordt, och uppgick antalet af Kammars ledamöter vid riksdagen år 1876 till 131, deraf 72 som ännu ej tjenstgjort nio år, 28 då omvalde för samma valdistrikt, 4 för annat valdistrikt och 27 då nyvalde.

Detta Första Kammars ledamotsantal har sedan i följd af folkmängdstillväxt ökat till riksdagen år 1877 med 1 ledamot för Malmöhus län, år 1878 med 1 ledamot för Västernorrlands, och år 1879 med 1 ledamot för hvardera af Öster-

götlands, Göteborgs och Bohus samt Örebro län, och utgjorde alltså hela antalet vid sistnämnde riksdag 136.

Från platser i Första Kammaren hade afgått:

	genom afsägelse.	genom dödsfall.	efter 9 års ledamotskap.
från 1876 till 1877 års riksdag.....	6.	1.	7.
» 1877 » 1878 » »	13.	3.	5.
» 1878 » 1879 » »	13.	—	4.
	32.	4.	16.
» 1867 till och med 1876 års riksdag	81.	15.	52.
	Summa 113.	19.	68.
eller i procent af samtliga afgångne...	56,5.	9,5.	34,0.

Uppgifterna om de val till Första Kammaren, hvilka egt rum under åren 1876—1878, äro sammanförda i bilagda tabell N:o 1.

De 58*) valen fördela sig på året 1876 med 16*), på året 1877 med 22 och på året 1878 med 20.

Af de genom dessa val till representanter utsedde personer hafva 10 innehaft rum i denna Kammare under nio år, 2 i åtta år, 1 i sju år, 1 i sex år, 1 i fyra år, 1 i tre år, 1 i två år och 1 i ett år, samt 40 förut ej varit ledamöter af denna Kammare. 12 hafva förut innehaft plats uti Andra Kammaren, 19 deltagit i ständsriksdag, 22 hafva förut icke varit riksdagsmän.

Bilagda Tab. N:o 2 redogör för Första Kammars sammansättning vid lagtima riksdagen år 1879 samt angifver äfven valdagen för hvarje ledamot. Här af framgår, att af de för landstingsområden valde riksdagsmännen alla blifvit utsedde uti September eller under någon af de två första dagarne i Oktober månad med undantag af en enda (för Vestmanlands län), som blifvit utsedd i Januari. Af stadsrepresentanterne äro 6 valde i September, 1 i Februari, 1 i April och 1 i Augusti månad.

En yrkesfördelning medför alltid stora svårigheter och mot den, som här nedan lemnas i öfverensstämmelse och till jembförelse med förutgångna år, kunna alltså inkast göras. Detta oakadt torde den dock ej sakna allt värde.

*) Inberäknadt det val, som den 4 Jan. 1876 företogs af Vestmanlands läns landsting, hvarigenom n. v. Hofmarskalcken P. O. Reutersvärd utsågs till riksdagsman. Då detta val afsåg att fylla en plats, som blifvit ledig under loppet af år 1875, är det äfven upptaget i Centralbyråns berättelse om riksdagsmannavalen år 1875.

Tab. Litt. A.

Yrkesfördelning för Första Kammars ledamöter.

Riksdagen år	Civile och militäre embetsmän.											Biskopar och kyrkoberdar.	Professorer och lärare.	Läkare.	Hannasagare, Landtbrukare.	Godsegare.	Bruksegare, Bruksförvaltare.	Handlande, Bankier, Fabrikidkare.	Öfrige.	Summa.
	Statsministrar och Statsråd.	Justitieombudsman o. Justitieråd.	Justitiedirektörer.	Presidenter och Generaldirektörer.	Öfverståthållare o. Landshöfdingar.	Öfver- och Underdomare.	Landtätstjänstemän.	Andra civila embetsmän.	Generalspersoner.	Regementsofficerare.	Kompaniöfverare.									
1867.....	6	2	7	14	7	2	1	2	6	2	49	4	4	2	—	40	19	6	1	125
1873.....	2	2	11	13	7	1	4	3	4	2	49	1	4	—	42	18	8	6	6	128
1876.....	6	2	5	8	4	1	1	4	2	4	37	3	3	—	34	25	16	6	6	131
1879.....	5	2	6	6	5	—	4	3	3	1	35	4	3	—	45	22	14	5	5	136

Att antalet till civila och militära embetsmannaklasserna hörande ledamöter af Kammaren ansenligt sjunkit under de senare åren, är tydligt, och är minskningen i synnerhet stor för landshöfdingar. Rubriken "hemmansegare och landtbrukare" börjar först med året 1876. Antalet "godsegare" är sista året högre än något af de förutgångna. Antalet "handlande, bankirer och fabriksidkare", hvilka väl företrädesvis representera stadsmannaningar, har under åren 1876 och 1879 visserligen nära fördubblats, men jordbruksnäringen eger dock de fleste representanter äfven inom denna Kammare, helst ej få embetsmän tillika äro jordegare. Utaf Kammarens medlemmar hade år 1867 9, år 1873 15, år 1876 9 och år 1879 10 förut varit ledamöter af Statsrådet.

Antalet ledamöter af Första Kammaren i nedanstående lefnadsår har vid nedannämnda riksdagar varit:

Tab. Litt. B. Åldersfördelning af Första Kammarens ledamöter.

I lefnadsår.	1873.	1876.	1879.	I lefnadsår.	1873.	1876.	1879.
80:e	—	1	—	55:e	6	4	4
79:e	1	—	—	54:e	8	3	10
78:e	—	—	1	53:e	6	4	6
77:e	1	—	—	52:a	7	5	7
76:e	—	—	—	51:a	5	8	3
75:e	—	1	—	50:e	2	6	1
74:e	1	—	1	49:e	4	5	5
73:e	—	—	—	48:e	3	6	6
72:a	1	—	—	47:e	7	—	1
71:a	3	1	—	46:e	2	2	6
70:e	—	1	3	45:e	6	3	1
69:e	1	—	1	44:e	—	2	3
68:e	3	1	4	43:e	1	4	3
67:e	5	2	4	42:a	3	1	1
66:e	2	3	2	41:a	1	—	—
65:e	2	4	6	40:e	—	2	2
64:e	3	2	2	39:e	1	—	1
63:e	2	3	14	38:e	—	—	1
62:a	4	6	5	37:e	—	2	—
61:a	5	4	4	Summa 37:e—40:e	1	4	4
60:e	7	12	13	41:a—50:e	29	29	27
59:e	6	7	7	51:a—60:e	64	69	58
58:e	5	7	3	61:a—70:e	27	26	45
57:e	9	10	2	Öfver 70:e	7	3	2
56:e	5	9	3	Summa	128	131	136

Åldersgruppen 51—60-åriga intager sålunda hela tiden främsta rummet och den näst högre 61—70-åriga visar för 1879 en ansenlig tillväxt.

Medelåldern utgjorde vid början af riksdagen 1867: 52,46, 1870: 54,18, 1873: 55,67, 1876: 55,06 och 1879: 56,20 lefnadsår.

Ledamöterna af 1879 års riksdags Första Kammare hafva vid denna riksdags slut för en och samma valkrets haft plats i Kammaren motstående antal år:

Tab. Litt. C. Tjänstgöringstid för Första Kammarens ledamöter år 1879.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Medeltal riksdagsår för hvarje ledamot.	
	bevistade lagtima riksdagar för samma valkrets af nedanstående antal ledamöter.														
Stockholms stad	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	2	8,88
Stockholms län	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	10,00
Uppsala d:o	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	7,33
Södermanlands d:o	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2	10,50
Östergötlands d:o	1	—	—	3	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	7,00
Norrköpings stad	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	7,00
Jönköpings län	—	1	—	1	1	—	1	—	1	—	—	—	—	1	6,67
Kronobergs d:o	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	6,60
Kalmar läns norra del	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	7,00
» » södra del	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	5,50
Gotlands län	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,00
Blekinge d:o	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5,25
Kristianstads d:o	1	3	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3,14
Malmöhus d:o	1	1	1	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	3	6,50
Malmö stad	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	8,00
Hallands län	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	8,75
Göteborgs o. Bohus d:o	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	5,50
Göteborgs stad	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	9,00
Elfsborgs län	1	2	3	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4,11
Skaraborgs d:o	2	2	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	1	—	5,25
Vermlands d:o	—	—	—	1	1	—	—	1	—	1	—	1	3	—	9,75
Örebro d:o	3	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	4,50
Vestmanlands d:o	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,75
Kopparbergs d:o	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5,83
Gefleborgs d:o	1	1	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	4,40
Vesternorrlands d:o	1	1	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3,40
Jemtlands d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	12,50
Vesterbottens d:o	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	5,67
Norrbottnens d:o	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	5,00
Summa	16	16	9	23	13	4	9	5	6	2	5	5	23	6,23	

Häraf framgår att, inberäknad 1879 års riksdag, den tid, som hvarje Första Kammarens ledamot haft säte i Kammaren för samma valkrets, i medeltal utgör 6,23 år. Vid jämförelse med detta medeltal för samtliga Kammarens medlemmar befinnas 15 valkretsar förete ett högre medeltal, från 12,50 år för Jemtlands län ned till 6,50 år för Malmöhus län; hvaremot 14 valkretsar understiga medeltalet, från 5,83 år för Kopparbergs ned till 1 år för Gotlands län.

Vid denna jämförelses begagnande såsom måttstock för omsättningen af representanter i Första Kammaren får dock ej förbises den tillökning af dessas antal, hvilken, på sätt förut är anfördt, tid efter annan egt rum på grund af valkretsarnes ökade folkmängd.

Visserligen hafva 23 af Kammarens ledamöter der haft plats för samma valkrets under alla 13 åren, men lika högt tal 23 faller äfven på blott 4 års tjänstgöring i Kammaren.

Inräknas äfven den tid, en person i Kammaren representerat annan valkrets, blir medeltiden något högre eller 6,70 år.

I sammanhang härmed kan anföras, att de, hvilka åren 1866—1870 utsågos till ledamöter af Kammaren, hafva af sin nioåriga valperiod tjänstgjort i medeltal 6,53 år.

Tab. 2 innehåller äfven uppgift, hvilka af Första Kammarens ledamöter såsom riksdagsmän deltagit i ständsriksdagarna. Å vederbörligt ställe finnes äfven sådan uppgift rörande Andra Kammarens ledamöter. På de förra särskilda Stånden fördela sig de båda Kamrarnes ledamöter härvid på följande sätt:

	Första Kammaren.	Andra Kammaren.	Summa.
Ridderskapet och Adeln	54.	12.	66.
Presteståndet	4.	2.	6.
Borgareståndet	8.	3.	11.
Bondeståndet	—	27.	27.
dels Ridderskapet och Adeln dels Borgareståndet	1.	—	1.
Summa	67.	44.	111.
i procent af samtliga ledamöter...	49,3.	21,6.	32,6.

Nära hälften af Första Kammarens ledamöter har sålunda deltagit i ständsriksdagarna och af dessa har flertalet gjort det såsom medlemmar af Ridderskapet och Adeln, hvars förre medlemmar äfven inom den Andra Kammaren utgöra ett betydande antal, ehuru ej så många som de förre medlemmarne af Bondeståndet, af hvilka ingen enda deremot innehar plats uti Första Kammaren. Af denna senares medlemmar har 1 vid olika riksdagar tillhört än Ridderskapet och Adeln än Borgareståndet. Att så många af Ridderskapets och Adeln's förre medlemmar nu innehafva plats i Riksdagen, kan väl till en del tillskrivas dess vid ständsriksdagarna vanligtvis större talrikhet och delvis ungdomligare sammansättning i jämförelse med de öfriga trenne Stånden.

Af Första Kammarens ledamöter hafva 21 förut innehaft plats uti Andra Kammaren, af hvilka 12 blifvit invalde åren 1876—1878.

Utaf de 58 val till Första Kammaren, som egt rum åren 1876—1878, har 1 öfverklagats, men äfven detta blifvit fastställt.

Riksdagens Andra Kammare.

I. Fyllnadsvalet åren 1876—1878.

För de fyllnadsvalet till denna Kammare, hvilka egt rum under mellantiden mellan nyvalen åren 1875 och 1878, redogör Tab. N:o 3.

År 1875 utgjorde antalet af Andra Kammarens ledamöter 198. I följd af ledamöters afgang hafva för upprätthållande af detta antal, på sätt tabellen utvisar, 27 fyllnadsvalet egt rum, nemligen 8 år 1876, 14 år 1877 och 5 år 1878. Sådana val hafva påkallats till ett antal af 13 för städer och till ett antal af 14 för valkretsar å landsbygden, således jämförelsevis vida oftare för de förra än för de senare.

Deltagandet i dessa fyllnadsvalet har, såsom man kunnat vänta, i allmänhet varit ringare än vid sådana val, som afse en hel treårsperiod. Af de 13 valen inom städerna, alla omedelbara, har vid 10 en mindre, vid 3 en större andel af de valberättigade infunnit sig än vid nyvalen 1878. Särskildt i de största städerna, som vid nyvalen välja flere än en riksdagsman, har intresset visat sig mindre lifligt; vid valen i Stockholm och Göteborg infunno sig proportionsvis blott hälften

sa många som hösten 1878 eller ännu mindre, vid de trenne valen i Malmö blott 7,1, 6,5 och 9,1 % af de valberättigade. Största intresset visades i valkretsen Helsingborg-Engelholm, af hvars valmän 45,2 % deltog i det val, som der företogs i December 1877. Vid de 6 omedelbara valen på landsbygden har blott vid ett enda större andel af de valberättigade infunnit sig än vid nyvalen 1878 och detta, eget nog, vid valet inom Vestmanlands södra domsaga, ehuru detta val företogs så sent som i slutet af April månad år 1878. Inom de 8 valkretsarne på landsbygden med medelbart val har deremot vid 4 val något större, vid 3 val något mindre och vid 1 val lika stor andel af de valberättigade deltagit i omröstningen, som hösten 1878. Sämst ställer sig förhållandet inom Sundals härads valkrets, hvarest vid fyllnadsvalet i November månad år 1876 deltagarne utgjorde blott 3,3 % af de valberättigade. Bland rikets samtliga valkretsar fans vid nyvalen 1875 blott en enda och vid nyvalen 1878 blott tvenne, hvilka visade ofördelaktigare förhållanden än denna krets.

II. Nyvalen år 1878.

A) Valkretsarne.

För landsbygden har valkretsarnes antal, hvilket åren 1866 och 1869 utgjorde 135, efter hand genom folkmängdstillväxt eller af annan orsak förändrats, så att det vid nyvalen år 1878 uppgick till 140 enligt Tab. N:o 4 A. Uppsala läns norra domsaga, Luggude domsaga i Malmöhus län, Jemtlands läns norra och Norrbottens läns södra domsaga delades nemligen från och med 1872 hvar och en i 2 valkretsar, och

likadan delning i 2 valkretsar anbefaldes genom nådiga Kungörelsen af den 14 Juni 1878 för Vätö, Ale och Kullings domsaga i Elfsborgs län. Genom domsagors reglering har dessutom antalet representanter minskats med 1 för Göteborgs och Bohus län samt ökats med 1 för Norrbottens län, i det att Säfvedals härad förenats med Hisings och Askims domsaga från och med år 1872 samt antalet domsagor inom Norrbottens län med 1877 års början ökats från 3 till 4.

Enligt den i Eders Kungl. Maj:ts nådiga Kungörelse af den 5 Maj 1876 meddelade, af Riksdagens Andra Kammare gjorda, indelningen af *städernas* valkretsar, sådan denna finnes upptagen i bilagda Tab. N:o 4 B, utgjorde dessas antal vid nyvalen år 1878 tillsammans 40, mot 38 vid valen år 1875. Förändringarna bestå deruti:

att Enköpings stad från valkretsen Vesterås-Köping blifvit flyttad till den för Stockholms läns städer gemensamma;

att Torshälla och Strengnäs ombytt plats inom de två valkretsarne uti Södermanlands län, så att Torshälla nu är förenad med Eskilstuna och Strengnäs med Nyköping m. fl. städer;

att Borgholm flyttats från valkretsen Vestervik-Oskarshamn till kretsen Vexjö-Eksjö-Vimmerby;

att, sedan Helsingborg berättigats utgöra egen valkrets, Engelholm förenats med Halmstad, och de öfriga fyra städerna i Hallands län gemensamt bilda egen valkrets;

samt att, sedan likaledes Sundsvall berättigats utgöra egen valkrets, Östersund förenats med Hernösand, samt till särskild valkrets sammanslagits städerna i Vester- och Norrbottens län.

Enligt den folkmängdsberäkning, som meddelats till ledning vid riksdagsmannavalen, har för *landsbygden* länsvis utsetts *en* riksdagsman för det invånareantal, som angifves i nedanstående Tab. Litt. D.

Tab. Litt. D. Medeltal invånare i landsbygdens valkretsar, länsvis.

Län.	1878.	1875.	1872.	1869.	1866.
Stockholms	26,523	25,420	25,001	24,778	24,435
Uppsala	22,855	22,215	21,902	28,656	28,275
Södermanlands	31,940	31,055	30,834	30,610	29,997
Östergötlands	28,367	27,833	27,422	27,561	27,227
Jönköpings	29,082	28,401	27,624	28,535	28,454
Kronobergs	27,258	26,617	25,903	26,647	26,515
Kalmar	27,245	27,013	26,846	27,112	26,711
Gotlands	24,060	24,092	24,005	23,895	23,561
Blekinge	27,085	26,690	25,895	25,761	25,497
Kristianstads	31,169	30,875	30,267	30,425	30,375
Malmöhus	24,104	23,650	23,282	25,504	25,269
Hallands	24,058	23,631	23,238	23,380	23,180
Göteborgs och Bohus	28,402	27,985	27,736	23,870	25,353
Elfsborgs	24,906	27,125	26,754	26,985	26,683
Skaraborgs	34,294	33,550	33,034	32,857	31,987
Vermlands	28,242	28,160	27,782	28,077	27,739
Örebro	27,634	27,101	25,975	25,607	24,965
Vestmanlands	27,451	26,305	25,134	24,583	23,787
Kopparbergs	30,178	29,336	28,170	28,129	27,924
Gefleborgs	28,053	26,771	25,498	25,053	24,932
Vesternorrlands	29,013	27,007	25,316	24,370	23,770
Jemtlands	25,353	24,252	23,210	34,169	33,131
Vesterbottens	24,505	24,353	23,580	22,851	22,632
Norrbottens	20,169	24,196	23,232	33,816	32,945
Medeltal för landsbygden ...	27,358	27,111	26,488	27,031	26,779

Det invånareantal, som i medeltal för hela landsbygden egt utse *en* ledamot af Riksdagens Andra Kammare, har alltså vexlat mellan 26,488 och 27,358.

För de särskilda *länen* och *ären* ligga medeltalen dels öfver dels under hela landsbygdens, samt förete för 10 län oafbrutet stigande, för de öfriga åter än fallande än stigande. Orsakerna härtill äro att söka dels i förändringar af folkmängdsbeloppet, dels i bildandet af nya domsagor, dels i delning af valkretsar, som uppnått större folkmängd än 40,000.

Af tabellen ses, att för Skaraborgs, Södermanlands, Kristianstads och Kopparbergs län förhållandet för närvarande är ofördelaktigast med en folkmängd öfverstigande 30,000, för Norrbottens län deremot fördelaktigast med föga öfver 20,000 invånare mot *en* riksdagsman för landsbygden.

I medeltalen för länen utjemnas de stora skilnaderna mellan de särskilda valkretsarna. Dessa framtråda deremot i följande öfersigt. Af landsbygdens samtliga valkretsar egde nemligen

	år 1878.	1875.	1872.	1869.	1866.
öfver 40,000 inv.....	1.	1.	1.	3.	1.
35—40,000 »	17.	17.	11.	14.	12.
30—35,000 »	30.	28.	28.	29.	27.
25—30,000 »	38.	33.	33.	32.	34.
20—25,000 »	39.	44.	47.	39.	40.
15—20,000 »	13.	12.	15.	14.	18.
under 15,000 »	2.	3.	3.	4.	3.
Summa valkretsar	140.	138.	138.	135.	135.

Den starkast befolkade valkretsen var år 1878, likasom förut, Oppunda och Villåttinge härad i Södermanlands län med 44,952, den minst befolkade Redvägs härad i Elfsborgs län med 12,581 invånare. Anledningen till så stora skiljaktigheter är till en del att söka uti grundlagens föreskrift, att vid domsagors tudelning i valkretsar bör delningen, så vidt ske kan, verkställas häradsvis. I afseende på olikheterna i valkretsarnes folkmängd inom hvarje län torde i öfrigt få hänvisas till Tab. N:o 4 A.

Städernas 40 valkretsar fördela sig i tre grupper, nemligen de 4 städer, som på grund af sin folkmängd ega att utse mer än en ledamot af Andra Kammaren; de städer, som ega att hvar för sig utse en ledamot, och de, som tillsammans med en annan eller flere andra utse en ledamot af denna Kammare.

Den *första* gruppen med en sammanlagd folkmängd af 299,049 representeras af 28 ledamöter i Andra Kammaren, och utgör alltså den folkmängd, som i medeltal motsvarar en representant, 10,681. Antalet af dessa representanter har sedan år 1867 ökats med 7, under det proportionen mellan dem och invånareantalet blott obetydligt varierat.

Till den *andra* gruppen, som i allmänhet bestämmes af en folkmängd mellan 10,000 och 20,000, höra 12 städer, af hvilka dock blott 8 ännu uppnått 10,000 personers folkmängd. Mot hvar och en af de 12 representanterna för denna grupp, med en sammanlagd folkmängd af 141,861, svara i medeltal 11,822 invånare. Detta medeltal ligger emellan 18,137 invånare i Gefle och 6,843 i Visby.

Genom omregleringen af städernas valkretsar år 1876 ökades antalet representanter inom denna grupp med 2, i det att städerna Helsingborg och Sundsvall erhöilo rätt att hvardera ensamt utse en sådan. Folkmängdstillväxten inom de öfriga städerna har likväl varit så betydlig, att förhål-

landet mellan antalet invånare och antalet representanter nu ställer sig vida oförmånligare än vid tiden för det nya representationssättets införande. Af de 10 dåvarande valkretsarne inom gruppen egde nemligen enligt 1865 års folkmängd, densamma som i Eders Kungl. Maj:ts nådiga Kungörelse af den 4 Juli 1866 lades till grund för städernas första indelning i valkretsar, blott 2 mer än 10,000 och samtliga i medeltal blott 9,351 invånare.

Den tredje gruppen innefattar 74 städer, hvilkas sammanlagda folkmängd 213,444, fördelad mellan 24 riksdagsmän, gifver ett medeltal af 8,894 invånare svarande mot hvar representant. Inom de särskilda valkretsarne tillhörande denna grupp utgör folkmängden

uti 7 valkretsar.....	10,000—11,000.
» 4 »	9,000—10,000.
» 6 »	8,000— 9,000.
» 6 »	7,000— 8,000.
» 1 »	6,000— 7,000.

Den största folkmängden 10,930 eger valkretsen Vestervik-Oskarshamn, den minsta 6,351 valkretsen Varberg-Falkenberg-Laholm-Kungsbacka.

Vid en jämförelse mellan denna stadsgrupp före och efter 1876 års reglering af dess valkretsar torde nuvarande förhållanden lämpligast kunna sammanställas med dem för tio år sedan, den tid som enligt Riksdagsordningen bör förflyta mellan hvarje omreglering.

Valkretsarnes antal och följaktligen antalet representanter har under denna tid icke undergått någon förändring. Helsingborg och Sundsvall hafva visserligen hänförs till städer, som ensamme sända riksdagsman, men i stället hafva bland de återstående städerna 2 nya valkretsar bildats, enligt hvad förut å sid. 5 finnes anfördt. Trelleborg, Borgholm, Skellefteå och Haparanda, hvilka för tio år sedan egde representanter gemensamt med landsbygden, välja nu tillsammans med städerna.

I förhållandet mellan invånareantalet och antalet representanter hafva deremot åtskilliga förändringar egt rum. Enligt presterskapets uppgifter om rikets folkmängd den 31 December 1867 utgjorde nemligen densamma

uti 1 valkrets.....	10,000—11,000.
» 3 »	9,000—10,000.
» 3 »	8,000— 9,000.
» 8 »	7,000— 8,000.
» 9 »	6,000— 7,000.

I medeltal för samtliga valkretsar utgjorde den 7,608. Således förmånligare förhållanden än de närvarande.

Vid regleringen af valkretsarne inom denna stadsgrupp skola enligt Riksdagsordningen städerna, så vidt ske kan, ordnas *länsvis*. En sådan gruppering, att städerna inom samma valkrets tillhöra samma län, möter emellertid i vårt land med dess många och på vidsträckt område spridda småstäder stora svårigheter och blir till och med för vissa län omöjlig att verkställa i enlighet med Riksdagsordningens öfriga föreskrifter. Grupperingen enligt de tvenne hittills företagna regleringarne har varit följande:

Valkretsar med städer inom 1 län.....	Enligt regleringen	
	1866.	1876.
.....	17.	17.
» » » » 2 »	5.	6.
» » » » 3 »	2.	1.

Resultatet är enligt den senaste regleringen något bättre än enligt den förra. Valkretsar med städer inom 3 län hafva nemligen minskats från 2 till 1, i det att Hernösand numer är skild från städerna inom Vester- och Norrbottens län, med hvilka den förut var förenad, så att dessa sistnämnda städer ensamme bilda en valkrets. Vexjö, Eksjö och Vimmerby, nu förökade med Borgholm, ingå deremot fortfarande i samma krets.

Samtliga städernas representanter utgjorde 55 enligt valen 1866, 56 enligt valen 1872, 60 enligt valen 1875 och 64 enligt valen 1878. Det antal invånare, som enligt de sistnämnda valen kommer på hvarje representant, utgör 10,224, och är detta ett ogynsammare förhållande än till och med vid 1875 års nyval, de sista som föregingo omregleringen af de mindre städernas valkretsar. Det antal invånare, som då motsvarade hvarje representant, var nemligen 10,003. År 1872 utgjorde det 9,800 och år 1866 9,035. Oaktadt stadsrepresentanternas antal uti Andra Kammaren sedan det nya representationsskickets införande förökats med ej mindre än 9, har likväl folkmängdens tillväxt i städerna jämförelsevis varit ännu snabbare. År 1878 uppgick deras folkmängd till 654,354, under det att år 1866 i stadsvalkretsarne*) funnos endast 496,900 invånare.

Valkretsarnes å *landsbygden* utsträckning måste i många fall på riksdagsmannavalen derinom utöfva ett stort inflytande. Öfverensstämmelsen uti intressen, kännedomen om de personer, hvilka bäst lämpa sig att representera valkretsen, lättheten att taga del i valet bör sålunda i allmänhet vara större, röstsplittringen åter i allmänhet vara mindre uti valkretsar af ringa utsträckning än i dem, hvilka omfatta större områden; och på grund häraf måste äfven de tal, som i redogörelsen för valen meddelas, i många fall på det ena stället få en helt annan betydelse än på det andra. Sjelfva sättet för valet, huruvida det skall ske omedelbart af valmännen sjelfve eller medelbart genom elektor, synes äfven af den omständigheten, att valkretsen eger en vidsträcktare eller inskränkta omfattning, böra röna inflytande. Då emellertid enligt grundlagens bud, att landsbygdens valmän skola aflemna sina röstsedlar inför kommunalstämmans ordförande, de större och egentliga valdistrikten på sätt och vis sönderfalla i mindre, nemligen de kommuner eller tilläfventyrs kommun delar, af hvilka de utgöras, så bör äfven antalet af valkretsens kommuner och kommundelar i vissa fall vara af stor vikt, särdeles i fråga om det större eller mindre deltagande, som i och för valförrättningen kan påräknas, då ett deltagande i valet blifver vida lättare, ju flere tillfällen dertill erbjuda sig.

På grund häraf har Statistiska Centralbyrån ansett lämpligt att här redogöra för de särskilda valkretsarnes *ytinnehåll* samt för antalet af de *kommuner* och *kommundelar* som i dem ingå, och äro uppgifterna rörande ytinnehållet beräknade efter den af Generalstaben utarbetade och af Centralbyrån i 1876 års årgång af »Statistisk Tidskrift», häftet 47, publicerade redogörelsen för Sveriges areal, med iakttagande af derefter gjorda

*) Trelleborg, Borgholm, Skellefteå och Haparanda tillhörde ej städernas valkretsar vid denna tid.

smärre förändringar. Uppgifterna om kommunernas och kommundelarnes antal äro hemtade från de af kommunalstämornas ordförande insända valuppgifterna med rådfrågande i tvivelaktiga fall af de meddelanden om kommunernas utsträckning, som kunnat blifva gjorda i de redogörelser öfver kommunernas fattigvård och finanser, hvilka till Centralbyrån blifvit afgifna. Osäkerheten om den egna kommunens utsträckning och omfattning har nemligen hos åtskilliga kommunalstämмо-ordförande visat sig vara ganska stor. På grund här af torde äfven det här nedan uppgifna antalet kommuner och kommundelar med en eller annan öfver- eller understiga verkliga förhållandet.

Tab. Litt. E. Valkretsarnes å landsbygden yttinnehåll och kommunantal. *)

Län.	Valkrets.	Svenska qvadrattmil.	Kommuner.	Kommundelar.
Stockholms	Norra Roslags domsaga	18,03	16	3
	Mellersta " "	10,38	12	3
	Södra " "	12,68	27	2
	Stockholms läns vestra " "	9,92	25	2
	Södertörns " "	16,55	26	—
Uppsala	Norunda och Örbyhus härad	13,47	8	5
	Olands " "	11,49	11	—
	Uppsala läns mellersta domsaga	12,76	32	7
Södermanlands	" " södra " "	8,58	27	3
	Jönåkers, Rönö och Hölebo härad	18,09	30	—
	Oppunda och Villåttinge " "	19,43	20	3
	Ö. och V. Rekarne " "	9,94	19	1
Östergötlands	Daga, Åkers och Selebo " "	11,67	19	2
	Kinda och Ydre domsaga	21,75	16	5
	Björkekinds m. fl. " "	11,72	21	4
	Lysings och Göstrings " "	9,33	15	6
	Åkerbo m. fl. " "	8,96	17	5
	Vifolka m. fl. " "	9,10	16	9
	Risinge, Hällestads och Tjällmo " "	16,34	7	4
	Aska, Dals och Bobergs " "	7,57	26	7
	Hammarkinds m. fl. " "	11,49	10	5
	Vestra härads " "	17,31	17	4
Jönköpings	Östra " "	11,22	14	5
	Östbo härad	14,39	14	—
	Vestbo " "	19,17	24	1
	Tveta, Vista och Mo domsaga	19,88	27	7
Kronobergs	Norra och Södra Vedbo " "	18,86	21	4
	Uppvidinge härad	19,63	13	1
	Konga " "	14,84	13	2
	Norrvidinge och Kinnevalds " "	13,70	16	4
	Allbo " "	14,11	15	2
	Sunnerbo domsagas östra valkrets	11,51	12	—
" " vestra " "	13,20	11	1	
Norra Tjusts härad		12,19	8	2
	Södra " "	11,67	9	—

*) De valkretsar, hvilka begagnat medelbart valsätt, äro i förteckningen kursiverade. — Venerns, Vetterns, Mälarens och Hjelmarens vattenområden ingå ej i det beräknade yttinnehållet, enär dessa icke inneslutas inom någon viss valkrets utan endast bilda gräns mellan flere sådana. Öfriga insjöar ingå deremot i beräkningen.

Län.	Valkrets.	Svenska qvadrattmil.	Kommuner.	Kommundelar.
Kalmar	Aspelands och Handbörds domsaga	20,45	10	4
	Sevede och Tunälans " "	16,60	8	2
	Norra Möre och Stranda " "	12,34	12	—
	Södra Möre domsagas vestra valkrets	8,60	3	1
	" " " östra " "	6,47	11	—
Gotlands	Ölands domsaga	11,77	33	—
	Gotlands södra " "	11,95	45	—
Blekinge	" norra " "	15,14	48	—
	Listers " "	5,78	6	2
Kristianstads	Bräkne " "	5,94	5	1
	Östra " "	5,56	8	—
	Medelstads " "	8,87	12	—
	Ingelstads och Jerrestads " "	5,04	28	3
Malmöhus	Villands " "	6,43	14	4
	Östra Göinge " "	9,57	12	1
	Albo och Gärdas " "	8,69	27	3
	Vestra Göinge " "	12,73	20	5
	Norra Åsbo " "	9,18	14	5
	Södra Åsbo och Bjäre " "	4,93	16	3
	Oxie och Skytts " "	4,36	44	2
	Färs " "	5,29	18	—
	Frosta " "	6,37	17	8
	Rönnebergs och Harjagers härad	3,71	27	10
Hallands	Onsjö " "	3,34	11	7
	Luggude domsagas norra valkrets	2,54	10	2
	" " södra " "	3,01	13	5
	Bara härad	2,58	13	5
	Torna " "	4,17	26	5
Göteborgs och Bohus	Herrestads och Ljunits " "	2,59	17	3
	Vemmenhög " "	3,24	23	1
	Halmstads och Tönnersjö " "	11,29	18	1
	Höks " "	8,25	10	1
	Årstads och Faurås " "	11,25	23	2
	Himle " "	3,68	13	—
	Hallands läns norra domsaga	8,23	19	—
	Askims m. fl. " "	6,14	19	1
	Inlands " "	9,05	19	—
	Orusts och Tjörns " "	4,90	15	—
Elfsborgs	Norrvikens " "	12,25	12	—
	Lane och Stångenäs härad	5,07	11	—
	Tunge, Sörbygdens och Sotenäs " "	6,26	10	—
	Marks " "	12,14	23	2
	Vedens och Bollebygds " "	7,00	7	3
	Flundre, Väne och Bjerke domsaga	6,86	15	1
	Kinds härad	19,66	34	5
	Redvägs " "	5,65	17	7
	Vätö och Ale " "	7,55	12	2
	Kullings " "	6,79	24	3
Södra	Ås och Gäsene domsaga	9,35	34	8
	Sundals härad	5,10	7	1
	Nordals och Valbo " "	9,45	11	4
	Tössbo och Vedbo domsaga	22,04	20	4

Län.	Valkrets.	Svenska kvadratmil.	Kommuner.	Kommundelar.
Skaraborgs	Åse, Viste, Barne och Laske domsaga	9,12	39	5
	Kinnefjerdings, Kinne och Källands "	9,36	47	2
	Skänings, Vilske och Valle "	9,01	36	8
	Gudhems och Käkinds "	9,23	40	1
	Vartofta och Frökinds "	13,55	42	7
	Norra Vadabo "	11,40	15	—
	Södra " "	12,70	30	—
	Ölme, Visnums och Väse härad	11,94	9	1
	Fernebo " "	16,21	7	—
	Mellansysslets domsaga	13,66	13	—
Vermlands	Södersysslets " "	17,12	16	1
	Nordmarks " "	18,05	11	—
	Fryksdals härads öfre tingslag	12,10	4	—
	" " nedre " "	11,77	5	—
	Jösse domsaga	17,36	11	—
	Elfdals och Nyeds " "	47,69	11	—
	Edsbergs, Hardemo och Grimstens härad	10,69	6	1
	Kumla och Sundbo " "	10,25	10	2
	Glanshammars och Örebro " "	8,61	17	—
	Askers och Sköllersta " "	8,25	9	1
Örebro	Linde domsaga	18,31	3	4
	Nora " "	22,87	7	1
	Vestmanlands södra " "	11,49	21	4
	" vestra " "	14,29	15	3
Vestmanlands	" norra " "	13,05	10	1
	" östra " "	19,50	15	6
	Nedan-Siljans " "	35,99	9	—
	Ofvan-Siljans " "	100,97	7	—
Kopparbergs	Hedemora " "	16,52	9	—
	Falu " "	26,95	10	—
	Grangärde m. fl. tingslag	17,45	9	—
	Malunys m. fl. " "	60,65	5	—
Gefleborgs	Hedesunda m. fl. " "	19,36	7	1
	Ugglebo m. fl. " "	19,15	4	—
	Norra Helsinglands domsaga	35,03	16	1
	Vestra " "	52,48	6	3
Vesternorrlands	Södra " "	41,24	11	2
	Torpe m. fl. tingslag	39,84	7	—
	Selångers m. fl. " "	22,12	11	—
	Säbrå m. fl. " "	23,81	12	5
Jemtlands	Ramsele och Sollefteå " "	66,92	17	—
	Norra Ångermanlands domsaga	62,81	14	1
	Hammerdals m. fl. tingslag	145,91	11	2
	Ragunda m. fl. " "	62,71	16	1
Vesterbottens	Södra Jemtlands domsaga	235,50	26	—
	Umeå m. fl. tingslag	42,65	6	—
	Degerfors m. fl. " "	345,42	9	1
	Vesterbottens norra domsaga	72,14	5	—
Norrbottnens	" mellersta " "	37,10	4	—
	Piteå " "	229,49	4	—
	Luleå " "	205,93	3	—
	Kalix " "	208,39	4	—
	Torneå " "	274,84	8	—

I medeltal blir *yttinnehållet* af hvarje valkrets å landsbygden: inom hela riket 27,04, inom Götaland särskildt 9,97, inom Svealand 19,34 och inom Norrland 106,80 svenska kvadratmil; inom Svealänen utom Kopparbergs län 14,88, inom Kopparbergs-Gefleborgs-Vesternorrlands län 40,08 och inom de tre öfriga norrländska länen 169,10 svenska kvadratmil. Då inom Malmöhus län hvarje valkrets omfattar i medeltal 3,75, uppgår den inom Norrbottens län i medeltal till 229,66 svenska kvadratmil. Sådana förhållanden måste i alla afseenden vara af ingripande betydelse för riksdagsmannavalen.

Uti de delar af landet, hvarest valkretsarne ega den största utsträckningen, innefatta de i allmänhet, såsom af förestående redogörelse synes, äfven det minsta antalet *kommuner*. Under det sålunda af de 2 gotländska valkretsarne den ene innefattar ej mindre än 45, den andre ej mindre än 48 kommuner samt kommunerna och kommundelarne inom 5 af Skaraborgs läns 7 valkretsar uppgå till ett antal vexlande mellan 41 och 49, finnas uti Kopparbergs läns 6 valkretsar *tillsamman* endast 49, uti Vesterbottens läns 4 valkretsar *tillsamman* endast 25 och uti Norrbottens läns 4 valkretsar *tillsamman* endast 19 kommuner och kommundelar, och ega sålunda dessa tre sistnämnda län inom sina 14 valkretsar med en utsträckning af *tillsamman* 1,674,49 svenska kvadratmil blott lika många valorter som Gotlands län ensamt inom sina 2 valkretsar med ett sammanlagdt *yttinnehåll* af endast 27,09 svenska kvadratmil. Inom de särskilda hufvuddelarne af landet komma i medeltal inom Götaland 21,5, inom Svealand 15,2 och inom Norrland 10,4 kommuner och kommundelar på hvarje valkrets. Då den kyrkliga indelningen i allmänhet är bestämmande för den kommunala, har detta haft till följd att i Gotland, Vestergötland och Skåne med dess många och nära hvarandra belägna kyrkor kommunerna blifvit flere och derigenom äfven mindre, under det att i Bergslagen, Dalarne och Norrland, hvarest odlingen senare gjort framsteg, landsbygdens kommuner i allmänhet äro icke blott vidsträcktare utan äfven folkrikare än i öfriga delar af Sverige. Så kommer inom Oxie och Skytts domsaga på hvarje kommun eller kommundel inom valkretsen i medeltal 0,09, uti Rönnebergs och Harjagers härad 0,10, uti Herrestads och Ljunits härad 0,13, uti Bara härad 0,14 svenska kvadratmil, då uti Luleå domsagas valkrets, med *tillsammans* endast 3 kommuner, hvarje kommun i medeltal har en utsträckning af 68,64 svenska kvadratmil. Visserligen bör man för ett rättvist bedömande härifrån draga de stora ödevidder, som i denna likasom i de flesta af det nordliga och i några af det mellersta Sveriges valkretsar förekomma skilda från de bebyggda orterna, men äfven med en sådan modifikation blifva likväl förhållandena vida ogynnsammare för valmännen i Norrland att kunna samlas till ett val än för dem i det öfriga Sverige, äfven om man icke tager i betraktande att kommunikationsanstalterna äro vida bättre på det senare stället än på det förra.

Vid fråga om valkretsarnes kommunala indelning, får man äfven fästa sig vid de delar af *kommuner*, som i dem ingå och hvilkas antal i följd af de stora oregelbundenheter i den administrativa indelningen, hvilka af ålder i vårt land varit rådande, ej är obetydligt. Att genom dessa kommundelar flere valtillfällen öppnas för de valberättigade, är emel-

lertid icke afgjort, då i grundlagen icke finnes omnämndt, huruvida delar af kommuner skola välja ensamme för sig eller tillsamman med närgränsande kommuner, och båda förfaringssätten därför faktiskt tillämpas. Vexlingarne härutinnan bidraga i sin mån att befordra den ovisshet, hvilken, såsom redan är nämnt, stundom eger rum i fråga om kommunens utsträckning och omfattning.

Ej mindre än 147 kommuner voro vid 1878 års val delade på valkretsar, deraf 140 på två och 7 på tre sådana. Skåne, Vestergötland och Östergötland förete de fleste; Gotland, Dalarne, Vermland, Bohuslän och Norrland de minsta af dessa oregelbundenheter.

B) Valberättigade.

De absoluta talen för hvarje särskild valkrets äfvensom en beräkning af förhållandet mellan de politiskt berättigades antal och hela folkmängden, meddelas i Tab. N:is 4 A och B, af hvilka A afhandlar landsbygdens och B städernas valkretsar, och meddelas i fråga om de senare äfven uppgifter om hvarje stad i och för sig.

Af dessa Tab. framgår, att de rikets invånare, hvilka äro berättigade att taga del uti valen till Andra Kammaren, utgöra ett antal af 270,337, hvilket är 14,785 mer än år 1875 och 34,217 mer än år 1872. I likhet med hvad 1875 var fallet, har de valberättigades antal tillväxt hastigare än befolkningens. De förre utgjorde nemligen vid valen år 1872 5,6 %, år 1875 5,9 % och år 1878 6,0 % af den senare. Valrättens gräns har sålunda under dessa år vidgats utan någon lagstiftningens åtgärd.

Förhållandet mellan landsbygden och städerna gestaltar sig så, att 227,772 valberättigade — 5,9 % af respektive folkmängden*) — tillhörde den förra och 42,565 — 6,5 % af respektive folkmängden — de senare. År 1875 var proportionen mellan folkmängd och valberättigade för landsbygden 5,9*) och för städerna äfvenledes 5,9; år 1872 för landsbygden 5,7, för städerna 5,3 %.

Då antalet män öfver 21 år enligt Centralbyråns underdåniga berättelse kan beräknas till 1,162,000 vid 1877 års slut, komma sålunda de valberättigade att utgöra 23,3 % af dessa, mot endast 21,9 % år 1872. Antages förhållandet mellan manliga personer öfver och under 21 år vara detsamma som vid folkräkningen 1870, vid hvilket tillfälle å landsbygden 53 %, i städerna 56 % af den manliga befolkningen tillhörde de förras antal, skulle vid 1877 års slut å landsbygden omkring 994,000 och i städerna omkring 168,000 män hafva uppnått myndighetsåldern, och utgöra sålunda de valberättigade i förhållande till dessa å landsbygden 22,9 och i städerna 25,3 %, mot 22 % å förra och 21,2 % å senare stället år 1872.

Bland valberättigade äro här liksom i föregående berättelser endast de verkligt valberättigade räknade, således icke sådana personer, som visserligen enligt taxeringslängderna innehafva för valrätt erforderlig fastighet eller inkomst, men icke uppfylla grundlagens öfriga föreskrifter för samma rätts åtnjutande, som t. ex. äro stälde under förmynderskap eller

hafva för oguldna kommunalutskylder. Skilnaden mellan dessa de verkligt valberättigade och dem, som endast innehafva för valrätt erforderlig census, är i sjelfva verket ej obetydlig, åtminstone i de större städerna, enligt hvad man kan sluta af de anmärkningar, som å en och annan af de insända valuppgifterna blifvit gjorda. Så uppgifvas de verkligt valberättigade i Göteborg vid Septembervalet till 3,953 och vid Decembervalet till 4,751; medan vid det förra tillfället 992 och vid det senare 507 personer voro förhindrade att taga del i valet på grund deraf, att de icke gäldat sina kommunala utskylder. I Eskilstuna tillhörde 288 den förra samt 46 den senare kategorien, och af de i Örebro stads röstlängd upptagne 808 personer egde 96 icke rätt att deltaga i valet, hufvudsakligen af samma skäl. Enligt berättelsen om Stockholms kommunalförvaltning år 1877, utgjorde antalet »valberättigade» vid riksdagsmannaval i hufvudstaden nämnda år 11,005, men af dessa egde 1,631, eller 14,8 % af samtliga, icke att utöfva sin rösträtt.

Huru antalet valberättigade inom de särskilda länen så väl å landsbygden som i städerna och i landsbygd och städer tillsammans vid de tre senaste valen förhållit sig till hela folkmängden, åskådliggöres genom nedanstående tabell.

Tab. Litt. F. Valberättigade i procent af folkmängden länsvis åren 1872, 1875 och 1878.

	Landsbygden.			Städerna.			Hela länet.		
	1872.	1875.	1878.	1872.	1875.	1878.	1872.	1875.	1878.
Stockholms stad.....	—	—	—	5,3	5,9	6,0	5,3	5,9	6,0
Stockholms län.....	4,4	4,9	4,8	6,0	6,7	8,5	4,5	4,4	5,0
Uppsala d:o.....	4,5	4,5	4,6	5,4	6,2	6,8	4,6	4,7	4,9
Södermanlands d:o.....	3,1	3,1	3,1	4,3	4,8	5,2	3,2	3,3	3,3
Östergötlands d:o.....	3,8	3,9	3,9	4,1	4,8	5,7	3,8	4,0	4,2
Jönköpings d:o.....	7,2	7,1	7,2	5,0	5,4	5,8	7,1	7,0	7,1
Kronobergs d:o.....	6,2	6,3	6,2	5,4	6,1	7,1	6,2	6,3	6,2
Kalmar d:o *).....	5,2	5,1	5,0	4,6	4,9	5,9	5,1	5,1	5,1
Gotlands d:o.....	8,2	8,6	8,8	6,1	7,2	7,6	7,9	8,4	8,6
Blekinge d:o.....	4,5	4,5	4,7	5,8	6,5	7,1	4,8	4,8	5,2
Kristianstads d:o.....	5,6	5,7	5,9	5,3	4,5	6,5	5,6	5,6	5,9
Malmöhus d:o.....	6,0	6,0	6,3	5,3	6,1	6,5	5,8	6,0	6,3
Hallands d:o.....	6,7	6,9	6,9	5,9	6,7	7,3	6,6	6,9	6,9
Göteborgs och Bohus d:o	6,4	6,8	6,6	5,3	5,5	6,6	6,0	6,4	6,6
Elfsborgs d:o.....	6,1	6,2	6,7	5,6	6,3	6,8	6,0	6,2	6,7
Skaraborgs d:o.....	6,3	6,5	6,6	5,6	6,5	7,5	6,3	6,6	6,7
Vermlands d:o.....	5,4	5,5	5,6	5,6	6,4	6,4	5,4	5,6	5,7
Örebro d:o.....	4,0	4,1	4,2	5,7	6,2	6,8	4,2	4,3	4,4
Vestmanlands d:o.....	4,8	5,0	4,7	5,5	6,1	6,5	4,9	5,1	5,0
Kopparbergs d:o.....	6,1	6,9	6,8	5,1	6,5	6,5	6,0	6,9	6,8
Gefleborgs d:o.....	6,2	6,4	6,1	5,4	5,8	7,0	6,1	6,3	6,2
Vesternorrlands d:o.....	7,3	7,7	7,4	6,8	8,4	8,4	7,3	7,7	7,5
Jemtlands d:o.....	8,3	8,4	8,4	7,9	12,5	10,3	8,2	8,5	8,5
Vesterbottens d:o *).....	5,7	8,1	8,4	8,0	8,4	10,1	5,8	8,2	8,4
Norrbottnens d:o *).....	6,3	7,1	6,9	8,0	10,0	9,4	6,4	7,3	7,0
Summa	5,7	5,9	5,9	5,3	5,9	6,5	5,6	5,9	6,0

*) Vid beräkningen äro Arvidsjaurs och Arjeplogs kommuner äfven år 1875 hänföda till Norrbottens län; Borgholm, Skellefteå och Haparanda äfven år 1872, ehuru då väljande med landet, hänföda till städerna.

*) Noggrannare uttryckt år 1878 5,947 %, år 1875 5,880 %.

Utaf ofvanstående tabell framgår ytterligare, huru mycket snabbare antalet valberättigade tillväxt i städerna än på landet. Under det nemligen år 1872 uti 14 län de valberättigade i förhållande till folkmängden voro flere på landsbygden än i städerna, egde detta förhållande rum år 1875 blott i 9 län och år 1878 blott i 3, Jönköpings, Gotlands och Kopparbergs, hvarjemte Göteborgs och Bohus län år 1878 visade samma procentantal för stad och land. Förändringarne bestå deruti, att år 1875 förutom de 4 sistnämnda länen äfven Kronobergs, Kalmar, Kristianstads, Hallands och Gefleborgs samt att år 1872 derjemte Malmöhus, Elfsborgs, Skaraborgs, Vesternorrlands och Jemtlands län egde proportionsvis flere valberättigade på landsbygden än i städerna. De fem länen omkring Mälaren och Hjelmaren äfvensom de två nordligaste länen hafva under alla tre åren företett betydligt gynsamare förhållanden för städerna än för landet. Genom städernas relativt mindre betydliga folkmängdssiffror inverka likväl förhållandena derstädes mellan valberättigade och folkmängd blott i ringa grad på hela länets procentantal, som deremot hufvudsakligen bestämmes af landsbygdens.

Af hela antalet valberättigade hafva vid nedanstående års val tillhört

	landsbygden.	städerna.
1872	87,6 %.	12,4 %.
1875	86,1 »	13,9 »
1878	84,3 »	15,7 »

Förändringarne å landsbygden inom de särskilda länen skönjes genom följande öfversigt af den absoluta förökningen eller minskningen i de valberättigades antal derstädes vid 1875 och 1878 års val i förhållande till de närmast förutgångna nyvalen.

	1875		1878	
	absolut.	i %.	absolut.	i %.
Stockholms län	—	11.	—	0,2.
Uppsala d:o	+	13.	+	0,3.
Södermanlands d:o	+	101.	+	2,7.
Östergötlands d:o	+	412.	+	5,0.
Jönköpings d:o	+	145.	+	1,2.
Kronobergs d:o	+	389.	+	4,0.
Kalmar d:o	—	76.	—	0,7.
Gotlands d:o	+	211.	+	5,4.
Blekinge d:o	+	82.	+	1,7.
Kristianstads d:o	+	433.	+	3,6.
Malmöhus d:o	+	265.	+	1,7.
Hallands d:o	+	378.	+	4,8.
Göteborgs o. Bohus d:o	+	850.	—	172.
Elfsborgs d:o	+	728.	+	1,380.
Skaraborgs d:o	+	759.	+	564.
Vermlands d:o	+	436.	+	306.
Örebro d:o	+	365.	+	236.
Vestmanlands d:o	+	443.	—	48.
Kopparbergs d:o	+	1,792.	+	161.
Gefleborgs d:o	+	619.	+	43.
Vesternorrlands d:o	+	1,090.	+	384.
Jemtlands d:o	+	354.	+	339.
Vesterbottens d:o*)	+	722.	+	13,6.
Norrbottnens d:o*)	+	4.	+	0,1.
Summa*)	+	10,504.	+	5,1.
			+	7,790.
				3,5.

*) År 1875 oberäknadt Vester- och Norrbottens läns lappmarker.

Uti ofvanstående öfversigt afses vid de gjorda jemförelserna så väl år 1878 som år 1875 samma områden som vid de näst förutgångna nyvalen (1875 och 1872). Intet afdrag i de valberättigades antal är derfor gjordt på grund af den minskning, landsbygdens valkretsar år 1875 ledo, derigenom att Borgholm, Skellefteå och Haparanda då för första gången valde tillsammans med städerna; ej heller är den tillökning inräknad, hvilken dessa valkretsar samma år vunno, derigenom att bevillningstaxeringen i följd af Kungl. Kungörelsen den 30 Maj 1873 införts i Vester- och Norrbottens läns lappmarker. Då antalet valberättigade i Vesterbottens läns lappmarker år 1875 utgjorde 1,570 och i Norrbottens läns lappmarker (Arvidsjaur och Arjeppluog inräknade) 1,124, uppgick i sjelfva verket hela tillväxten detta år för landsbygden till 13,198.

I allmänhet har den relativa tillväxten i de valberättigades antal inom de olika länen varit högst ojemn, så att samma län som 1878 visa en starkare tillväxt, visa 1875 i allmänhet en svagare sådan eller till och med minskning, och tvärtom. Undantag göra likväl de tre nordligaste länen; äfvenså Kalmar län, det enda hvilket båda åren företer en, om ock ringa minskning. Starkaste tillväxten har egt rum inom Vesterbottens län.

Grupperas de särskilda länen efter den större eller mindre proportionen mellan valberättigade och folkmängd å landsbygden, så visa sig följande likheter och skiljaktigheter:

Valberättigade.	Antalet län		
	1872.	1875.	1878.
3—4 % af folkmängden...	2.	2.	2.
4—5 »	5.	5.	5.
5—6 »	5.	4.	3.
6—7 »	8.	8.	9.
7—8 »	2.	2.	2.
8—9 »	2.	3.	3.

Framst stå fortfarande Gotlands län med 8,8 % samt Jemtlands och Vesterbottens län med hvardera 8,4 % valberättigade år 1878. Lägst åter Södermanlands och Östergötlands län, det förre med 3,1 %, det senare med 3,9 % valberättigade år 1878.

Inom landets tre hufvuddelar hafva de valberättigade å landsbygden i och för sig samt i förhållande till folkmängden nyssnämnda år utgjort:

	1872.		1875.		1878.	
	Valberättigade.	%.	Valberättigade.	%.	Valberättigade.	%.
Svealand	48,310.	4,8.	51,449.	5,0.	53,329.	5,0.
Götaland	125,997.	5,8.	130,540.	6,0.	134,986.	6,1.
Norrland	32,666.	6,7.	37,993.	7,4.	39,457.	7,3.

Förhållandet inom de särskilda länen åskådliggöres genom Tab. Litt. G.

De valkretsar, hvilkas valberättigade invånare utgöra 9—10 % af folkmängden äro Vesterbottens mellersta domsaga (9,7 %), Vestbo härad i Jönköpings län (9,5 %) och Gotlands södra domsaga (9,2 %); lägsta procenten återfinnes deremot inom Jönäkers-Rönö-Hölebo härad i Södermanlands län (2,6 %), Risinge-Hällestads-Tjällmo domsaga i Östergötlands län (2,8 %), Fernebo härad i Vermlands län (2,8 %) och Oppunda-Villättinge härad i Södermanlands län (2,9 %). Orsakerna till dessa skiljaktigheter äro desamma, som redan i föregående berättelser blifvit angifna: den fasta egendomens jemnare eller

ojemnare fördelning inom landets olika delar. Norrland öfverhufvud och några bygder af Götaland, hvilkas naturbeskaffenhet och afskilda belägenhet aldrig lockat till bildandet af större egendomskomplexer intaga därför de främsta, den urgamla bygden kring Mälaren och rikets bergslager deremot af samma skäl de sista rummen i fråga om valmännens relativa antal.

Tab. Litt. G. Antalet valkretsar å landsbygden, der de valberättigade af folkmängden utgöra

	2-3 %	3-4 %	4-5 %	5-6 %	6-7 %	7-8 %	8-9 %	9-10 %	Summa	
Stockholms län	—	1	2	1	1	—	—	—	5	
Uppsala d:o	—	—	4	—	—	—	—	—	4	
Södermanlands d:o	2	2	—	—	—	—	—	—	4	
Östergötlands d:o	1	4	2	1	—	—	—	—	8	
Jönköpings d:o	—	—	—	—	4	—	1	1	6	
Kronobergs d:o	—	—	—	2	4	—	—	—	6	
Kalmar d:o	—	3	1	2	2	—	—	—	8	
Gotlands d:o	—	—	—	—	—	—	1	1	2	
Blekinge d:o	—	—	3	1	—	—	—	—	4	
Kristianstads d:o	—	—	2	2	2	1	—	—	7	
Malmöhus d:o	—	—	—	4	6	1	—	—	11	
Hallands d:o	—	—	—	—	3	2	—	—	5	
Göteborgs o. Bohus d:o	—	—	—	1	3	2	—	—	6	
Elfsborgs d:o	—	—	1	1	3	5	1	—	11	
Skaraborgs d:o	—	—	—	—	6	—	1	—	7	
Vernlands d:o	1	1	1	3	1	1	1	—	9	
Örebro d:o	—	2	2	2	—	—	—	—	6	
Vestmanlands d:o	—	1	2	2	1	—	—	—	4	
Kopparbergs d:o	—	1	—	—	2	2	1	—	6	
Gefleborgs d:o	—	—	2	1	1	—	1	—	5	
Vesternorrlands d:o	—	—	—	1	1	2	1	—	5	
Jemtlands d:o	—	—	—	—	—	1	2	—	3	
Vesterbottens d:o	—	—	—	—	—	1	2	1	4	
Norrbottens d:o	—	—	—	1	2	—	1	—	4	
Summa 1878	4	15	22	23	42	18	13	3	140	deraf 41=29 %
1875	5	14	24	27	31	24	11	2	138	» 43=31 %
1872	5	18	25	25	34	21	7	3	138	» 48=35 %
Sammandrag 1878										under 5 %
Svealand	3	8	11	6	5	3	2	—	38	deraf 22=58 %
Götaland	1	7	9	14	33	11	4	2	81	» 17=21 %
Norrland	—	—	2	3	4	4	7	1	21	» 2=10 %

Från 1875 års val har antalet af städernas valberättigade ökat med 6,995 eller med 19,7 %. Den absoluta förökningen är sålunda nära nog lika stor som landsbygdens, den relativa vida större. Mellan 1872 och 1875 års val växte de valberättigade i städerna, oafsedt att Borgholm, Skellefteå och Haparanda öfverflyttades till stadsvalkretsarne, med 6,211 eller med 21,3 %.

Betraktas städerna länsvis, står Jemtlands län ännu främst, ehuru de valberättigade derstädes nedgått till 10,3 % från 12,5 %, hvartill de höjt sig från endast 7,9 % år 1872. Efter Jemtlands län följa i likhet med de båda föregående åren Vesterbottens län (10, %) och Norrbottens län (9,4 %), men fjerde

rummet intages nu af Stockholms län (8,5 %), som på trenne år sett sina valberättigade tillväxa med 1,8 %. Lägst stå fortfarande Södermanlands län (5,2 %) och Östergötlands län (5,7 %); dock visar till och med det sistnämnda af dessa nästan samma procentantal som rikets landsbygd i medeltal. Kristianstads läns städer, hvilka 1875 visade en så stark sänkning, visa nu en ännu starkare förhöjning. Jemföres förhållandet mellan valberättigade och folkmängd uti ett läns städer med förhållandet inom samma läns landsbygd, framgår såsom regel, att der, hvarest landsbygden visar ett i högre grad från den normala siffran afvikande förhållande vare sig i förmånlig eller oförmånlig riktning, samma afvikelse äfven eger rum i fråga om länets städer.

I fråga om de särskilda valkretsarne hafva de valberättigade i förhållande till folkmängden utgjort

inom de 4 städer, hvilka hvar för sig sända flere riksdagsmän 6,1 %, med maximum af 6,6 % i Göteborg och med minimum af 5,1 % i Norrköping. Göteborgs jemförelsevis höga procentantal förklaras deraf, att det gällande riksdagsmannavalet här förrättades först i December månad. Vid Septembervalet voro de valberättigade blott 5,5 %. Stockholm räknade 6,0 % och Malmö 6,2 %,

inom de 12 städer, som hvardera sända en riksdagsman 6,4 %, med maximum af 7,7 % i Helsingborg och minimum af 5,6 % i Kalmar och Landskrona. 5 valkretsar räknade här 6—7 %, 4 derunder och 3 deröfver,

inom de öfrige, mindre städernas grupp 7,1 %, med maximum af 11,1 % för valkretsen Hernösand-Östersund och med minimum 4,1 % för valkretsen Eskilstuna-Torshälla. 10 valkretsar egde här 6—7 %, 4 derunder och 10 deröfver.

Huru starkt den regeln framträder, att mindre städer ega proportionsvis flere valberättigade än större, visas ännu mera i detalj af följande. De valberättigade utgjorde vid senaste val i % af befolkningen uti städer med

öfver 10,000 invånare	6,2 %
6,000—10,000 »	6,3 %
3,000— 6,000 »	7,0 %
2,000— 3,000 »	7,8 %
1,000— 2,000 »	7,8 %
under 1,000 »	9,0 %

Orsaken till ofvannämnda förhållande är att söka deri, att valberättigade fastighetsegare äro proportionsvis flere till antalet i de mindre städerna än i de större, hvaruppå så väl den i 18:de häftet af »Statistisk Tidskrift» lemnade redogörelsen för riksdagsmannavalet år 1866 som den genom Kungl. Finansdepartementets försorg utarbetade öfversigt af 1876 års bevillningstaxering lemnar bekräftelse.

Största proportionen valberättigade förekommo vid senaste val i Vaxholm (14,0 %), Kungsbacka (11,9 %), Skanör-Falsterbo (11,6 %), Hernösand (11,4 %), Öregrund (11,4 %), Östersund (10,3 %), Umeå (10,2 %) och Haparanda (10,0 %); minsta proportionen i Eskilstuna (3,9 %), Norrköping (5,1 %), Åmål (5,2 %), Vestervik (5,4 %), Kalmar (5,6 %) och Landskrona (5,6 %).

På hvarje representant komma i medeltal för hela landsbygden 1,627 valberättigade (mot 1,594 år 1875 och 1,500 år 1872) och inom de särskilda läncu

Stockholms län	1,276.	Göteborgs o. Bohus län	1,875.
Uppsala d:o	1,057.	Elfsborgs d:o	1,664.
Södermanlands d:o	993.	Skaraborgs d:o	2,268.
Östergötlands d:o	1,107.	Vermlands d:o	1,589.
Jönköpings d:o	2,099.	Örebro d:o	1,151.
Kronobergs d:o	1,682.	Vestmanlands d:o	1,302.
Kalmar d:o	1,364.	Kopparbergs d:o	2,055.
Gotlands d:o	2,113.	Gefleborgs d:o	1,709.
Blekinge d:o	1,274.	Vesternorrlands d:o	2,145.
Kristianstads d:o	1,840.	Jemtlands d:o	2,139.
Malmöhus d:o	1,509.	Vesterbottens d:o	2,050.
Hallands d:o	1,662.	Norrbottnens d:o	1,393.

I jämförelse med år 1872 är förhållandet sämre för alla län utom Kalmar och Norrbottens. Inom det förra länet har valmännens antal under mellantiden minskats, inom det senare åter har valkretsarnes antal blifvit förökadt. Sämst ställa sig vid denna jämförelse förhållandena för Vesterbottens, Kopparbergs, Vesternorrlands och Jemtlands län.

Valmännens fördelning på de olika valkretsarne inom samma läns landsbygd är till en del särdeles ojemn. Jemnast är densamma uti Gotlands, Vesterbottens, Uppsala och Örebro län, hvaremot uti Kalmar, Elfsborgs, Kopparbergs och Gefleborgs län valkretsar finnas med mer än 3 gånger så många valberättigade som andra inom länet. Vermlands län eger till och med en valkrets (Södersysslets domsaga) med mer än 4 gånger talrikare valmän än länets i detta afseende obetydligaste krets (Fernebo härad).

Till jämförelse med föregående år må följande öfversigt tjena.

Valberättigade.	Antal valkretsar å landsbygden		
	1872.	1875.	1878.
mindre än 500	1.	—	—
500—1,000	30.	24.	19.
1,000—1,500	45.	42.	47.
1,500—2,000	36.	37.	32.
2,000—2,500	18.	25.	30.
2,500—3,000	8.	8.	9.
öfver 3,000	—	2.	3.

De tre valkretsar, hvilka ega öfver 3,000 valmän, äro Nedan-Siljans domsaga (3,219), Åse-Viste-Barne-Laske domsaga (3,161) samt Norra Ångermanlands domsaga (3,149). Invånareantalet inom hvar och en af dessa är likväl så stort, 39,648—38,939, att de, om folkmängden normalt tillväxer, i följd af grundlagens föreskrift inom kort måste delas i tvenne. Närmast dessa valkretsar följer Norra Helsinglands domsaga med 2,927 valberättigade. Minsta antalet valmän förekomma i Fernebo härad (592), Södra Möre domsagas östra valkrets (736), Södra Tjusts härad (795) samt Risinge-Hällestads-Tjällmo domsaga (804). Nedan-Siljans domsaga har nära 5½ gånger flere valmän än Fernebo härad.

Inom de särskilda grupperna af *stadsvalkretsar* ega de 4 största städerna en representant på 652 valberättigade, de 12 medelstora städerna en på 760 och de smärre städerna en på 633 valberättigade. För rikets samtliga städer är medeltalet en representant på 665 valberättigade, mot en på 592 år 1875 och en på 470 år 1872. Inom 2 valkretsar komma flere än 1,000 valmän på hvarje representant, nemligen inom Karlskrona (1,265) och Gefle (1,039). Den valkrets, som eger

det minsta antalet valmän, är Eskilstuna-Torshälla med endast 349 sådana eller nära 4 gånger färre än Karlskrona.

C) Valsättet.

Det medelbara eller omedelbara valsättets användande inom *landsbygdens* valkretsar vid de nyval, från hvilka uppgifter föreligga, har varit följande:

	Medelbara val.	Omedelbara val.	Summa.
1866	130.	6.	136.
1872	78.	60.	138.
1875	71.	67.	138.
1878	67.	73.	140.

Häraf framgår, huru allt flere af landsbygdens valkretsar antagit det omedelbara valsättet, så att detsamma år 1878 användes vid mer än hälften af valen. Återgång till det medelbara valsättet har, så vidt känt är, ej någonstädes å landsbygden förekommit.

De 6 valkretsar, hvilka sedan 1875 års val öfvergått till det omedelbara valsättet, äro följande:

inom Södermanlands län	Oppunda och Villåttinge härad,
»	» Öster- och Vester-Rekarne »
» Östergötlands	» Björkekinds m. fl. domsaga,
» Kalmar	» Sevede och Tunälans »
»	» Södra Möre domsagas vestra valkrets,
» Vermlands	» Elfdals och Nyeds domsaga.

Samtliga dessa valkretsar med undantag af den sistnämnde gränsa intill områden, der omedelbart valsätt förut förekommit.

Att valkretsarne med medelbart val ej minskats med mer än 4, beror deruppå, att en tillökning i deras antal vunnits derigenom, att Kullings-Ale-Vättele domsaga på grund af folkmängdens tillväxt blifvit delad i tvenne valkretsar samt att domsagornas antal inom Norrbottens län blifvit ökad från tre till fyra och det medelbara valsättet bibehållits efter de skedda omregleringarna.

Det medelbara valsättet kvarstår ännu orubbadt inom Uppsala, Elfsborgs, Skaraborgs, Vesterbottens och Norrbottens län samt, med undantag af 1 valkrets, inom Stockholms och Vermlands län. Gefleborgs och Vesternorrlands län ega 3 valkretsar med medelbart och 2 med omedelbart valsätt. Södermanlands, Kronobergs och Kopparbergs län ega lika många af hvartera slaget. Inom de öfriga länen användes det omedelbara valsättet uteslutande i Östergötlands, Gotlands, Hallands, Örebro, Vestmanlands och Jemtlands län samt vida öfvervägande i Jönköpings, Kalmar, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus samt Göteborgs och Bohus län. I fråga om de särskilda valkretsarne får Centralbyrån hänvisa till Tab. Litt. E.

Af samma tabell framgår, i hvad mån valkretsarnes lokala utsträckning haft inflytande på valsättet. Inom de olika länen utgör nemligen yttinnehållet, uttryckt i svenska kvadratmil, i medeltal för valkretsar med

	medelbart val.	omedelbart val.
Stockholms län	12,75.	16,55.
Uppsala d:o	11,57.	—
Södermanlands d:o	14,88.	14,68.
Östergötlands d:o	—	12,93.

	medelbart val.	omedelbart val.
Jönköpings län	11,22.	17,92.
Kronobergs d:o	16,06.	12,94.
Kalmar d:o	9,07.	13,66.
Gotlands d:o	—	13,54.
Blekinge d:o	5,56.	6,86.
Kristianstads d:o	6,86.	8,57.
Malmöhus d:o	3,13.	3,98.
Hallands d:o	—	8,54.
Göteborgs och Bohus d:o	5,52.	8,16.
Elfsborgs d:o	10,14.	—
Skaraborgs d:o	10,62.	—
Vermlands d:o	14,78.	47,69.
Örebro d:o	—	13,16.
Vestmanlands d:o	—	14,58.
Kopparbergs d:o	38,03.	48,15.
Gefleborgs d:o	37,62.	27,20.
Vesternorrlands d:o	41,59.	45,37.
Jemtlands d:o	—	138,04.
Vesterbottens d:o	124,33.	—
Norrbottnens d:o	229,66.	—
Hela riket	34,57.	20,12.

Under det att rikets tvenne näst minsta valkretsar, Bara härad samt Herrestads och Ljunits härad, använda det medelbara valsättet, begagnas deremot det omedelbara af Norrlands och hela rikets tredje valkrets med afseende på yt-innehållet, Södra Jemtlands domsaga, äfvenså i Svealands största valkrets, Ofvan-Siljans domsaga, samt i Elfdals och Nyeds härad, den ojemförligt största bland Svealands valkretsar, i fall man frånräknar Kopparbergs län, som på grund af sina naturförhållanden lämpligare sammanställs med de sydligare bland Norrlandslänen. Inom Vester- och Norrbottens län kvarstår likväl det medelbara valsättet ännu orubbadt.

Den lokala utsträckningen har sålunda icke varit utan inverkan på valsättets bestämmande, fastän i mindre grad än man kunnat förmoda; men något afgörande hinder synes den icke kunna sätta mot införandet af det omedelbara valsättet, äfven i rikets nordligare bygder.

Folkmängden äfvensom de valberättigades antal uppgick inom den del af landsbygdens valkretsar, som antagit det omedelbara valsättet, så väl i och för sig som i förhållande till landsbygdens hela antal till följande belopp:

	Folkmängd.	Valberättigade.
1872	1,561,353 eller 42,7 %	88,808 eller 43,0 %
1875	1,727,119 » 46,0 »	103,205 » 47,0 »
1878	2,029,601 » 53,0 »	114,853 » 50,4 »

Jemnheten af de relativa talen utvisar tillfyllest, att de olika valsättens användning ej står i något närmare samband med de olika valkretsarnes ordning med hänsyn till antalet valberättigade derinom. Att en större skilnad emellan dessa tal förefinnes år 1878 än under de föregående åren, beror derupå, att de 6 valkretsar, som mellan valen 1875 och 1878 antagit det medelbara valsättet, förete ett särdeles ringa procentantal valberättigade: fyra mellan 2,9 och 3,6 % och blott en enda öfver 6 % (6,6 %).

Bland 24 *stadsvalkretsar*, som kunde välja mellan medelbart och omedelbart valsätt, hade redan vid 1866 års val halfva antalet antagit det omedelbara. År 1872 bibehölls det

medelbara valsättet blott i 2 kretsar och år 1875 blott i en enda, Kristinehamn m. fl. städer. Vid 1878 års val har det användts uti 3, nemligen förutom i den nyssnämnda äfven i Vexjö m. fl. städer och i Vesterås-Köping, en följd af den omreglering som de mindre städernas valkretsar undergått år 1876. Valförrättande magistraten i nuvarande valkretsen Vesterås-Köping utlyste visserligen omedelbart val, i likhet med hvad som egt rum i den förra valkretsen Vesterås-Köping-Enköping, men valet öfverklagades och upphäfdes af denna anledning genom Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes och Kungl. Maj:ts utslag.

D) I valen deltagande.

De absoluta talen för hvarje särskild valkrets jemte en beräkning huru stor procent dessa utgjorde af samtliga valberättigade inom kretsen meddelas i Tab. N:is 4 A och B. Att uppgifterna i åtskilliga fall afvika från dem, hvilka blifvit af valförrättaren lemnade, har oftast sin grund deri, att genom Centralbyråns skriftväxling med vederbörande myndigheter, uppgifterna från vissa kommuner blifvit beriktigade och ändrade. Äfvenså har det visat sig, att åtskilliga kommuner deltagit i valet, ehuru valförrättaren derom icke haft kännedom, emedan intet protokollsutdrag öfver valförrättningen blifvit till honom insändt. De personer, som i dessa kommuner deltagit i omröstningen, hafva af Centralbyrån inräknats bland dem som i valen deltagit, men hvilkas röster kassrats.

Antalet valberättigade, som vid 1878 års nyval utöfvade sin rösträtt, utgjorde för hela riket 54,821 eller 20,3 %. År 1875 voro de motsvarande siffrorna 49,765 eller 19,5 % och år 1872 45,198 eller 19,1 % utaf hela antalet. En höjning har sålunda egt rum så väl 1875 som 1878.

Af landsbygdens 227,772 valberättigade hafva allenast 38,014 eller $\frac{1}{6}$ (16,7 %), af städernas 42,565 valberättigade 16,807 eller nära $\frac{2}{3}$ (39,5 %) begagnat sin rösträtt. De motsvarande relativa talen voro år 1875 16,7 och 36,7 samt år 1872 16,1 och 41,1.

För ett rätt bedömande af ofvanstående uppgifter bör man erinra sig, att mellan åren 1872 och 1875 7 och mellan åren 1875 och 1878 6 valkretsar å landsbygden öfvergingo från medelbart till omedelbart valsätt samt att det förra valsättet år 1872 användes i 2, år 1875 uti 1 och år 1878 uti 3 af städernas valkretsar. Intresset för valen har nemligen städse visat sig lifligare i de nejder, som omfattat det omedelbara valsättet.

För riket i dess helhet framställa sig följande förhållanden: af de valberättigade deltago

vid omedelbara val 27,5 % (maximum 65,3 %, minimum 6,4 %);
» medelbara » 10,6 % (» 35,2 %, » 3,6 %);

Å landsbygden

vid omedelbara val 23,1 % (maximum 45,2 %, minimum 6,4 %);
» medelbara » 10,2 % (» 20,6 %, » 3,6 %);

I städerna

vid omedelbara val 39,8 % (maximum 65,3 %, minimum 9,6 %);
» medelbara » 33,0 % (» 35,2 %, » 29,5 %).

Således liksom under föregående år större intresse för valen

i städerna än på landet och större intresse för de omedelbara valen än för de medelbara. Vid en jämförelse med 1875 års val visar sig lifaktigheten vid de omedelbara valen i städerna år 1878 hafva varit något större än år 1875.

Uti landsbyggdernas valkretsar hafva inom de olika länen under olika år nedanstående procent valberättigade deltagit i valen.

Tab. Litt. H. Antalet i valen deltagande i procent af valberättigade, länsvis.

Landsbygden.	Vid medelbara val.			Vid omedelbara val.		
	1872.	1875.	1878.	1872.	1875.	1878.
Stockholms län	15,3	14,8	12,1	31,7	28,9	37,1
Uppsala d:o	14,9	15,0	14,6	—	—	—
Södermanlands d:o	21,7	19,7	19,8	—	—	35,7
Östergötlands d:o	16,9	16,2	—	29,6	29,0	30,2
Jönköpings d:o	14,1	16,7	9,9	26,6	29,9	31,4
Kronobergs d:o	10,6	11,7	10,9	15,7	19,4	23,9
Kalmar d:o	10,8	9,4	11,6	17,9	18,9	13,4
Gotlands d:o	—	—	—	21,6	22,9	16,9
Blekinge d:o	7,2	6,6	6,9	29,2	18,2	17,2
Kristianstads d:o	13,7	11,1	10,0	25,2	26,4	31,3
Malmöhus d:o	15,9	13,7	12,9	25,4	23,8	21,5
Hallands d:o	—	—	—	20,0	18,7	19,5
Göteborgs och Bohus d:o	12,3	9,9	9,0	15,1	23,0	16,3
Elfsborgs d:o	11,1	11,7	10,6	—	—	—
Skaraborgs d:o	15,2	13,4	11,9	—	—	—
Vermlands d:o	8,5	8,3	6,9	—	—	27,7
Örebro d:o	10,3	—	—	21,6	26,7	28,5
Vestmanlands d:o	—	—	—	20,0	19,6	17,9
Kopparbergs d:o	6,3	5,7	7,8	13,6	10,9	12,9
Gelleborgs d:o	9,1	9,4	8,8	13,5	12,9	27,5
Vesternorrlands d:o	11,2	9,1	11,9	19,0	19,9	30,9
Jemtlands d:o	—	—	—	20,0	37,8	18,8
Vesterbottens d:o	6,7	5,6	7,5	—	—	—
Norrbottnens d:o	5,6	7,5	5,8	—	—	—
Riksnedeltal	11,6	10,8	10,2	22,0	23,4	23,1

Ifall man endast efter denna tabells siffror ville bedöma intresset för riksdagsmannavalen inom de olika länen, skulle man likväl handla oriktigt. Till ett rättvist bedömande hör äfven att taga i betraktande de hinder, som möta deltagandet i valen, hvilka hinder på ena stället äro vida större än på det andra. Centralbyrån får i detta afseende hänvisa till Tab. Litt. E.

Att intresset vid de omedelbara valen är mycket större än vid de medelbara, ådagaläggas af följande förhållanden vid 1878 års val å landsbygden:

Vid de medelbara valen deltog

mindre än 10 % af de valberättigade i 34 valkretsar,

10—20 » » » » 31 »
20—30 » » » » 2 »

67.

Vid de omedelbara valen åter

mindre än 10 % af de valberättigade i 4 valkretsar,

10—20 » » » » 24 »
20—30 » » » » 24 »
30—40 » » » » 16 »
40—50 » » » » 5 »

73.

Detsamma ådagaläggas äfven genom en jämförelse med afseende på förhållandet mellan valberättigade och i valet deltagande 1875 och 1878 i de valkretsar, hvilka vid det förra tillfället begagnade det medelbara, men vid det senare det omedelbara valsättet.

	1875.	1878.
Oppunda och Villåttinge härad	19,6 %	45,2 %
Öster- och Vester-Rekarne »	16,0 »	21,6 »
Björkekinds m. fl. domsaga	16,2 »	33,7 »
Sevede och Tunaläns »	9,1 »	11,2 »
Södra Möre domsagas vestra valkrets	6,9 »	10,4 »
Elfdals och Nyeds härad	9,3 »	27,7 »

Oppunda och Villåttinge härad intager år 1878 främsta platsen icke blott bland de 6 här uppräknade valkretsarne utan äfven inom samtliga landsbyggdernas valkretsar.

I likhet med föregående år finnes äfven vid 1878 års val ett betydande antal kommuner eller kommundelar, hvilka af en eller annan anledning uraktlätit eller ej kommit i tillfälle att utöfva sin rösträtt. Dessa kommuner och kommundelar äro följande:

Stockholms län: Naeka, Torö, Bo, Skepptuna, Knifsta, Danderyds-delen af Vallentuna, Nördinghundra-delen af Fasterna, Väddö-Häfverö-delen af Vätö;

Uppsala län: Holm, Lagunda-delen af Vårfrukyrka;

Östergötlands län: Konungsunds Kolmårdsrote, Gullbergsdelarne af Brunneby och Kristberg, Åkerbo-delarne af Gistad och Yxnerum, Aska-delen af Bjälbo, Björkekinds-delen af Drothem, Skärkinds-delen af Björsäter;

Jönköpings län: länsdelarne af Habo och Virserum, Tveta-delen af Malmabäck, Vestra härads del af Ödestuga;

Kalmar län: Gräsgård, Södra Möckleby, Gårdveda, länsdelen af Karlstorp;

Gotlands län: Visby norra landsförsamling, Lokrume, Gant-hem, Träkumla, Gerum, Lye;

Kristianstads län: Bollerup, länsdelarne af Sölvesborgs landsförsamling och Svensköp, Gårds-delarne af Häglinge och Åhus, Villands-delen af Hjersås, Norra Åsbo-delen af Torup;

Malmöhus län: Tygelsjö, Stora Hammar, länsdelarne af Öfra-by, Tjörnarp och Häglinge, Oxie-delen af Burlöf, Frostadelen af Vestra Sallerup, Harjagers-delen af Stehag;

Hallands län: Landa, Halmstads härads del af Asige.

Göteborgs och Bohus län: Gullholmen, Kungshamn;

Elfsborgs län: Södra Ryr, Frölunda, Elfsered, Länghem, Dan-nicke, Månstad, Mjöbäck, Tunge, Rölunda, Töftedal, Nösse-mark, länsdelarne af Smula och Unnaryd, Kinds-delen af Öxabäck, Kullings-delen af Magra, Vedbo-delarne af Råg-gård och Dalskog, Ås häradsdel af Tvärred;

Skaraborgs län: Kedum i Källands härad, Slädene, Gillstad, Lugnäs, Bredsäter, Häggum, Ryd, Tiarp, Binneberg, de

båda delarne af Falköpings landsförsamling, länsdelen af Kylingared, Skånings-delen af Hällum;
 Örebro län: Ödeby, Nora—Hjulsjö-delen af Lindesbergs landsförsamling;
 Vestmanlands län: Ängsö, Säterbo, Enåker, länsdelarne af Fellingsbro och Ramsberg;
 Kopparbergs län: Bjursås;
 Gefleborgs län: den del af Los, som är belägen inom Södra Helsinglands domsaga;
 Vesternorrlands län: länsdelen af Ström, Nätra-delen af Junsele;
 Jemtlands län: Hotagens kapell, Hellesjö, Stugun;
 Vesterbottens län: Stensele, Tärna;
 Norrbottens län: Arjepluog.

Antalet af ofvan uppräknade kommuner och kommundelar utgör 99 med tillsammans 3,358 valberättigade, af hvilka 53 med 2,177 valberättigade skulle använt det medelbara och 46 med 1,181 valberättigade det omedelbara valsättet. På Elfsborgs län komma 18 kommuner och kommundelar med 955 valberättigade och på Skaraborgs län 13 kommuner och kommundelar med 431 valberättigade. De kommuner och kommundelar som tillhöra valkretsar med medelbart val hade egt rätt att välja tillsamman 66 elektoror.

Nyssnämnda siffror äro beklagligen vida högre än 1875 års. Då utgjorde sammanräknade antalet valberättigade inom de kommuner, hvilka icke i valen deltagit, endast bortåt 2,000.

Orsakerna dertill, att intet val blifvit hållet, angifvas olika från olika ställen. Från Skepptuna heter det, att "som vid det utlysta sammanträdet ingen infann sig utom ordföranden, så kunde ingen elektor utses härifrån"; och af samma skäl har intet val egt rum uti nästan alla af de kommuner, der enahanda förhållande inträffat, och dessas antal är icke ringa. Från Månstad förmåles, att "som blott ett fåtal röstegande sig infunnit, kunde detta elektorsval ej försiggå, och yttrades af någon, att det utsatta riksmanna valet nog kunde försiggå Månstads socken förutan, hvadan alltså elektorsvalet för denna gång blef inställt". Liknande skäl som det sista förebäres äfven för Ryd: "intet val hölls, emedan de röstberättigade förklarade sig vilja afstå från att välja någon elektor, på den grund att valet till riksdagsman ansågs gifvet*"); likaså för Gillstad. Ännu större liknöjdhet visades uti Nössemark, hvarest "*beslutades*, att elektoror för riksdagsmannavalet denna gång icke skulle väljas"; och liknande beslut omtalas äfven från Elfsered, Tunge, Bjursås och Stensele, ehuru å alla dessa ställen ett ej obetydligt antal röstegande personer vid tillfället voro närvarande. Från Konungsunds Kolmårdsrote, från Tveta-delen af Malmbäck, från den del af Virserum som tillhör Jönköpings, de delar af Häglinge och Vestra Sallerup som tillhöra Malmöhus, de delar af Fellingsbro och Ramsberg som tillhöra Vestmanlands län samt från den del af Los som tillhör Södra Helsinglands domsaga uppgifves från kommunalstämmornas ordförande, att intet val blifvit utlyst. De administrativa oregelbundenheterna torde härtill varit vållande, synnerligast som ifrån Konungsunds Kolmårdsrote och Virserums länsdel uppgifves, att något val för utseende af riks-

dagsman i Andra Kammaren der aldrig egt rum. Från åtskilliga kommuner har intet skäl till valförrättningens inställande anförts och beträffande några upplyses af länsmannen inom distriktet, att kommunalstämmo-ordförandens försumlighet varit rätta orsaken härtill. Uti Lugnås och Bredsäter inträffade messfall den söndag, kungörelsen om valet skulle uppläsas i kyrkan. Uti Holms kommun hade ordföranden i kommunalstämman afidit nyss före den tid, som för valförrättningen blifvit utsedd, och någon vice-ordförande synes ej hafva funnits — Anmärkas bör, att bland kommunens 260 invånare blott 1 var röstberättigad vid riksdagsmannavalet. — I Häggum (Skånings m. fl. härads valkrets) "valdes ingen elektor, utan de röstberättigade förklarade enhälligt sig vilja begagna det i gällande Riksdagsordning tillåtna omedelbara valsättet". Uti Tärna, med 861 invånare, ansåg kommunalstämmo-ordföranden "att kommunen ej hade så stort antal invånare, som berättigade den att utse elektor".

Inom följande 16 kommundelar har intet val kunnat ega rum, emedan derstädes vid valtillfället icke fanns någon röstberättigad person: Danderyds-delen af Fresta, Tierps-delen af Öster-Våla, Lagunda-delen af Hernevi, Bälunge-delarne af Harbo och Järlåsa, Villättinge-delen af Gryt, Öster-Rekarne-delen af Dunker, Tveta-delen af Almesåkra, Kullings-delen af Hellestad, Skånings-delen af Ufvered, Askers-delen af Vestra Vingåker, Fellingsbro-delen af Vestra Skedvi, Ytter-Tjurbo-delen af Bred, Torstuna-delen af Järlåsa, Ramsele-delen af Borgvattnet samt Ragunda-delen af Grånge. Inom Skånings-delen af Skarstad och Ytter-Tjurbo-delen af Fogdö fanns icke ens någon invånare. Nyssnämnda förhållanden bilda i sin mån ett bidrag till kännedomen om det sätt, hvaruppå vårt land i administrativt hänseende är sönderdeladt.

Att dessa administrativa oregelbundenheter troligen varit förnämsta orsaken dertill, att åtskilliga valmän blifvit beröfvade tillfället att begagna sig af sin valrätt, har Statistiska Centralbyrån redan i föregående berättelser omnämmt. Att dessa oregelbundenheter äfven vid 1878 års val vållat osäkerhet i tillämpningen af grundlagens föreskrifter, visar sig deraf, att kommunelar belägna inom ett län valt tillsammans med kommunernas inom ett annat län belägna hufvuddel. Så Söderfors och Åsarp i Redväg.

Från Hotagens, Frostvikens, Hede samt Undersåkers lappförsamlingar har lika litet nu som vid föregående riksdagsmannaval någon valuppgift inkommit. Från samma församlingar har ej heller någon redogörelse för deras fattigvård och finanser någonsin till Centralbyrån ingått. För lappbefolkningen inom riket torde likväl med få undantag gälla den anmärkning, kommunalstämmo-ordföranden i Enontekis (af hvars 1,311 i 1878 års mantalslängd upptagne invånare 954 utgjordes af lappar) vidfogat den från kommunen insända uppgiften om dess elektorsval: "Emedan det efter bevillningstaxeringens införande i lappmarken icke finnes någon laglig grund för lapparens rösträtt vid förekommande omröstning i kommunalstämma, hafva de ej heller kunnat deltaga uti ifrågavarande val inför kommunalstämmans ordförande". De lappar, som besitta fast egendom eller idka sådan jordbruket ej tillhörande näring, som förutsätter fast bostad, torde nemligen ej vara många.

*) Så synes likväl icke hafva varit förhållandet, åtminstone att dömma af utgången. Valkretsens riksdagsman erhöi af 47 afgifna röster blott 21.

Inom de särskilda grupperna af städer har antalet deltagare i de omedelbara valen utgjort i % af valberättigade

	1872.	1875.	1878.
i städer med flere än en representant.....	38,2.	35,3.	44,0.
» » » hvardera » »	41,1.	29,6.	35,8.
» de öfrige, smärre städerna.....	46,0.	40,1.	36,8.

Af den första gruppens 4 städer visar år 1878 Stockholm maximum eller 49,3 %, Göteborg 43,8 %, Norrköping 32,3 % och Malmö 27,1 %.

Inom den andra och tredje gruppens valkretsar har nedanstående antal år 1878 visat följande procent:

	Andra gruppen.	Tredje gruppen.
under 10 %.....	1.	—
10—20 ».....	1.	2.
20—30 ».....	3.	4.
30—40 ».....	2.	7.
40—50 ».....	2.	5.
50—60 ».....	2.	—
60—70 ».....	1.	3.
	12.	21.

Inom den andra gruppen visar Helsingborg 65,3 % och Kalmar 9,6 %; inom den tredje gruppen Skara m. fl. städer 65,0 %, Lidköping m. fl. städer 63,3 %, Varberg m. fl. städer 63,3 % och Karlstad-Filipstad 14,7 %, Venersborg-Åmål 17,4 %.

Inom de tre stadsvalretsarne med medelbart valsätt hafva 33,0 % af de valberättigade deltagit i valen.

E) Elektorsvalen.

En fördelning af de särskilda valkretsarnes elektor efter deras yrken och samhällsställning meddelas i Tab. N:o 5. För hela landsbygden komma vid de tre senaste valen på de olika klasserne följande % af hela antalet.

	1872.	1875.	1878.
Hemmansegare	61,3.	62,5.	60,8.
Gods- och bruksegare	13,3.	14,3.	10,7.
Arrendatorer, förvaltare, inspektorer	7,5.	6,1.	6,9.
Civile embets- och tjänstemän	3,4.	3,5.	4,6.
Militärer.....	2,3.	1,4.	2,4.
Prester	3,4.	3,3.	3,3.
Kyrkobetjente och skollärare	1,7.	2,0.	2,9.
Handverkare, byggmästare	0,4.	0,3.	1,0.
Handlande, gästgivare	4,9.	5,3.	5,8.
Fabrikörer, mjölnare	1,0.	1,2.	0,8.
Sjökaptener	0,1.	0,1.	0,3.
Öfrige (och af ouppgifvet yrke)	0,7.	—	0,5.
	100 %.	100 %.	100 %.

Den starka sänkningen för gods- och bruksegare år 1878 har sin grund deri, att deras klass var särdeles talrikt representerad i några af de valkretsar, som mellan 1875 och 1878 års val ändrade valsätt. Inom tre af dessa, de uti Södermanlands och Östergötlands län belägna, utgjorde den nemligen år 1875 25,0 % af samtliga elektor. Vid 1878 års val utgjorde hemmansegarne ensamme mer än halfva antalet elektor uti 50 valkretsar och uti 11 af de 17 återstående öfverstege de i antal hvarje annan klass. Uti 1 voro gods- och bruksegare

lika många till antalet; i 2 voro så väl gods- och bruksegare som arrendatorer, förvaltare och inspektorer, i 2 blott gods- och bruksegare samt i 1 civile embets- och tjänstemän flere till antalet. Uti Fernebo härad utgjorde gods- och bruksegare mer än halfva antalet af de i valet deltagande elektorerna.

I likhet med föregående är äro de kommuner ej fåtaliga, hvilka utsett en elektor mindre än hvad som varit deras lagliga rätt. Förhållandet har år 1878 egt rum i följande kommuner¹⁾:

Stockholms län: Östra Ryd, *Djurö**;

Uppsala län: Bro;

Kristianstads län: Träde, Vidtsköfle;

Malmöhus län: *Nefvishög*;

Elfsborgs län: *Skedeskamma*, *Håksvik**, *Holtstjunga**, *Hol**, *Torrskog*, *Marks-delen af Öxabäck*;

Skaraborgs län: *Önum*, *Längjum-Vessby**, *Essunga*, *Qvånum**, *Bolum*, *Sköfde landsförsamling*, *Sandhem*, *Fröjered**,

Brandstorp, *Ångarp*, *Elgarås*, *Locketorp*, länsdelen af *Habo*;

Vermlands län: Ny i Näs härad;

Gefleborgs län: Voxna;

Vesternorrlands län: Vibygerå, Grundsunda;

Norrbottens län: Piteå landsförsamling, *Elfsby*, *Arvidsjaur*, *Juckasjärvi*.

Hit kunna äfven hänföras Gagnef och Mockfjerd's kapell uti Kopparbergs län samt Säfvar och Holmö kapell uti Vesterbottens län, hvarst kapellförsamlingen valt tillsammans med moderförsamlingen, ehuru i kommunalt afseende derifrån skild. Härigenom blef å båda ställen en elektor mindre än det lagliga antalet utsedd. För samtliga här ofvan uppräknade kommuner stiger antalet af dessa till 35. År 1875 utgjorde det 39 och år 1872 47. Förbättringen är likväl endast skenbar, emedan antalet valkretsar, som begagna det medelbara valsättet, är från år nedgått.

Uti Lerums kommun (Elfsborgs län) valdes "på grund af 2,100 personers folkmängd" 2 elektor. Då kommunen emellertid blott egde 1,946 invånare, blef resultatet riktigt. — Uti Bro och Lossa (Uppsala län), som utgöra 2 kyrkosocknar men 1 kommun med tillsammans 1,486 invånare, deraf 1,002 i Bro och 484 i Lossa, höll kommunalstämmans ordförande val särskildt för Bro, som utsåg 1 (!) elektor, och särskildt för Lossa, som äfven utsåg 1 elektor.

Ett elektorsantal större än det lagliga har blifvit utsedd för följande kommuner¹⁾:

Össeby—Garn (Stockholms län); utgörande 1 kommun med 1,579 invånare, hvaraf 1,161 i Össeby och 418 i Garn, har valt 3 elektor, "2 för Össeby och 1 för Garn";

Vassända—Naglum (Elfsborgs län), utgörande 2 kyrkosocknar men 1 kommun med 3,336 invånare, hvaraf 1,199 i Vassända och 2,137 i Naglum, har valt 5 elektor, "2 för Vassända och 3 för Naglum";

Hasle—Berga—Enåsa—Färed* (Skaraborgs län), 4 församlingar men 1 kommun med tillsammans 2,532 invånare, valde 4 elektor, "1 på grund af 1,688 personers folkmängd och för 3 kommuner 3 elektor";

¹⁾ Namnen å de kommuner, hvilka på samma sätt förfarit vid 1875 års val, äro kursiverade; namnen å dem, hvilka så förfarit vid 1872 års val, betecknade med *.

Hjerpås—Höra—Vedum* (Skaraborgs län), 1 kommun och numer 1 församling med 1,357 invånare, valde 3 elektor, "1 för vardera af Hjerpås, Höra och Vedums socknar";

Torsö (Skaraborgs län), med 1,997 invånare enligt presterskapets uppgifter, valde 3 elektor "på grund af 2,037 personers folkmängd";

Råneå (Norrbottens län), med 6,989 invånare enligt presterskapets uppgifter, valde 8 elektor "på grund af 7,037 personers folkmängd".

Såsom oriktigheter vid elektorvalen torde äfven följande förtjena omnämnas.

Den del af Hestra, som tillhör Kinds härad har haft val ensamt för sig och till elektor utsett *samma* person, som utsågs till elektor för Mässebo kommun i samma valkrets.

En och *samma* person har tjenstgjort såsom kommunalstämman ordförande inom *tre* särskilda kommuner: Ving, Stenum och Skärf i Valle härad.

Uti nedanstående kommuner hafva vid elektorvalen röstats *efter kommunal skala*:

Kristianstads län, Albo	härad: Fogeltofta;
Elfsborgs " Marks	" Seglora,
" " "	" Frisla,
" " "	" Skepphult,
" Kinds " "	" Ullasjö,
" Redvägs " "	" Fiffered,
Skaraborgs " Vilske	" Vilske-Klefva,
" Valle " "	" Lundby;
" Gudhems " "	" Broddetorp,
" Vartofta " "	" Härja.

Antalet af motsvarande kommuner uppgick till 7 vid 1875 års mot 10 vid 1878 års val. Vid det förra tillfället tillhörde samtliga Elfsborgs eller Skaraborgs län.

Härtill kan läggas, att uti icke så få kommuner *elektorsupplicant* blifvit utsedd.

Tiden för elektorvalen inom samma valkrets är för de olika kommunerna derinom vanligen helt olika och skilnaden härutinnan mellan det första och det sista valet uppgår oftast till 3 å 4 veckor, stundom till ännu mer. Så förrättades inom Uppsala läns södra domsaga elektorvalet i Husby—Sjutolft den 4 Augusti, i Hacksta den 4 September; inom Torneå domsaga i Öfver-Torneå den 24 Juli, i Neder-Torneå den 31 Augusti; inom Konga härad i Väckelsång den 22 Juli, men i Furuby den 1 September. Mellan det senast hållna elektorvalet och riksdagsmannavalet inför domhafvanden kan dessutom, synnerligen i Norrland, 2 å 3 veckor förflyta.

Högsta antalet elektor, som vid 1878 års val inom någon valkrets blifvit utsedt är 57 uti Kinneferdings, Kinne och Källands domsaga samt 55 inom Åse, Viske, Barne och Laske domsaga. Hade samtliga kommuner och kommundelar deltagit i valet och utsett rättmätigt antal elektor, skulle summan af dessa inom den förra valkretsen hafva stigit till 63, och inom den senare till 60. Minsta antalet elektor, eller 17, utsågos inom Piteå domsaga. Då likväl vid riktigt förrättade val inom kretsens samtliga kommuner, detta tal kan förökas med 5, blifver Fryksdals härads öfre tingslag med 19 elektor den bland landsbygdens valkretsar, som i normala fall intager sista rummet. De kommuner å landet, hvilka kunna tillsätta det högsta antalet elektor,

eller 14, äro Skellefteå samt Piteå landsförsamlingar. Den senare af dessa kommuner beherrskar helt och hållet riksdagsmannavalet inom sin valkrets (med tillsammans 22 elektor); den förre eger rätt att utse lika många elektor som öfriga kommuner inom valkretsen på en enda elektor när.

F) Valens utfall.

Uti Tab. N:o 6 redovisas för Andra Kammarans sammansättning efter 1878 års val.

I likhet med föregående år meddelas här ett försök att gruppera de utsedde ledamöterna efter deras yrken.

Tab. Litt. I. Yrkesfördelning af Andra Kammarans ledamöter.

	Civile embetsmän, Sakförare.	Millitärer.	Prester.	Profesorer, Elementarlärare.	Rättshandläggare, Rättshandläggare, Rättshandläggare.	Kyrkoherdar, Rättshandläggare.	Läkare, Apotekare.	Litterärer, Boktryckare.	Godsejare.	Hemmansegare.	Inspektörer, Arrendatorer.	Bräckerare.	Slöjdsägare.	Fabrikörare, Handverkare.	Handlande.	Öfrige.
Stockholms stad	6	5	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2
Stockholms län	1	—	—	—	—	—	—	3	1	—	1	—	—	—	—	—
Uppsala d:o	1	—	—	1	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlands d:o	1	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	—	—	—	1	—
Östergötlands d:o	1	—	—	1	—	—	—	3	4	—	1	—	—	2	—	—
Jönköpings d:o	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	—
Kronobergs d:o	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—
Kalmar d:o	2	—	—	—	—	—	—	—	1	7	—	—	—	—	—	—
Gotlands d:o	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Blekinge d:o	1	—	—	1	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—
Kristianstads d:o	1	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus d:o	3	—	1	—	—	—	—	2	2	8	—	—	—	1	1	—
Hallands d:o	—	—	—	1	—	—	—	1	4	—	—	—	—	1	—	—
Göteborgs och Bohus d:o	2	—	1	1	1	1	1	1	—	3	—	—	—	—	3	1
Elfsborgs d:o	2	—	—	—	—	—	—	—	2	7	—	1	—	—	1	—
Skaraborgs d:o	1	—	—	—	—	—	—	—	1	6	—	—	—	1	—	—
Vermlands d:o	1	—	1	—	—	—	—	—	—	5	—	3	—	1	—	—
Örebro d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	1	—	—
Vestmanlands d:o	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	—	1	—	—	1	—
Kopparbergs d:o	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	1	1
Gefleborgs d:o	2	1	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—
Vesternorrlands d:o	—	—	1	1	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	2	—
Jemtlands d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—
Vesterbottens d:o	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—
Norrbottens d:o	1	1	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Summa enligt valen 1878	30	8	8	8	2	1	4	17	91	—	11	1	7	11	5	—
" " 1875	25	9	7	5	3	2	1	15	99	2	7	2	6	12	3	—
" " 1872	27	7	4	6	3	3	3	19	96	5	3	3	4	11	—	—
" " 1866	26	6	6	16	4	2	3	25	69	3	10	1	9	9	1	—
1878 { Städerna	25	6	4	8	—	1	4	—	—	—	—	—	—	5	7	4
{ Landsb, medelb. val	3	1	3	—	1	—	—	10	33	—	4	1	2	3	1	—
{ " omedelb. "	2	1	1	—	1	—	—	7	58	—	7	—	—	1	—	—

Skiljaktigheterna mellan de tre senaste nyvalen äro ej särdeles stora. Dock är de jordbrukande klassernas öfvervigt ej så betydande 1878 som 1872 och 1875. Medlemmar af dessa klasser hafva vid 1878 års val jemförelsevis i större antal blifvit utsedde för valkretsar å landsbygden med omedelbart än med medelbart valsätt.

Betraktar man valens utfall inom de särskilda valkretsarne, bekräftas, hvad redan i föregående berättelse finnes omnämndt, att representanter ur "herremännens" klass vida oftare blifva utsedde i valkretsar med en ringa procent valberättigade i förhållande till folkmängden än i valkretsar med proportionsvis många valmän. Förhållandet är ock ganska naturligt. De delar af landet, som ega det relativt minsta antalet valberättigade, äro, såsom redan förut blifvit visadt, de uti hvilka de största bruks- och jordegendomarne förekomma och der sålunda "herremännens" inflytande är större än på andra ställen.

Allt sedan det nya representationssättets införande hafva blott 3 personer samtidigt varit ledamöter af Statsrådet och af Riksdagens Andra Kammare. Af förutvarande statsråd innehade vid 1867, 1870 och 1873 års riksdagar 1 och vid 1876 och 1879 års riksdagar 3 plats uti Kammaren. Vid jemförelser med motsvarande förhållanden uti Riksdagens Första Kammare eller uti andra länders representationer bör ej förbises, att valbarheten till Andra Kammaren är inskränkt inom bostadsorten.

Med hänsyn till ledamöternas *ålder* har Andra Kammaren vid begynnelsen af de tre senaste riksdagsperioderna företett följande sammansättning.

Tab. Litt. K. Åldersfördelning af Andra Kammarens ledamöter.

I lefnadsår.	1873.	1876.	1879.	I lefnadsår.	1873.	1876.	1879.
70:e.....	1	1	—	45:e.....	6	6	6
69:e.....	—	—	1	44:e.....	4	6	7
68:e.....	—	—	—	43:e.....	6	6	2
67:e.....	2	—	4	42:a.....	5	5	4
66:e.....	2	1	—	41:a.....	1	5	3
65:e.....	1	1	2	40:e.....	10	3	12
64:e.....	1	4	4	39:e.....	6	3	4
63:e.....	1	3	7	38:e.....	4	4	4
62:a.....	1	1	6	37:e.....	3	5	2
61:a.....	5	3	3	36:e.....	3	4	3
60:e.....	6	10	9	35:e.....	2	—	4
59:e.....	3	6	7	34:e.....	—	1	3
58:e.....	7	7	7	33:e.....	3	3	—
57:e.....	11	9	8	32:a.....	—	—	—
56:e.....	6	10	14	31:a.....	—	—	—
55:e.....	9	6	10	30:e.....	—	1	—
54:e.....	11	7	12	29:e.....	—	—	—
53:e.....	8	15	6	28:e.....	—	—	—
52:a.....	9	7	10	27:e.....	1	—	—
51:a.....	4	14	6	S:a 27:e—30:e	1	1	—
50:e.....	15	9	6	31:a—40:e	31	23	32
49:e.....	7	11	6	41:a—50:e	74	69	56
48:e.....	11	7	9	51:a—60:e	74	91	89
47:e.....	11	6	6	61:a—70:e	14	14	27
46:e.....	8	8	7	Summa	194	198	204

Under det Kammarens yngsta ledamot vid 1873 års riksdag var endast 26 och vid 1876 års riksdag endast 29 år, eger Kammaren nu ingen ledamot yngre än 33 år. Deremot är antalet af ledamöter inom åldersgruppen 60—69 år nu nära dubbelt så stort som de två föregående åren.

Liksom vid föregående riksdagar äro äfven nu städernas representanter öfverhufvud något äldre än landsbygdens. Medelåldern har nemligen vid början af följande riksdagar utgjort nedanstående antal år för representanter tillhörande

	Landsbygden.	Städerna.	Hela riket.
1870.....	47,54.	48,41.	47,80.
1873.....	48,95.	50,11.	49,28.
1876.....	49,15.	51,43.	49,84.
1879.....	50,43.	51,50.	50,76.

Medelåldern har sålunda ökat för hvarje riksdagsperiod och är nu för så väl landsbygdens som städernas representanter 3 år högre än år 1870. Då ej några fullständigare uppgifter om födelseåret för Andra Kammarens ledamöter vid 1867 års riksdag föreligga, har jemförelsen ej kunnat till dem utsträckas.

Att Första Kammarens ledamöter i allmänhet äro äldre än Andra Kammarens skönjes genom en jemförelse mellan Tab. Litt. C och K. Skilnaden i den angifna medelåldern utgjorde 6,28, 6,39, 5,22 och 5,44 år vid de respektive riksdagarna 1870, 1873, 1876 och 1879.

De sammanställningar, som med hänsyn till erhållet röstetal, röstsplittring m. m. kunnat göras, äro i likhet med föregående år nedlagda i följande 4 tabeller.

Tab. Litt. L. Valstriderna.

1. Omedelbara val i städerna.

Valkretsar.	Antal valde, som utaf de afgifna rösterna erhållit							Summa valde.	
	20—30 %	30—40 %	40—50 %	50—60 %	60—70 %	70—80 %	80—90 %		öfver 90 %
Stockholm.....	—	—	—	6	3	—	—	7	16
Göteborg.....	—	—	—	2	—	1	2	2	7
Malmö.....	—	—	—	1	—	1	—	1	3
Norrköping.....	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Summa	—	—	—	9	3	4	2	10	28
Städer med hvardera 1 riksdagsman.....	1	—	1	2	3	3	—	2	12
” ” tillsammans 1 ”.....	—	1	2	4	7	3	1	3	21
Summa för alla städer 1878	1	1	3	15	13	10	3	15	61
” ” ” ” 1875	—	1	5	15	15	6	8	9	59
” ” ” ” 1872	—	3	5	15	9	8	8	6	54

II. Omedelbara val på landsbygden.

	Antalet valkretsar, inom hvilka den valde erhållit af samtliga afgifna röster								Summa valkretsar.
	20-30 %	30-40 %	40-50 %	50-60 %	60-70 %	70-80 %	80-90 %	öfver 90 %	
Stockholms län	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Södermanlands d:o	—	—	2	—	—	—	—	—	2
Östergötlands d:o	—	1	2	1	—	3	1	—	8
Jönköpings d:o	1	1	3	—	—	—	—	—	5
Kronobergs d:o	—	—	2	1	—	—	—	—	3
Kalmar d:o	—	—	2	2	1	1	—	—	6
Gotlands d:o	1	—	1	—	—	—	—	—	2
Blekinge d:o	—	—	—	2	—	—	1	—	3
Kristianstads d:o	1	1	2	—	—	1	—	—	5
Malmöhus d:o	—	—	1	1	3	2	1	—	8
Hallands d:o	—	—	3	1	—	—	1	—	5
Göteborgs och Bohus d:o	—	2	1	—	1	—	—	—	4
Vermlands d:o	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Örebro d:o	—	1	2	1	1	1	—	—	6
Vestmanlands d:o	1	—	—	1	—	—	2	—	4
Kopparbergs d:o	1	—	—	1	1	—	—	—	3
Gefleborgs d:o	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Vesternorrlands d:o	—	—	1	—	—	—	—	1	2
Jemtlands d:o	—	—	—	1	1	—	1	—	3
Summa 1878	5	9	22	13	8	8	7	1	73
» 1875	5	8	19	10	13	5	2	5	67
» 1872	3	10	13	12	8	8	4	2	60

III. Medelbara val å landsbygden.

	Antal valde, som af samtliga elektorernas röster erhållit								Summa valkretsar.
	20-30 %	30-40 %	40-50 %	50-60 %	60-70 %	70-80 %	80-90 %	öfver 90 %	
Stockholms län	—	—	—	3	—	1	—	—	4
Uppsala d:o	—	—	1	1	2	—	—	—	4
Södermanlands d:o	—	—	—	1	1	—	—	—	2
Jönköpings d:o	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Kronobergs d:o	—	—	—	1	2	—	—	—	3
Kalmar d:o	—	—	—	—	—	1	—	1	2
Blekinge d:o	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Kristianstads d:o	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Malmöhus d:o	—	—	—	—	1	—	—	2	3
Göteborgs och Bohus d:o	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Elfsborgs d:o	—	—	3	—	4	1	1	2	11
Skaraborgs d:o	—	—	2	1	2	2	—	—	7
Vermlands d:o	—	—	4	2	—	1	1	—	8
Kopparbergs d:o	—	—	—	1	—	—	1	1	3
Gefleborgs d:o	—	—	1	—	1	—	—	1	3
Vesternorrlands d:o	—	—	—	—	2	—	1	—	3
Vesterbottens d:o	—	—	—	2	1	—	—	1	4
Norrbottens d:o	—	—	—	1	—	2	—	1	4
Summa 1878	—	—	11	14	17	8	4	13	67
» 1875	—	3	6	17	16	7	9	13	71
» 1872	1	5	9	25	15	10	4	9	78

IV. Omedelbara val på landsbygden.

	Antal valkretsar, der den valdes närmaste man erhållit i % af den valdes röster				I öfrigt splittade röster.		Kasserade röster.	
	under 25.	25-50.	50-75.	öfver 75.	Antal.	% utaf afgifna	Antal.	% utaf afgifna
Stockholms län	—	—	—	1	13	3,3	4	1,0
Södermanlands d:o	—	—	1	1	112	14,6	7	0,9
Östergötlands d:o	2	3	1	2	464	17,4	56	2,1
Jönköpings d:o	—	—	—	5	959	27,3	92	2,6
Kronobergs d:o	—	1	2	—	255	24,1	25	2,4
Kalmar d:o	2	1	2	1	192	15,2	56	4,4
Gotlands d:o	—	1	—	1	135	18,9	155	21,6
Blekinge d:o	1	—	—	2	19	2,9	13	2,0
Kristianstads d:o	1	2	1	1	709	27,8	79	3,1
Malmöhus d:o	5	1	1	1	237	10,4	71	2,6
Hallands d:o	1	2	2	—	297	18,4	56	3,5
Göteborgs o. Bohus d:o	—	2	—	2	298	26,8	36	3,2
Vermlands d:o	—	—	1	—	119	33,2	62	17,3
Örebro d:o	—	2	3	1	409	20,8	12	0,6
Vestmanlands d:o	2	1	—	1	200	21,5	14	1,5
Kopparbergs d:o	1	1	—	1	239	35,4	15	0,2
Gefleborgs d:o	—	—	—	2	363	31,3	107	9,2
Vesternorrlands d:o	1	—	1	—	160	16,0	17	1,7
Jemtlands d:o	2	—	1	—	173	14,4	42	3,5
Summa 1878	18	17	16	22	5,453	20,6	919	3,5
» 1875	15	18	20	14	4,916	20,5	430	1,8
» 1872	17	13	18	12	3,629	19,0	552	2,8

Tabellerna öfver de omedelbara valen i städerna och på landsbygden erbjuda vissa jämförelser ej utan intresse, emedan man deraf kan bedöma, hvarest valstriderna vid de senaste riksdagsmannavalen företrädesvis hafva utkämpats. Af nämnda tabeller framgår nämligen, att vid 1878 års val lika som vid föregående ett vida mindre antal af landsbygdens än af städernas representanter erhållit absolut pluralitet. I procent uttryckt, visar sig förhållandet sålunda:

	Landsbygden.	Städerna.
Vid 1872 års val.....	57 %.	85 %.
» 1875 » »	52 »	90 »
» 1878 » »	51 »	92 »

Skilnaden har sålunda vid hvarje nyval blifvit större, i det att procentantalet ökats för städerna i samma mån, som det minskats för landsbygden. Medan 5 af landsbygdens representanter erhållit 20—30 % utaf de afgifna rösterna, inträffar detta med blott 1 af städernas, nemligen med representanten från Örebro (27,1 %), hvarest den person hvilken erhållit de flesta rösterna (58,2 %) genom Kungl. Maj:ts utslag blifvit förklarad icke valbar. De 5 valkretsar å landsbygden, hvarest nämnda förhållande inträffat, äro Norra och Södra Vedbo domsaga (22,6 %), Östra Göinge härad (24,7 %), Falu (26,9 %), Vestmanlands läns norra (28,6 %) och Gotlands läns södra (28,8 %) domsagor.

Vid de medelbara valen å landsbygden har absolut pluralitet vunnits af 56, eller 84 %, af de valde. Af desse hafva 3 blifvit utsedde med alla elektorernas röster och 6 med alla utom en enda. Att likväl äfven uti dessa kretsar valstrider

förekommit, visar sig deraf, att på icke så få ställen en motkandidat erhållit ett röstetal ej långt under den valdes, nemligen i 15 kretsar 50—75 %, i 13 öfver 75 % af detsamma; uti 3 af de sistnämnda hvilade utgången till och med på en enda röst. Att det oakadt så många af de valde erhållit absolut pluralitet, beror deruppå, att ett så ringa antal röster bortkastats på tredje person. Hela antalet splittrade röster inom samtliga valkretsar uppgick blott till 137 eller 6,2 % af de afgifna. Inom tvenne kretsar var likväl antalet jämförelsevis särdeles stort, nemligen inom Vedens och Bollebygds härad (25 %) samt inom Sundals härad (24 %).

Inom de 3 stadsvalkretsar, som begagnade medelbart valsätt, erhöil den valde i 1 alla röster, hvaremot i de 2 andra valstrider föreföllo. Alla de till elektor kallade infunno sig vid valen, ingen röst bortkastades på tredje person och ingen kasserades.

Röstsplittring har deremot liksom vid föregående tillfällen äfven vid 1878 års val i betydande utsträckning förekommit vid de *omedelbara* valen, dock mindre i städernas valkretsar — endast 9,4 % bland de afgifna rösterna tillföll här tredje person*) — än i landsbygdens, hvarest ett vidsträckt område och en på ett större antal kommuner fördelad valmannakår dertill lättare föranleda. Antalet splittrade röster uppgick i dessa sistnämnde till ej mindre än 5,453, eller 20,6 % utaf samtliga afgifna. Ett förmånligt förhållande visar bland länen endast Blekinge och Stockholms samt, om man äfven tager länens yttnehåll i betraktande, Jemtlands och Vester-norrlands. Inom valkretsarne uppgick uti Norra och Södra Vedbo domsaga antalet splittrade röster till 51,2 %, uti Norra Åsbo domsaga till 50,8 %, uti Falu domsaga till 49,6 %, uti trenne valkretsar till 48—40 %, uti sex till 40—30 % utaf de afgifna.

Vill man bedöma häftigheten af valstriderna å olika ställen, bör man derfor icke blott taga i betraktande den valdes och hans mest betydande medtäflares röstetal, man måste äfven uppmärksamma, huru stor del af valmännen deltog i valet samt huru många röster tillföll andra personer; man får ej heller lemna ur sigte, huruvida icke bland de afgifna rösterna åtskilliga förklarades ogiltiga.

Antalet af dessa ogiltiga förklarade röstsedlar är nemligen ej obetydligt.

Vid de *omedelbara* valen i *städerna* kasserades 334 röstsedlar, eller 2,1 % af dem, som afgåfvos; häraf kommo 243 på staden Örebro.

Om antalet af de röster, som vid elektorvalen å *landsbygden* förklarades ogiltiga, saknar Statistiska Centralbyrån kännedom. Af de valde elektorerne åter fungo 43, eller 1,9 %, antingen sina röstsedlar eller, någon gång, sina fullmakter af valförrättaren eller af högre myndighet kasserade. Hårtill kommer, att 77, eller 3,3 %, af de valde elektorerne försummade att vid valen infinna sig, och förtjenar särskildt anmärkas, att bland de 32 elektorer, som blifvit valde i Östra häradens valkrets inom Jönköpings län, endast 17 (!) deltog i kretsens riksdagsmannaval. Fördelaktigt utmärka sig deremot Vesterbottens läns 4 valkretsar, vid hvilka samtligas riksdagsmannaval ingen elektor uteblef och inga röstsedlar

kasserades, liksom ej heller några röster der bortkastades på tredje person.

Inom de delar af landsbygden, hvarest det *omedelbara* valsättet användes, har, såsom af tabellen synes, antalet af kasserade röster vid 1878 års val varit vida större än vid de föregående, och särskildt jämförelsevis nära dubbelt så stort som vid 1875 års val. Bland valkretsarne framstå här Gotlands södra domsaga med 25,2 %, Hedesunda m. fl. tingslag med 22,0 %, Elfdals och Nyeds härad med 17,3 %, Östra Göinge härad med 15,8 %, Gotlands norra domsaga med 14,9 % och Ölands domsaga med 14,3 % kasserade röster. Orsaken till det höga antalet af dessa, 919 för hela rikets landsbygd, beror icke så mycket derpå, att de enskilde valmännen aflemnade oriktiga röstsedlar, som deruppå att ett icke obetydligt antal kommunalstämmo-ordförande antingen icke rätt af fattat valprotokollet eller icke i rätt tid insändt det till domhafvanden. Såsom belysning kunna förhållandena inom Gotlands södra domsaga anföras. Från 1 kommun — Vesterhejde — insändes här i stället Statistiska Centralbyråns formulär N:o 3 för riksdagsmannaval, från 4 kommuner — Hogrän, Stenkumla, Eskelhem och Vamlingbo — insändes valprotokoll hållna "vid allmän kommunalstämma", från 6 — Lau, Sproge, Etelhem, Alfva, Vestergarn och Vall — valprotokoll hållna "vid kommunalstämma", från 2 — Linde och Lojsta — valprotokoll hållna "vid extra kommunalstämma", från 2 kommuner — Tofta och Visby södra landsförsamling — inkommo till valförrättaren inga redogörelser för valen, oakadt sådana hållits. 2 röstsedlar kasserades af ordförande uti öfriga kommuner inom valkretsen.

Tiden för elektorvalen är redan i det föregående af berättelsen omnämnd. Inom de 73 af landsbygdens valkretsar, som använda det *omedelbara* valsättet, förrättades valen inom kommunerna uti 13 den 1—15 Augusti, uti 32 den 16—31 Augusti, uti 24 den 1—15 September och uti 4 den 16—30 September. Tidigaste valet hölls den 1 Augusti uti Medelstads domsaga, det senaste den 23 September uti Tveta, Vista och Mo domsaga. Uti de 21 valkretsar af städer, hvilka flere tillsammans utse en riksdagsman genom *omedelbara* val, förrättades 1 val (uti Venersborg—Åmål) redan den 17 Juli, 3 uti förra och 3 i senare hälften af Augusti, 10 i förra och 4 i senare hälften af September. Mellan valens förrättande inom kommunerna och deras avslutande inför valförrättande domhafvande eller magistrat förflöt vanligen omkring en vecka; någon mindre tid uti flere af städernas valkretsar, någon längre uti landsbygdens valkretsar i Norrland. Inom de 16 städer, som hvar för sig bilda egen valkrets, egde samtliga val rum i September, 11 i den förra och 5 i den senare delen af månaden. Senaste valet hölls i Stockholm den 27 September. Bland de val, som egde rum inom kretsar, hvilkas ursprungliga val genom domstols utslag blifvit upphäfdade, avslutades ett samma dag, som 1879 års riksdag tog sin början.

Af Kammarens ledamöter äro 96 tillhörande landsbygden och 38 tillhörande städerna *omvalde*; 31 representanter från landsbygden och 22 från städerna hafva förut icke deltagit i Kammarens förhandlingar. Af de öfriga 17 hafva 15, 12 å landsbygden och 3 i städerna, före år 1876 representerat samma krets, 1 i stad år 1876 representerat samma krets

*) Beräkningen grundad på förhållandet inom de städer, som ensamme eller tillsammans välja blott en riksdagsman.

samt 1 å landsbygden före samma år representerat annan krets. 6 af Kammarens ledamöter, deribland 1 af de nyvalde, hafva förut innehaft plats uti Första Kammaren. 2 af de nyvalde hafva före år 1867 varit riksdagsmän, 1 inom Ridderskapet och Adeln och 1 inom Bondeståndet. Huru många af Kammarens samtliga ledamöter såsom riksdagsmän deltagit i ständsriksdagarne, derom är redan nämnt under Första Kam-maren.

I likhet med föregående år har omsättningen bland städernas riksdagsmän varit starkare än bland landsbygdens. Bland dessa senare äro samtliga representanter från Östergötlands, Kronobergs, Kalmar, Gotlands och alla utom 1 från Malmöhus län omvalde, hvaremot Vermlands, Örebro, Kopparbergs och de trenne nordligaste länen hafva ombytt hälften eller ännu mer af sina representanter; äfven Gefleborgs och Vesternorrlands län komma dessa sistnämnda ganska nära.

Då antalet af de *val, som öfverklagades*, år 1872 utgjorde 28 å landsbygden och 10 i städerna samt år 1875 17 å landsbygden och 2 i städerna, uppgick antalet af de val, som år 1878 öfverklagades, till 21 å landsbygden samt 9 i städerna. Klagomålen rörande 1 bland de 21 förstnämnda (Sundals härad) återtog likväl, innan de hunnit till någon åtgärd föranleda. Bland de öfverklagade ursprungliga valen upphäfdes 2 (Tössbo och Vedbo domsaga, Örebro) på så sätt, att den person, som erhållit de fleste rösterna förklarades icke valbar och hans närmaste man i följd häraf förklarades lagligen vald; i fråga om 2 af landsbygdens (Lane och Stängenäs härad, Elfdals och Nyeds domsaga) och 1 af städernas (Borås, Alingsås, Ulricehamn) val ändrades röstberäkningen så, att valens utgång

blef en annan än inför valförrättaren; 4 val å landsbygden (Villands härad; Ölme, Visnums och Väse härad; Norra Helsinglands domsaga; Luleå domsaga) samt 4 i städerna (Varberg m. fl. städer, Göteborg, Lidköping m. fl. städer, Vesterås och Köping) upphäfdes och nya val anbefaldes; 11 af landsbygdens (Södra Roslags domsaga, Olands härad, Åkerbo m. fl. domsaga, Hammarkinds m. fl. domsaga, Norra och Södra Vedbo domsaga, Gotlands södra domsaga, Östra Göinge härad, Norra Åsbo domsaga, Färs domsaga, Ofvan-Siljans domsaga, Torps m. fl. tingslag) samt 3 af städernas (Stockholms, Vexjö m. fl. städer, Visby) val fastställdes, och fullföljdes klagomålen rörande 5 af dessa val, 4 å landsbygden och 1 i stad, blott till Kungl. Maj:ts Befallningshafvande. Af de nya val, som egde rum i stället för de upphäfda, öfverklagades 2 (Villands härad, Norra Helsinglands domsaga), men båda stadfästes.

Antalet af de val, som år 1878 upphäfdes, 7 å landsbygden samt 6 i städerna, är större än så väl år 1875, 4 å det förra stället och 1 å det senare, som år 1872, 6 å det förra stället och 1 å det senare.

De klagomål, som anfördes mot valen i Stockholm och Göteborg, rörde folkmängdsberäkningen. Stockholms-valet, hvarvid vederbörande utgått från den af Centralbyrån uppgifna kyrkoskrifna befolkningen, stadfästes; Göteborgs-valet, hvarvid vederbörande icke så förfarit, upphäfdes så väl af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande som af Kungl. Maj:t. Lika litet som vid föregående val hafva några missbruk och olagligheter af den art, som i utlandet så ofta vid riksdagsmannavalen förekomma, vid 1878 års val egt rum.

Med djupaste vördnad, trohet och nit framhärda

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kungl. Maj:ts

underdånigste och tropligtigste
tjenare och undersåtar

FR. TH. BERG.

Edv. Söderberg,
tjenstförr. Aktuarie.

Stockholm den 30 Augusti 1879.

VALEN TILL FÖRSTA KAMMAREN ÅREN 1876—1878.

1.	2.		3.	4.	5.		6.	7.	8.	9.
Valkrets.	Den valdes				Antal		Den valdes erhållna röstetal.	Näraste röstetal.	Kasserade valsedlar.	
	namn, embete eller yrke.		födelse-år.	valdag.	valmän.	i valet deltagande.				
Valde år 1876.										
Malmöhus län ...	Carl Ludvig Paulus Kockum	Godsegare	1835	27/9	75	73	48	24	1	
Göteborgs och Bohus " ...	Grefve Carl Albert Ehrensvärd,	Landshöfding, Godsegare	1821	19/9	51	51	50	—	1	
	Leonard Magnus Nordenfelt	Distriktsingeniör	1827				50	—		
Elfsborgs " ...	Anton Niklas Sundberg,	Erkebiskop	1818	19/9	72	72	28	22	3	
	Friherre Fredrik von Essen,	Kammarherre, Godsegare	1831				44	—		
	Olof Peter Rylander.	Landtbrukare	1819				38	37		
Vermlands " ...	Erik Magnus af Klint,	Generallöjtnant	1813	20/9	72	72	34	—	5	
	Anders Robert von Kræmer,	Major, Godsegare	1825				34	20		
Örebro " ...	Anders Theodor Wijkander,	Generalmajor	1821	19/9	65	65	36	27	1	
Vestmanlands " ...	Robert Nils Germund Montgomery-Cederhielm,	Bruksegare	1820	19/9	45	44	43	1	—	
Gefleborgs " ...	Patrik Oscar Reutersvärd,	Hofmarskalk, Bruksegare	1820	4/1	34	34	23	8	2	
	Edvard Frisk,	Fabriksidkare	1819	18/9	44	44	33	5	—	
Vesternorrlands " ...	Carl Olof Widmark,	Kommissions-Landtmätare	1831	20/9	44	44	28	16	—	
	Christian August Fröberg,	Borgmästare	1835				30	—		
Jemtlands " ...	Jonas Widén,	Lektor	1824	26/9	42	40	29	10	—	
	Johan August Asplund,	Landshöfding	1826				20	20		
Valde år 1877.										
Uppsala län	Fredrik Georg Afzelius,	Akademiadjunkt	1812	18/9	31	31	28	2	—	
Södermanlands "	Grefve Axel Edvard Knut Mörner,	Godsegare	1824	18/9	39	39	23	14	—	
Jönköpings "	Frans Albert Anderson,	Kammarråd	1831	18/9	48	48	30	18	—	
Kronobergs "	Jöns Pehrsson i Svaneryd,	Hemmansegare	1825	18/9	35	35	19	16	—	
	Carl Johan Thyselius,	Statsråd, Godsegare	1811	19/9	35	34	34	—	—	
Kalmar läns norra del	Gustaf de Maré,	Bruksegare	1825	26/9	23	23	11	8	—	
Blekinge län	Lars Vilhelm Samuel Lothigius,	Borgmästare	1836	25/9	32	32	29	—	—	
	Adolf Fredrik Zacharias Rappe,	Kammarherre, Godsegare	1830				17	14		
Kristianstads "	Friherre Christian Fredrik Kjell Barnekow,	Godsegare	1839	25/9	54	52	43	—	—	
	Grefve Gustaf Mauritz Posse,	Godsegare	1825				40	9		
Malmöhus "	Christofer Olsson i Eskilstorp,	Hemmansegare	1820	25/9	77	76	61	—	—	
	Friherre Carl Fredrik Lotharius Hochschild, Envoyé,	Godsegare	1831				41	19 ¹⁾		
Elfsborgs "	Frih. Rudolf Mauritz Klinckowström,	Godsegare	1816	18/9	72	72	55	29	—	
	Nils Sandberg,	Handlande	1829	19/9	72	70	41	29	—	
Skaraborgs "	Sven Henrik Littorin,	Godsegare	1833	18/9	64	64	59	—	—	
	Nils Gustaf Fock,	f. d. Ryttmästare, Godsegare	1825				39	26		
Vermlands "	Rudolf Adlersparre,	Bruksegare	1819	18/9	66	66	43	13	—	
Vestmanlands "	Erik Joh. Mallmin i Ångesta ⁵⁾ ,	Fullm. i Riksg.kont., Landtbrukare	1840	25/9	34	34	18	14	—	
Kopparbergs "	Erik Mauritz Sundell,	Borgmästare	1819	26/9	52	52	51	1	—	
Gefleborgs "	Johan Gottlieb Vilhelm von Rehausen,	Öfverste	1819	17/9	45	45	24	20	—	
	Vilhelm Fogelmarck,	Bruksegare	1835	17/9	45	45	30	12	—	
Vesternorrlands "	Gustaf Frithiof Cavallin,	Skeppsredare, Godsegare	1830	18/9	42	42	24	17	—	
Valde år 1878.										
Stockholms län	Vilhelm Stråle,	Landshöfding	1816	17/9	42	42	39	2	—	
Östergötlands "	Gustaf Andersson i Källstad,	Hemmansegare	1816	17/9	61	61	32	27	1	
Kronobergs "	Grefve Carl Knut Johan Posse,	Godsegare	1826	18/9	35	35	28	4	1	
Gotlands "	Friherre Ernst Mathias Petter von Vegesack,	Öfverste	1820	1/10	25	24	20	4	—	
Kristianstads "	Carl Salomon Carlheim-Gyllenskiöld,	Hofrättsråd	1827	1/10	54	54	39	24 ²⁾	3	
	Philip Baltzar von Platen,	f. d. Major, Godsegare	1819	2/10	54	54	31	23	—	

VALEN TILL FÖRSTA KAMMAREN ÅREN 1876—1878. (Forts.)

1.		2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Valkrets.	Den valdes					Antal		Den valdes erhållna röstetal.	När-maste röstetal.	Kasserade valsedlar.
	namn, embete eller yrke.		födelse-år.	valdag.	valmän.	i valet delta-gande.				
Malmöhus län ...	Peter Olsson,	Konsul, Godsegare	1830	1/10	77	73	53	19	—	
Göteborgs och Bohus » ...	Grefve Jens David Carl Waldemar af Trampe,	Godsegare	1841	17/9	51	51	47	—	—	
	Fredrik Ludvig Salomon Hederstjerna, f. d. Kapten,	Godsegare	1828	18/9	51	49	38	9	1	
Elsborgs » ...	Otto Edvard Carlsund,	Civilingeniör	1809	17/9	72	72 ³⁾	39	32	2	
Skaraborgs » ...	Gustaf von Braun,	f. d. Kapten, Godsegare	1813	17/9	64	64	50	—	—	
	Friherre Fredrik Philip Hierta,	Godsegare	1816							
	Grefve Wathier Gilbert Hamilton,	Godsegare	1837	17/9	64	64	52	9	1	
Örebro » ...	Oscar Evers,	Godsegare	1833	17/9	47	47	45	—	—	
	Julius Lindström,	Godsegare	1825							
	Olof Albert Robson,	Bruksegare	1821	18/9	47	47	40	4	1	
Vestmanlands » ...	Henrik Sebastian Tham,	f. d. Ryttmästare, Bruksegare	1827	1/10	34	34	22	—	—	
	Gustaf Holdo Stråle,	Fabriksegare	1826							
Gefleborgs » ...	Leonard Magnus Wærn,	Bruksegare	1812	16/9	45	44	31	13	—	
Vesternorrlands » ...	Johan Erland Gavelius,	Bruksegare	1816	18/9	43	40	36	2	1	

¹⁾ Det höga röstetalet förklaras deraf, att vid tillfället tvenne lediga platser skulle besättas, ehuru den ene af de valde, hvilken erhöi 39 röster, förklarade sig hindrad att emottaga valet.

²⁾ Det höga röstetalet förklaras deraf, att vid tillfället tvenne platser skulle besättas, ehuru en af de valde, hvilken erhöi 27 röster, förklarade sig hindrad att emottaga valet.

³⁾ Enligt valförrättarens uppgift hade genom något för honom okänt misstag 73 röster afgifvits, ehuru de röstberättigades antal endast var 72; men då detta icke kunde utöfva någon inverkan på valets utgång, hade något vidare afseende ej härå blifvit fästadt.

⁴⁾ Det höga röstetalet förklaras deraf, att vid valtillfället trenne platser skulle besättas, ehuru en af de valde, hvilken erhöi 28 röster, förklarade sig hindrad att emottaga valet.

⁵⁾ Valet öfverklagadt, men faststätt af K. M. Jfr *Naumann*, Tidskrift för lagstiftning, lagskipning och förvaltning. 1878, sid. 81.

FÖRSTA KAMMARENS SAMMANSÄTTNING VID LAGTIMA RIKSDAGEN ÅR 1879.

1. Valkrets.	2. Namn, embete eller yrke.	3. Födelseår.	4. Vald eller omvald år														
			4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.		
			1878.	1877.	1876.	1875.	1874.	1873.	1872.	1871.	1870.	1869.	1868.	1867.	1866.		
Stockholms stad	Adolf Peyron, Grosshandlare	1823												3/2			
	H. Exc. Oscar Magnus Fredrik Björnstjerna ⁺ , Statsminister	1819					7/4										
	H. Exc. Friherre Louis Gerard de Geer ⁺ , Statsminister	1818				15/9											3/9
	Frih. Curt Gustaf af Ugglas ¹⁾ +, f. d. Statsråd, Öfverståthållare, Godsegare	1820				15/9											
Stockholms län.	André Oscar Wallenberg ⁺ , Bankdirektör	1816				15/9											3/9
	Frih. Joh. Gust. Nils Samuel Åkerhielm ²⁾ +, Öfverste-Kammarjunkare, Fullm. i Riksgkont., Godsegare	1833				22/9											
	Axel Odelberg, Godsegare	1805				22/9											17/9
	Grefve Carl Ludvig Fredrik af Ugglas ⁺ , Godsegare	1814				22/9											17/9
Uppsala län.....	Vilhelm Stråle ⁺ , Landshöfding	1816	17/9											23/9			
	Carl Leonard Reuterskiöld ⁺ , Kabin.-Kammarh., Godsegare	1816								17/9							
Södermanlands län.....	Pehr Jakob von Ehrenheim ³⁾ +, f. d. Statsr., Bankofullm., Godseg.	1823				21/9											19/9
	Fredrik Georg Afzelius ⁴⁾ , Akademiadjunkt	1812		18/9													
	Grefve Claes Magnus Lewenhaupt ⁺ , Öfverhofjägm., Godsegare	1816					22/9										
	Grefve Gustaf Lagerbjelke ⁵⁾ +, Landshöfding, Godsegare	1817				21/9											18/9
Östergötlands län.....	Grefve Henning Ludvig Hugo Hamilton ⁶⁾ +, f. d. Statsråd, Universit.-Kansier	1814				21/9											18/9
	Grefve Axel Edvard Knut Mörner ⁺ , Godsegare	1824		18/9												23/9	
	Frih. Axel Reinhold August Adelswärd ⁺ , Bruksdisponent	1828												21/9			
	Gustaf Rudolf Abelin, Generallöjtnant	1819									19/9						
Norrköpingsstad	Carl Edvard Ekman ⁺ , Bruksegare	1826				21/9											17/9
	Grefve Julius Oscar Mörner ⁺ , Godsegare	1816				21/9											19/9
	Pehr Sjöbring, Biskop	1819				21/9											
	Grefve Gustaf Harald Spens ⁺ , Öfverste	1827				21/9											
Jönköpings län.	Adam Didrik Reuterskiöld ⁺ , Kammarherre, Godsegare	1819				21/9											
	Gustaf Andersson i Källstad, Hemmansegare	1816	17/9														
	John Lenning, Fabriksidkare	1819									5/9						
	Carl Christofer Ribbing ⁺ , Major, Godsegare	1826												20/9			
Kronobergs län.	Johan Paul Fredrik Otto von Strokirch ⁺ , Kammarh., Godsegare	1824									17/9						
	Andreas Andersson i Mosserudstorp ⁷⁾ , Hemmansegare	1814					22/9										
	Knut Ottonin Ljungqvist, Bruksegare	1836				17/9											
	Herman Georg von Gegerfelt ⁺ , President	1817				17/9											20/9
Kalmar läns norra del.....	Frans Albert Anderson, Fullm. i Riksgkont., Kammarråd	1831		18/9													
	Frih. Anders Magnus Koskull ⁺ , Kammarherre, Godsegare	1831				21/9											21/9
	Gunnar Wennerberg, Landshöfding	1817				21/9											
	Jöns Pehrsson i Svaneryd ⁸⁾ , Hemmansegare	1825		18/9													
Kalmar läns södra del.....	Carl Johan Thyselius, Statsråd, Godsegare	1811		19/9													24/9
	Grefve Carl Knut Johan Posse ⁹⁾ +, Godsegare	1826	18/9														
	Eduard Henrik Carleson ¹⁰⁾ +, Justitieråd	1820								24/9							
	Alfred Bernhard de Maré, Bruksegare	1831				29/9											
Gotlands län....	Gustaf de Maré ¹¹⁾ , Bruksegare	1825		26/9													29/9
	Carl Axel Mannerskantz ¹²⁾ +, f. d. Kaptän, Godsegare	1809									28/9						
	Oscar Elis Leonard Dahm ¹³⁾ +, f. d. Rektor	1812									25/9						
	Gustaf Johan Thomé Ulfsparre, Kammarherre, Godsegare	1819				29/9											
Blekinge län.....	Johan Magnus Lindgren, Häradshöfding	1817				29/9											
	Frih. Ernst Mathias Peter von Vegesack, Öfverste	1820	1/10														
Blekinge län.....	Gustaf Peterson, V.-Konsul, Grosshandlare	1815				28/9											
	Nils Samuel von Koch ⁺ , f. d. Justitie-Kansler, Godsegare	1801				28/9											24/9
	Lars Vilhelm Samuel Lothigius ¹⁴⁾ , Borgmästare	1836		25/9													
	Adolf Fredrik Zacharias Rappe, Kammarherre, Godsegare	1830		25/9													

+ utmärker, att den valde såsom riksdagsman deltagit i ständsriksdag.

FÖRSTA KAMMARENS SAMMANSÄTTNING VID LAGTIMA RIKSDAGEN ÅR 1879. (Forts.)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.														
																Födelsår	Vald eller omvald år												
																	1878.	1877.	1876.	1875.	1874.	1873.	1872.	1871.	1870.	1869.	1868.	1867.	1866.
Örebro län	Henrik Gerhard Lagerstråle ³²⁾ †, Statsråd	1814				21/9									19/9														
	Anders Casper Lexow, Bruksegare	1830				21/9																							
	Anders Theodor Wijkander, Generalmajor	1821			19/9										18/9														
	Rudolf Adlersparre ³³⁾ †, Bruksegare	1819		18/9																									
	Frih. Hugo Johan Hamilton, Bruksegare	1832							20/9																				
	Axel Adolf Burenstam†, f. d. Kapten, Bruksegare	1816					22/9																						
	Robert Nils Germund Montgomery-Cederhielm†, Bruksegare	1820			19/9										17/9														
	Oscar Evers, Godsegare	1833	17/9																										
	Julius Lindström ³⁴⁾ †, Godsegare	1825	17/9																										
	Olof Albert Robson, Bruksegare	1821	18/9																										
Vestmanlands län	Patrik Oscar Reutersvärd ³⁵⁾ †, Hofmarskalk, Bruksegare	1820			4/1																								
	Erik Joh. Mallmin i Ängsta ³⁶⁾ , Fullm. i Riksg.kont., Landtbrukare	1840		25/9																									
	Henrik Sebastian Tham, f. d. Ryttmäst., Bruksegare	1827	1/10																										
Kopparbergs län	Gustaf Holdo Stråle ³⁷⁾ †, Fabriksidkare	1826	1/10																										
	Henrik Pontus Wolter Gahn†, Bruksegare	1820						30/9																					
	Nils August Fröman, Justitie-Ombudsman	1816						29/9							25/9														
	Grefve Carl Magn. Casim. Lewenhaupt†, Kammarh., Kapten, Bankofullmäktig	1827						29/9																					
	Vilhelm Falk ³⁸⁾ , Bruksegare	1825						29/9																					
	Carl Oscar Berg, Grosshandlare	1839						29/9																					
	Erik Mauritz Sundell ³⁹⁾ , Borgmästare	1819		26/9																									
	Fredrik Ferdinand Carlsson†, f. d. Statsråd	1811								17/9																			
	Robert Rettig ⁴⁰⁾ , Grosshandlare	1818							15/9			20/9																	
	Gefleborgs län	Carl Olof Widmark, Kommissions-Landtmätare	1831			20/9																							
Vilhelm Fogelmarck, Bruksegare		1835		17/9																									
Leonard Magnus Wærn, Bruksidkare		1812	16/9																										
Georg Fredrik Burman, f. d. Kapten		1819								17/9																			
Jonas Sjölund i Sjöle, Hemmansegare		1830						23/9																					
Vesternorrlands län	Christian August Fröberg ⁴¹⁾ , Borgmästare	1835			26/9																								
	Gustaf Frithiof Cavallin, Skeppsredare, Godsegare	1830		18/9																									
	Johan Erland Gavelius, Bruksegare	1816	18/9																										
Jemtlands län	Nils Axel Gustafson Bennich†, General-Tulldirektör	1817					20/9								17/9														
	Johan Gustaf Asplund, Landshöfding	1826				19/9									16/9														
	Gustaf Fridolf Almqvist, Generaldirektör	1814								4/9																			
Vesterbottens län	Thor Frithiof Grafström, Öfverhofpredikant	1827						24/9																					
	Claës Adolf Adelsköld†, f. d. Major, Godsegare	1824				21/9																							
Norrbottnens län	Adolf Vilhelm Roos, General-Postdirektör	1825						22/9																					
	Sigurd Ribbing ⁴²⁾ †, Professor	1816						22/9																					

1) Ledamot af 1sta Kammaren för Östergötlands län åren 1867—1875.

2) Ledamot af 2dra Kammaren för S. Roslags domsaga åren 1870—1875 och Kammarrens v. Talman åren 1873 och 1874.

3) v. Talman i 1sta Kammaren år 1879.

4) Ledamot af 2dra Kammaren för Uppsala stad åren 1873—1875.

5) Första Kammarrens Talman åren 1867—1876.

6) Första Kammarrens Talman år 1877.

7) Ledamot af 2dra Kammaren för Visnums, Väse och Ölme härad åren 1870—1872.

8) Ledamot af 2dra Kammaren för Sunnerbo domsagas västra valkrets åren 1867—1877.

9) Ledamot af 1sta Kammaren för samma län åren 1876 och 1877.

10) v. Talman i 1sta Kammaren år 1878.

11) Ledamot af 2dra Kammaren för N. Tjusts härad åren 1867 och 1868.

12) Ledamot af 2dra Kammaren för Södra Möre domsagas östra valkrets och Kammarrens v. Talman åren 1867—1872.

13) Ledamot af 2dra Kammaren för Kalmar stad åren 1867—1872.

14) Ledamot af 2dra Kammaren för Karlshamn och Sölyesborg åren 1873—1875.

15) Ledamot af 2dra Kammaren för Stockholms stad åren 1870—1872.

16) Ledamot af 1sta Kammaren för Skaraborgs län åren 1869—1872.

17) Ledamot för länet af 1sta Kammaren år 1868.

18) Ledamot af 2dra Kammaren för Helsingborg och Engelholm åren 1869, 1872—1877.

19) Ledamot af 1sta Kammaren för Hallands län åren 1867—1870.

20) Ledamot af 2dra Kammaren för Hallands läns städer åren 1867—1872.

21) Ledamot af 1sta Kammaren för Göteborgs och Bohus län åren 1867—1874.

22) Ledamot af 2dra Kammaren för Karlstad och Filipstad samt Kammarrens Talman åren 1867—1872. Talman i 1sta Kammaren åren 1878 och 1879.

23) Ledamot af 1sta Kammaren för Jönköpings län åren 1869—1877.

24) Ledamot af 1sta Kammaren för Elfsborgs län åren 1867—1874.

25) Ledamot af 2dra Kammaren för Stockholms stad åren 1867—1869.

26) Ledamot af 1sta Kammaren för Skaraborgs län åren 1867—1874.

27) Ledamot af 2dra Kammaren för Redvägs härad åren 1867—1875.

28) Ledamot af 2dra Kammaren för Aska, Dals och Bobergs härad åren 1870—1872.

29) Ledamot af 1sta Kammaren för länet åren 1867—1872.

30) Afsade sig riksdagsmannaskapet, men omvaldes den 17 September 1878.

31) v. Talman i 1sta Kammaren åren 1876 och 1877.

32) v. Talman i 1sta Kammaren år 1875 till den 11 Maj.

33) Ledamot af 1sta Kammaren för länet åren 1867—1874.

34) Ledamot af 2dra Kammaren för Göteborgs stad åren 1867—1872.

35) Ledamot af 1sta Kammaren för Kopparbergs län åren 1867—1875.

36) Ledamot af 2dra Kammaren för Vestmanlands södra domsaga åren 1874—1877.

37) Ledamot af 2dra Kammaren för Stockholms stad åren 1867—1869, 1876—1878.

38) Ledamot af 2dra Kammaren för Falun, Hedemora och Säter åren 1870—1874.

39) Ledamot af 1sta Kammaren för länet åren 1873—1875.

40) Afsade sig riksdagsmannaskapet, men omvaldes den 15 September 1873.

41) Ledamot af 2dra Kammaren för Hernösand, Umeå, Luleå och Piteå åren 1873—1875.

42) Ledamot af 2dra Kammarren för Uppsala stad åren 1867—1872.

FYLLNADSVALEN TILL ANDRA KAMMAREN ÅREN 1876—1878.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
Län.	Valkrets.	Den valdes		födel-seår.	valdag. ¹⁰⁾	Valberättigade.	Elektorsval. I va-len delta-gande.	Riksdagsmannaval.			Valet öfverklagadt.
		namn, embete eller yrke.						I valet delta-gande.	Den valdes röste-tal.	När-maste röste-tal.	
Stockholms stad ...	Stockholms stad	Sven Adolf Hedin,	Fil. Kandidat, Litteratör ²⁾	1834	18 $\frac{1}{2}$ 76	9,654	—	2,405	1,456	742	—
Uppsala län	Olands härad	Per Adolf de Younge i Skärplinge,	Hemmansegare	1826	18 $\frac{1}{2}$ 76	934	122	25	20	2	—
Östergötlands "	Risinge, Hällestads och Tjällmo domsaga	John Örwall,	Bruksegare	1827	18 $\frac{1}{2}$ 77	848	—	255	166	82	—
Kronobergs "	Norrvidinge o. Kinnevalds härad	Adolf Fredrik Petersson i Ugglekull,	Hemmansegare	1837	18 $\frac{1}{2}$ 77	1,860	300	38	18	8	—
	Sunnerbo domsagas vestra	Jöns Persson i Grysshult,	Hemmansegare	1822	18 $\frac{1}{2}$ 77	1,409	—	373	181	65	ja
Blekinge "	Karlskrona stad	Christian Anders Sundin,	V.-Amiral	1816	18 $\frac{1}{2}$ 76	1,179	—	273	190	54	—
	Karlshamns o. Sölvesborgs städer	Frans Vilhelm Dahl,	Rektor	1825	18 $\frac{1}{2}$ 77	529	—	225	149	73	—
Kristianstads "	Villands härad	Anders Nilsson i Rinkaby,	Hemmansegare	1825	18 $\frac{1}{2}$ 77	1,123	—	261	107	34	—
	Malmö stad	Axel Adlercreutz, f. d. Statsminister, Landshöfding ³⁾		1821	18 $\frac{1}{2}$ 76	1,889	—	134	124	10	—
Malmöhus "	D:o	Carl Christian Peter Herslow, Fil. Doktor, Litteratör ⁴⁾		1836	18 $\frac{1}{2}$ 76	1,910	—	124	61	50	—
	D:o	Niclas Theodor Flensburg, V.-Konsul, Grosshandlare ⁵⁾		1822	18 $\frac{1}{2}$ 77	2,537	—	231	165	37	—
	Helsingborgs o. Engelholms städer	Johan Ludvig Osvald Toll,	Öfverste	1826	18 $\frac{1}{2}$ 77	967	—	437	195	188	—
	Göteborgs stad	Peter Hammarberg,	Grosshandlare ⁶⁾	1814	18 $\frac{1}{2}$ 77	3,289	—	661	406	243	—
Göteb. o. Bohus "	D:o	Frans Edvard Almén, V.-Häradshöfding, Advokat ⁷⁾		1834	18 $\frac{1}{2}$ 78 ¹¹⁾	4,976	—	723	394	289	—
	Uddevalla m. fl. städer	Robert Macfie Thorburn,	Grosshandlare	1828	18 $\frac{1}{2}$ 78	696	—	214	100	96	—
Elfsborgs "	Sundals härad	Daniel Isaksson i Nygården,	Hemmansegare	1816	18 $\frac{1}{2}$ 76	1,557	52	23	14	7	—
Skaraborgs "	Åse, Viste, Barne o. Laske domsaga	Anders Svensson i Edum,	Hemmansegare	1837	18 $\frac{1}{2}$ 77	3,069	313	54	25	18	—
	Örebro stad	Carl Arvid Gumælius, Telegr.kommissarie, Boktr. ⁸⁾		1833	18 $\frac{1}{2}$ 76	748	—	212	164	45	—
Örebro "	D:o	Per Leonard Wistelius,	Bankdirektör ⁹⁾	1815	18 $\frac{1}{2}$ 77	808	—	318	179	116	—
	Kumla och Sundbo härad	Erik Olsson i Sånnersta,	Hemmansegare	1816	18 $\frac{1}{2}$ 78	1,051	—	207	83	65	—
Vestmanlands "	Södra domsagan	Otto Karlsson,	Godsegare	1822	18 $\frac{1}{2}$ 78	1,103	—	260	166	36 ¹³⁾	—
	Ugglebo m. fl. tingslag	Erik Westin Jor i Hagsta,	Hemmansegare	1845	18 $\frac{1}{2}$ 77	789	41	21	21	—	—
Gefleborgs "	Vestra Helsinglands domsaga	Olof Jonsson i Hof,	Hemmansegare	1839	18 $\frac{1}{2}$ 77	1,535	126	25	14	7	—
	Söderhamns o. Hudiksvalls städer	Pehr Staaft,	Häradshöfding	1819	18 $\frac{1}{2}$ 76	879	—	272	127	74	—
Vesternorrlands "	Torps, Tuna o. Njurunda tingslag	Paul Leonard Maijström,	Gästgifvare	1842	18 $\frac{1}{2}$ 78	2,169	102	29	14	13	—
	Säbrå m. fl. tingslag	Per Westman i Rossvik,	Hemmansegare	1841	18 $\frac{1}{2}$ 77	1,977	—	298	71	67	ja ¹⁴⁾
Norrbottnens "	Norra domsagan	Johan Grape,	Major, Landtbrukare	1821	18 $\frac{1}{2}$ 77 ¹²⁾	1,563	114	29	19	5	ja ¹⁵⁾

¹⁾ Hemmansegaren O. Östlings val den 15 och Kyrkoherden P. Lithners val den 12 Jan. 1876 äro här ej upptagna, emedan de icke voro fyllnadsval. I fråga om dessa val se R. III sid. 16 not. ²⁾ Efter Justitierådet A. Östergren. ³⁾ Efter Grosshandlaren J. P. Bager. ⁴⁾ Efter Häradshöfding L. F. Holmqvist. ⁵⁾ Efter Kabinetts-Kammarherren S. G. von Geijer. ⁶⁾ Efter Professor E. von Schoultz. ⁷⁾ Efter Juris Kandidat A. Philipsson. ⁸⁾ Efter afsägelse omvald. ⁹⁾ Efter Boktryckaren C. A. Gumælius. ¹⁰⁾ Uppgifterna å några ställen endast ungefärliga. ¹¹⁾ 188 eljest valberättigade personer, hvilka ej gäldat sina kommunalutskylder, äro häri ej inräknade. ¹²⁾ För Juckasjärvi och Enontekis, från hvilka kommuner uppgifter om antalet valberättigade ej inkommit, hafva 1878 års siffror användts. ¹³⁾ Ett föregående val upphäfdes så väl af K. M. Bef. som af K. M. Jfr *Naumann*, Tidskrift för lagstiftning m. m. 1878, sid. 647. ¹⁴⁾ Enligt valförrättande domhafvanden skulle Hemmansegaren P. Westman i Rossvik blott hafva erhållit 57 röster och således icke vara till riksdagsman vald; men valet öfverklagades hos K. M. Bef., som ändrade röstberäkningen till den i tabellen angifna. Detta utslag öfverklagades, men faststaldes af K. M. Jfr *Naumann*, a. st. 1878, sid. 83. ¹⁵⁾ Valet öfverklagadt, men faststaldt så väl af K. M. Bef. som af K. M. Jfr *Naumann*, a. st. 1878, sid. 63.

VALEN TILL ANDRA KAMMAREN FÖR ÅREN 1879—1881.

FOLKMÄNGD, ANTAL VALBERÄTTIGADE OCH I VALEN DELTAGANDE.

A. Landsbygden.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Län.	Valkrets.	Folkmängd d. 31 Dec. 1877, enligt prester- skapets uppgifter.	Valberättigade		I valen deltagande				Anmärkingar.
			Antal.	i % af folk- mäng- den.	vid omedelbara val		vid elektors- val.		
					Antal.	i % af val- berät- tigade.	Antal.	i % af val- berät- tigade.	
Stockholms	Norra Roslags domsaga	29,647	1,728	5,8	—	—	153	8,9	För hela länet % i valet deltagande: 16,3.
	Mellersta " "	20,139	1,329	6,6	—	—	212	16,0	
	Södra " "	29,915	1,353	4,5	—	—	122	9,0	
	Stockholms läns vestra domsaga	21,282	899	4,2	—	—	156	17,4	
	Södertörns " "	31,631	1,073	3,4	398	37,1	—	—	
	Summa	132,614	6,352	4,8	398	37,1	643	12,1	
Uppsala	Norunda och Örbyhus härad	23,990	1,053	4,4	—	—	151	14,3	
	Olands " "	19,782	918	4,6	—	—	120	13,1	
	Uppsala läns mellersta domsaga	25,434	1,198	4,7	—	—	174	14,5	
	" " södra " "	22,216	1,060	4,8	—	—	174	16,4	
	Summa	91,422	4,220	4,6	—	—	619	14,6	
Södermanlands	Jönåkers, Rönö och Hölebo härad	36,312	927	2,6	—	—	177	19,1	
	Oppunda och Villåttinge " "	44,952	1,290	2,9	583	45,2	—	—	
	Öster och Vester-Rekarne " "	23,785	863	3,6	186	21,6	—	—	
	Daga, Åkers och Selebo " "	22,711	893	3,9	—	—	183	20,5	
	Summa	127,760	3,973	3,1	769	35,7	360	19,8	
Östergötlands	Kinda och Ydre domsaga	31,156	1,580	5,1	383	24,2	—	—	För hela länet % i valet deltagande: 28,4.
	Björkekinds m. fl. " "	29,284	1,039	3,5	350	33,7	—	—	
	Lysings och Göstrings " "	25,765	1,219	4,7	301	24,7	—	—	
	Åkerbo m. fl. " "	26,806	882	3,3	310	35,2	—	—	
	Vifolka, Valkebo och Gullbergs " "	27,003	1,042	3,9	277	26,6	—	—	
	Risinge, Hällestads o. Tjällmo " "	¹⁾ 29,107	²⁾ 804	2,8	348	43,3	—	—	
	Aska, Dals och Bobergs " "	33,008	1,268	3,8	304	23,9	—	—	
Hammarkinds m. fl. " "	25,122	1,021	4,1	399	39,1	—	—		
	Summa	227,251	8,855	3,9	2,672	30,2	—	—	
Jönköpings	Vestra härads domsaga	31,072	2,508	8,1	720	28,7	—	—	För hela länet % i valet deltagande: 29,0.
	Östra " "	22,451	1,424	6,3	—	—	141	9,9	
	Östbo härad	22,096	1,428	6,5	613	42,9	—	—	
	Vestbo " "	28,240	2,695	9,5	674	25,0	—	—	
	Tveta, Vista och Mo domsaga	37,358	2,518	6,7	707	28,1	—	—	
Norra och Södra Vedbo " "	33,274	2,021	6,1	797	39,4	—	—		
	Summa	174,491	12,594	7,2	3,511	31,4	141	9,9	
Kronobergs	Uppvidinge härad	24,129	1,615	6,7	—	—	118	7,8	För hela länet % i valet deltagande: 16,6.
	Konga " "	34,042	2,189	6,4	—	—	214	9,8	
	Norrvidinge och Kinnevalds " "	30,475	1,857	6,1	—	—	283	15,2	
	Allbo " "	31,988	1,830	5,7	337	18,4	—	—	
	Sunnerbo domsagas östra valkrets	21,581	1,276	5,9	324	25,4	—	—	
" " vestra " "	21,335	1,323	6,2	399	30,2	—	—		
	Summa	163,550	10,090	6,2	1,060	23,9	615	10,9	
Aspelands och Handbörds	Norra Tjusts härad	22,770	827	3,6	209	25,8	—	—	
	Södra " "	22,039	795	3,6	—	—	85	10,7	
	Aspelands och Handbörds domsaga	31,492	1,682	5,3	200	11,9	—	—	

¹⁾ Inberäknadt den mindre del af Regna, som under år 1877 ännu tillhörde Sköllersta härad i Örebro län, men från och med den 1 Jan. 1878 förändrades med socknens hufvuddel inom Risinge tingslag.

²⁾ Oberäknadt de möjligen valberättigade inom del af Kristberg (65 inv.), hvarifrån uppgift saknas.

1. Län.	2. Valkrets.	3. Folkmängd d. 31 Dec. 1877, enligt prester- skapets uppgifter.	4.		5.		6.		7.		8.		9.		10. Anmärkingar.
			Valberättigade		I valet deltagande		vid omedelbara val		vid elektors- val						
			Antal.	i % af folk- mäng- den.	Antal.	i % af val- berät- tigade.	Antal.	i % af val- berät- tigade.	Antal.	i % af val- berät- tigade.					
Kalmar	Sevede och Tunaläns domsaga	27,938	1,601	5,7	179	11,2	—	—	*) Den mindre del af Kristvalla kyrkosocken, som förut tillhört Södra Möre härad, men från och med den 1 Jan. 1878 förklarats skola tillhöra Norra Möre härad i likhet med socknens huf- vuddel, har här blifvit hänförd till Norra Möre och Stranda domsagas valkrets. För hela länet % i valet deltagande: 13,2. För hela länet % i valet deltagande: 14,5. *) I ett föregående, upphäfdt val deltago af 1,116 valberättigade 289. Detta val egde inom kom- munerna rum den 13 Aug., det gällande der- emot den 1 Nov. För hela länet % i valet deltagande: 23,4. För hela länet % i valet deltagande: 19,5. För hela länet % i valet deltagande: 13,4.						
	Norra Möre och Stranda »	3) 30,661	1,262	4,1	197	15,3	—	—							
	Södra Möre domsagas vestra valkrets	3) 24,310	1,616	6,6	168	10,4	—	—							
	» » » östra »	21,664	736	3,4	—	—	93	12,6							
	Ölands domsaga	37,086	2,394	6,5	307	12,8	—	—							
	Summa	217,960	10,913	5,0	1,260	13,4	178	11,6							
Gotlands	Gotlands södra domsaga	25,065	2,299	9,2	468	20,4	—	—							
	» norra »	23,056	1,927	8,4	248	12,9	—	—							
	Summa	48,121	4,226	8,8	716	16,9	—	—							
Blekinge	Listers domsaga	25,731	1,083	4,2	408	37,7	—	—							
	Bräkne »	22,372	1,024	4,6	103	10,1	—	—							
	Östra »	26,289	1,312	5,0	—	—	90	6,9							
	Medelstads »	33,947	1,675	4,9	141	8,4	—	—							
	Summa	108,339	5,094	4,7	652	17,2	90	6,9							
Kristianstads	Ingelstads och Jerrestads domsaga	37,882	2,794	7,4	—	—	242	8,7							
	Villands härad *)	23,773	1,169	4,9	452	38,7	—	—							
	Östra Göinge »	27,759	1,163	4,2	368	31,6	—	—							
	Albo och Gärdas domsaga	35,950	1,947	5,4	—	—	232	11,9							
	Vestra Göinge »	34,738	2,122	6,1	535	25,2	—	—							
	Norra Åsbo »	26,466	1,558	5,9	474	30,4	—	—							
	Södra Åsbo och Bjäre »	31,615	2,129	6,7	717	33,7	—	—							
	Summa	218,183	12,882	5,9	2,546	31,3	474	10,0							
Malmöhus	Oxie och Skytts domsaga	35,543	2,319	6,5	320	13,8	—	—							
	Färs »	27,879	2,089	7,5	427	20,4	—	—							
	Frosta »	27,880	1,850	6,6	534	28,9	—	—							
	Rönnebergs och Harjagers härad	28,678	1,585	5,5	353	22,3	—	—							
	Onsjö »	17,297	907	5,2	142	15,7	—	—							
	Luggude domsagas norra valkrets	23,109	1,256	5,4	493	39,3	—	—							
	» » södra »	20,756	1,235	6,0	274	22,2	—	—							
	Bara härad	16,513	911	5,5	—	—	134	14,7							
	Torna »	24,585	1,678	6,8	—	—	215	12,8							
	Herrestads och Ljunits »	17,168	1,132	6,6	—	—	132	11,7							
	Vemmenhögs »	25,731	1,632	6,3	219	13,4	—	—							
	Summa	265,139	16,594	6,3	2,762	21,5	481	12,9							
Hallands	Halmstads och Tönnersjö härad	25,490	1,568	6,2	268	17,1	—	—							
	Höks »	19,817	1,268	6,4	189	14,9	—	—							
	Årstads och Faurås »	28,751	2,155	7,5	463	21,5	—	—							
	Himle »	14,723	1,154	7,8	486	42,1	—	—							
	Hallands läns norra domsaga	31,511	2,166	6,9	211	9,7	—	—							
	Summa	120,292	8,311	6,9	1,617	19,5	—	—							
Göteb. o. Bohus	Askims m. fl. domsaga	33,528	2,370	7,1	—	—	272	11,5							
	Inlands »	33,299	2,133	6,4	411	19,3	—	—							
	Orusts och Tjörns »	29,987	2,053	6,8	—	—	126	6,1							
	Norrvikens »	33,115	2,311	7,0	246	10,6	—	—							
	Lane och Stångens härad	19,552	1,266	6,5	268	21,2	—	—							
	Tunge, Sörbygdens o. Sotenäs »	20,928	1,115	5,3	189	17,0	—	—							
	Summa	170,409	11,248	6,6	1,114	16,3	398	9,0							

Tab. N:o 4. (Forts.)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Län.	Valkrets.	Folkmängd d. 31 Dec. 1877, enligt prester- skapets uppgifter.	Valberättigade		I valet deltagande				Anmärkingar.
			Antal.	i % af folk- mäng- den.	vid omedelbara val		vid elektors- val		
					Antal.	i % af val- berät- tigade.	Antal.	i % af val- berät- tigade.	
Elsborgs	Marks härad	35,778	1,578	4,4	—	—	225	14,3	*) Oberäknadt länsdel af Åsarp, som uppgifves hafva valt tillsammans med den mindre kommundelen inom Frökinds härad i Skaraborgs län. Uppgift om, huru kommunens valberättigade invånare fördela sig på de särskilda länsdelarne, har ej kunnat erhållas, och äro de därför förda på Skaraborgs-delen.
	Vedens och Bollebygds »	15,161	944	6,2	—	—	82	8,7	
	Flundre, Väne och Bjerke domsaga	28,688	1,500	5,2	—	—	115	7,7	
	Kinds härad	32,823	2,104	6,4	—	—	344	16,3	
	Redvägs »	12,581	*) 919	7,3	—	—	189	20,6	
	Vätle och Ale »	20,411	1,595	7,8	—	—	138	8,8	
	Kullings »	19,811	1,308	6,6	—	—	180	13,8	
	Ås och Gäsene domsaga	25,505	1,997	7,8	—	—	260	13,0	
	Sundals härad	19,674	1,602	8,1	—	—	82	5,1	
	Nordals och Valbo »	24,663	1,848	7,5	—	—	105	5,7	
Tössbo och Vedbo domsaga	38,868	2,906	7,5	—	—	224	7,7		
	Summa	273,963	18,301	6,7	—	—	1,944	10,6	
Skaraborgs	Ase m. fl. domsaga	38,939	3,161	8,1	—	—	302	9,6	*) Med afseende på länsdel af Åsarp se *)
	Kinneferdings m. fl. »	36,422	2,196	6,0	—	—	323	14,7	
	Skånings m. fl. »	31,546	2,010	6,4	—	—	227	11,3	
	Gudhems och Kåkindes »	31,567	1,997	6,3	—	—	234	14,2	
	Vartofta och Frökinds »	36,838	*) 2,309	6,3	—	—	363	15,7	
	Norra Vadabo »	30,347	2,076	6,8	—	—	122	5,9	
	Södra »	34,402	2,129	6,2	—	—	270	12,7	
	Summa	240,061	15,878	6,6	—	—	1,891	11,9	
Vermlands	Ölme, Visnums och Väse härad ⁷⁾	25,593	1,182	4,6	—	—	158	13,4	*) I ett föregående, öfverklagadt och upphäfdt, val deltog af valkretsens då varande 1,199 valberättigade 77. Detta val företogs under förra delen af Augusti, det gällande deremot under förra delen af December månad.
	Fernebo »	20,820	592	2,8	—	—	68	11,5	
	Mellansysslets domsaga	36,648	2,089	5,7	—	—	112	5,4	
	Södersysslets »	33,057	2,503	7,6	—	—	133	5,3	
	Nordmarks ⁸⁾ »	23,798	2,058	8,6	—	—	231	11,2	
	Frykedals härads öfre tingslag	16,213	905	5,6	—	—	47	5,2	
	» » nedre »	27,158	1,690	6,2	—	—	106	6,3	
	Jösse domsaga	34,862	1,988	5,7	—	—	133	6,7	
Elfalds och Nyeds »	36,032	1,294	3,6	358	27,7	—	—		
	Summa	254,181	14,301	5,6	358	27,7	988	6,9	För hela länet % i valet deltagande: 9,4.
Örebro	Edsbergs m. fl. härad	24,188	1,117	4,6	475	42,5	—	—	*) Oberäknadt Regna sockendel, om hvilken se 1).
	Kumla och Sundbo »	26,397	1,017	3,9	358	35,2	—	—	
	Glanshammars och Örebro »	22,768	1,138	5,0	175	15,4	—	—	
	Askers och Sköllersta »	*) 22,078	1,130	5,1	314	27,8	—	—	
	Linde domsaga	32,449	1,312	4,0	394	30,0	—	—	
Nora »	37,611	1,193	3,2	253	21,2	—	—		
	Summa	165,491	6,907	4,2	1,969	28,5	—	—	
Vestmanlands	Vestmanlands södra domsaga	27,669	1,087	3,9	192	17,7	—	—	
	» vestra »	26,106	1,054	4,0	148	14,0	—	—	
	» norra »	24,096	999	4,1	276	27,6	—	—	
	» östra »	31,933	2,067	6,5	315	15,2	—	—	
	Summa	109,804	5,207	4,7	931	17,9	—	—	
Kopparbergs	Nedan-Siljans domsaga	39,648	3,219	8,1	—	—	280	8,7	
	Oftan-Siljans »	23,963	1,479	6,2	154	10,4	—	—	
	Hedemora »	32,385	2,354	7,3	205	8,7	—	—	
	Falu »	34,126	2,517	7,4	458	18,2	—	—	

Tab. No 4. (Forts.)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Län.	Valkrets.	Folkmängd d. 31 Dec. 1877, enligt prester- skapets uppgifter.	Valberättigade		I valet deltagande				Anmärkingar.
			Antal.	i % af folk- mäng- den.	vid omedelbara val		vid elektors- val		
					Antal.	i % af val- berät- tigade.	Antal.	i % af val- berät- tigade.	
Gefleborgs	Grangärde m. fl. tingslag.....	25,260	981	3,9	—	—	61	6,2	För hela länet % i valet deltagande: 10,4. 10) Valet egde inom kommunerna rum d. 20 Nov. I ett föregående, upphäfdt val, i slutet af Sept. månad, deltog af 2,343 valberättigade 219.
	Malungs m. fl. ".....	25,688	1,780	6,9	—	—	125	7,0	
	Summa	181,070	12,330	6,8	817	12,9	466	7,8	
	Hedesunda m. fl. tingslag.....	27,228	1,287	4,7	150	11,7	—	—	
	Ugglebo m. fl. ".....	18,946	831	4,4	—	—	49	5,9	
	Norra Helsinglands domsaga 10).....	34,628	2,927	8,5	1,009	34,5	—	—	
Vestra " ".....	21,649	1,445	6,7	—	—	89	6,2		
Södra " ".....	37,816	2,057	5,4	—	—	244	11,9		
Summa	140,267	8,547	6,1	1,159	27,5	382	8,8		
Vesternorrlands	Torps m. fl. tingslag.....	26,529	2,280	8,6	—	—	128	5,6	
	Selångers m. fl. ".....	26,412	2,050	7,8	—	—	310	15,1	
	Säbrå m. fl. ".....	28,500	1,901	6,7	648	34,1	—	—	
	Ramsle och Sollefteå ".....	23,985	1,344	5,6	354	26,3	—	—	
	Norra Ångermanlands domsaga.....	39,641	3,149	7,9	—	—	449	14,3	
Summa	145,067	10,724	7,4	1,002	30,9	887	11,9		
Jemtlands	Hammerdals m. fl. tingslag.....	22,961	1,816	7,9	117	6,4	—	—	
	Ragunda m. fl. ".....	22,117	1,943	8,8	255	13,1	—	—	
	Södra Jemtlands domsaga.....	30,980	2,657	8,6	833	31,4	—	—	
Summa	76,058	6,416	8,4	1,205	18,8	—	—		
Vesterbottens	Umeå m. fl. tingslag.....	28,196	2,307	8,2	—	—	84	3,6	
	Degerfors m. fl. ".....	24,933	2,046	8,2	—	—	162	7,9	
	Vesterbottens norra domsaga.....	26,133	2,033	7,8	—	—	272	13,4	
	" mellersta ".....	18,758	1,813	9,7	—	—	96	5,3	
Summa	98,020	8,199	8,4	—	—	614	7,5		
Norrbottens	Piteå domsaga.....	20,064	1,310	6,5	—	—	52	4,0	
	Luleå ".....	20,260	1,698	8,4	—	—	135	8,0	
	Kalix ".....	22,984	1,544	6,7	—	—	79	5,1	
	Torneå ".....	17,367	1,019	5,9	—	—	59	5,8	
Summa	80,675	5,571	6,9	—	—	325	5,8		
Summa för samtliga valkretsar	3,830,188	227,772	5,9	26,518	23,1	11,496	10,2	För hela landsbygden % i valet deltagande: 16,7.	

Anm. Om den närmare fördelningen af vissa domsagor i valkretsar upplyser Kungl. Kungörelsen af den 14 Juni 1878.

B. Städerna.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Valkrets.	Folkmängd d. 31 Dec. 1877, enligt prester- skapets uppgifter,	Valberättigade		I valet deltagande				Anmärkingar.
				vid omedelbara val		vid elektors val		
		Antal.	i % af folk- mängd.	Antal.	i % af val- berät- tigade.	Antal.	i % af val- berät- tigade.	
Stockholm	165,677	9,972	6.0	4,914	49.3	—	—	
Stockholms läns städer jemte Enköping	10,225	869	8.5	192	22.1	—	—	
deraf Södertelge	3,040	226	7.4	45	19.9	—	—	
» Enköping	2,233	187	8.4	31	16.6	—	—	
» Norrtelge	1,811	106	5.9	54	50.9	—	—	
» Vaxholm	1,120	157	14.0	12	7.6	—	—	
» Öregrund	813	93	11.4	20	21.5	—	—	
» Östhammar	657	59	9.0	17	28.8	—	—	
» Sigtuna	551	41	7.4	13	31.7	—	—	
Uppsala	13,466	883	6.6	312	35.3	—	—	
Nyköping, Strengnäs, Mariefred, Trosa	7,730	489	6.3	219	44.7	—	—	
deraf Nyköping	4,705	271	5.8	115	42.4	—	—	
» Strengnäs	1,694	129	7.6	68	52.7	—	—	
» Mariefred	791	53	6.7	14	26.4	—	—	
» Trosa	540	36	6.7	22	61.1	—	—	
Eskilstuna, Torshälla	8,439	¹⁾ 349	4.1	153	43.8	—	—	} Oberäknade 46, som vid valtilfället häftade för oguldna kommunalutskylder.
deraf Eskilstuna	7,466	¹⁾ 288	3.9	138	47.9	—	—	
» Torshälla	973	61	6.3	15	24.6	—	—	
Linköping	8,542	574	6.7	280	48.8	—	—	
Norrköping	27,226	1,401	5.1	452	32.3	—	—	
Vadstena, Söderköping, Skeninge, Grenna	7,259	473	6.5	190	40.2	—	—	
deraf Vadstena	2,483	161	6.5	69	42.9	—	—	
» Söderköping	1,764	128	7.3	46	35.9	—	—	
» Skeninge	1,632	98	6.0	29	29.6	—	—	
» Grenna	1,380	86	6.2	46	53.5	—	—	
Jönköping	14,460	850	5.9	253	29.8	—	—	
Vexjö, Eksjö, Vimmerby, Borgholm	10,089	686	6.8	—	—	234	34.0	
deraf Vexjö	4,481	316	7.1	—	—	146	46.2	
» Eksjö	2,782	151	5.4	—	—	47	31.1	
» Vimmerby	1,940	143	7.4	—	—	27	18.9	
» Borgholm	886	76	8.6	—	—	14	18.4	
Kalmar	10,223	573	5.6	55	9.6	—	—	
Vestervik, Oskarshamn	10,930	611	5.6	213	34.9	—	—	
deraf Vestervik	5,869	317	5.4	86	27.1	—	—	
» Oskarshamn	5,061	294	5.8	127	43.2	—	—	
Visby	6,843	522	7.6	172	33.0	—	—	
Karlskrona	17,787	1,265	7.1	199	15.7	—	—	
Karlshamn, Sölvesborg	7,879	551	7.0	141	25.6	—	—	
deraf Karlshamn	6,254	430	6.9	67	15.6	—	—	
» Sölvesborg	1,625	121	7.4	74	61.2	—	—	
Kristianstad, Simrishamn	10,696	697	6.5	201	28.8	—	—	
deraf Kristianstad	8,948	555	6.2	167	30.1	—	—	
» Simrishamn	1,748	142	8.1	34	23.9	—	—	
Malmö	34,439	2,121	6.2	575	27.1	—	—	
Lund	13,415	823	6.1	416	50.5	—	—	
Landskrona	9,385	524	5.6	132	25.2	—	—	
Helsingborg	10,639	819	7.7	535	65.3	—	—	

1. Valkrets.	2. Folkmängd d. 31 Dec. 1877, enligt prester- skapets uppgifter.	3. Valberättigade		5. I valet deltagande				9. Anmärkingar.
		Antal.	i % af folk- mängd.	vid omedelbara val		vid elektors val		
				Antal.	i % af val- berät- tigade.	Antal.	i % af val- berät- tigade.	
Ystad, Trelleborg, Skanör, Falsterbo	10,057	788	7.8	380	41.9	—	—	<p>²⁾ Vid ett föregående, öfverklagadt och upphäfdt val utgjorde antalet valberättigade och i valet deltagande 554 och 350, nemligen för Varberg 223 och 141, för Laholm 140 och 117, för Falkenberg 136 och 61 samt för Kungsbacka 55 och 31. Detta val egde inom de särskilda städerna rum den 19 Sept., det gällande åter den 30 Dec.</p> <p>³⁾ Oberäknadt 507 personer, hvilka, eljest valberättigade, ej betalt sina kommunalutskylder. — I ett föregående, öfverklagadt och upphäfdt val, då de röstberättigades antal efter afdrag af 992, som ej galdat kommunalutskylder, utgjorde 3,953, deltog 1,124 personer. Tiden för detta val var den 10—13 Sept., för det gällande valet åter den 3—9 Dec.</p> <p>⁴⁾ Vid ett föregående, öfverklagadt och upphäfdt val utgjorde antalet valberättigade och i valet deltagande 600 och 302, nemligen för Lidköping 329 och 171, för Falkköping 175 och 92 samt för Hjo 96 och 39. Valet egde inom de särskilda städerna rum den 6 Aug., det gällande deremot den 3 Dec.</p> <p>⁵⁾ Af i röstlängden upptagne 808 personer kunde 96 vid valtillfället ej begagna sig af sin rösträtt, hufvudsakligen emedan de häftade för oguldna kommunalutskylder.</p> <p>⁶⁾ Vid ett föregående, öfverklagadt och upphäfdt omedelbart val, utgjorde antalet valberättigade och i valet deltagande 604 och 292, nemligen för Vesterås 376 och 157 samt för Köping 228 och 135. Detta val egde rum i början af Sept., det gällande i slutet af Dec. månad.</p>
deraf Ystad.....	6,756	444	6.6	215	48.4	—	—	
» Trelleborg.....	2,247	222	9.9	102	45.9	—	—	
» Skanör.....	714	122	11.6	13	10.7	—	—	
» Falsterbo.....	340							
Halmstad, Engelholm	9,335	546	5.8	200	36.6	—	—	
deraf Halmstad.....	7,345	419	5.7	159	37.9	—	—	
» Engelholm.....	1,990	127	6.4	41	32.3	—	—	
Varberg, Falkenberg, Laholm, Kungsbacka ²⁾	6,351	577	9.1	365	63.3	—	—	
deraf Varberg.....	2,768	223	8.1	131	58.7	—	—	
» Falkenberg.....	1,521	144	9.5	81	56.3	—	—	
» Laholm.....	1,476	140	9.5	115	82.1	—	—	
» Kungsbacka.....	586	70	11.9	38	54.3	—	—	
Göteborg	71,707	³⁾ 4,751	6.6	2,081	43.8	—	—	
Uddevalla, Strömstad, Marstrand, Kungälf	10,836	687	6.3	247	36.0	—	—	
deraf Uddevalla.....	6,517	357	5.5	125	35.0	—	—	
» Strömstad.....	2,144	149	6.9	91	61.1	—	—	
» Marstrand.....	1,299	110	8.5	15	13.6	—	—	
» Kungälf.....	876	71	8.1	16	22.5	—	—	
Venersborg, Åmål	7,400	449	6.1	78	17.4	—	—	
deraf Venersborg.....	5,363	343	6.4	65	19.0	—	—	
» Åmål.....	2,037	106	5.2	13	12.3	—	—	
Borås, Alingsås, Ulricehamn	7,600	568	7.5	208	36.6	—	—	
deraf Borås.....	4,168	312	7.5	92	29.5	—	—	
» Alingsås.....	2,253	155	6.9	62	40.0	—	—	
» Ulricehamn.....	1,179	101	8.6	54	53.5	—	—	
Skara, Sköfde, Mariestad	8,416	602	7.2	391	65.0	—	—	
deraf Skara.....	2,952	224	7.6	140	62.5	—	—	
» Sköfde.....	2,853	205	7.2	175	85.4	—	—	
» Mariestad.....	2,611	173	6.6	76	43.9	—	—	
Lidköping, Falköping, Hjo ⁴⁾	8,235	648	7.9	410	63.3	—	—	
deraf Lidköping.....	4,506	336	7.5	203	60.4	—	—	
» Falköping.....	2,330	205	8.8	148	72.2	—	—	
» Hjo.....	1,399	107	7.6	59	55.1	—	—	
Karlstad, Filipstad	9,732	627	6.4	92	14.7	—	—	
deraf Karlstad.....	6,941	452	6.5	74	16.4	—	—	
» Filipstad.....	2,791	175	6.3	18	10.3	—	—	
Kristinehamn, Askersund, Lindesberg, Nora	9,244	619	6.7	—	—	218	35.2	
deraf Kristinehamn.....	4,644	287	6.2	—	—	137	47.7	
» Askersund.....	1,553	125	8.0	—	—	22	17.6	
» Lindesberg.....	1,535	114	7.4	—	—	24	21.1	
» Nora.....	1,512	93	6.2	—	—	35	37.6	
Örebro	10,831	⁵⁾ 712	6.6	414	58.1	—	—	
Vesterås, Köping ⁶⁾	8,574	633	7.4	—	—	187	29.5	
deraf Vesterås.....	5,852	406	6.9	—	—	106	26.1	
» Köping.....	2,722	227	8.3	—	—	81	35.7	
Sala, Arboga	8,375	477	5.7	173	36.3	—	—	
deraf Sala.....	4,751	269	5.7	86	32.0	—	—	
» Arboga.....	3,624	208	5.7	87	41.8	—	—	

Tab. N:o 4. (Forts.)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Valkrets.	Folkmängd d. 31 Dec. 1877, enligt prästerskapets uppgifter.	Valberättigade		I valet deltagande				Anmärkingar.
		Antal.	i % af folk-mängd.	vid omedelbara val		vid elektors val		
				Antal.	i % af val-berättigade.	Antal.	i % af val-berättigade.	
Falun, Hedemora, Säter	8,580	559	6.5	258	46.2	—	—	
deraf Falun	6,807	395	5.8	169	42.8	—	—	
» Hedemora	1,275	124	9.7	60	48.4	—	—	
» Säter	498	40	8.0	29	72.5	—	—	
Gefle	18,137	1,039	5.7	268	25.8	—	—	
Söderhamn, Hudiksvall	10,790	982	9.1	239	24.3	—	—	
deraf Söderhamn	6,637	601	9.1	110	18.3	—	—	
» Hudiksvall	4,153	381	9.2	129	33.9	—	—	
Sundsvall	8,133	538	6.6	227	42.2	—	—	
Hernösand, Östersund	7,263	805	11.1	260	32.3	—	—	
deraf Hernösand	4,934	564	11.4	170	30.1	—	—	
» Östersund	2,329	241	10.3	90	37.3	—	—	
Luleå, Umeå, Piteå, Haparanda, Skellefteå	9,409	906	9.6	323	35.7	—	—	
deraf Luleå	2,880	262	9.1	86	32.8	—	—	
» Umeå	2,638	270	10.2	71	26.3	—	—	
» Piteå	2,116	200	9.5	112	56.0	—	—	
» Haparanda	984	98	10.0	32	32.7	—	—	
» Skellefteå	791	76	9.6	22	28.9	—	—	
Summa för samtliga valkretsar	654,354	42,565	6,5	16,168	39,8	693	33,0	För samtliga städerna % i valet deltagande: 39,5.

ELEKTORERNES YRKE.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Län.	Valkrets.	Antal valde elektorer.	Hemmansegare.	Goda- och Bråksegare.	Civile Embets- och Tjenstemän.	Prester.	Kyrkoherjende och Skollärare.	Arendatorer, Förelare, Inspektorer.	Handterkare, Byggnadsare.	Handlande, Gästgifvare.	Fabrikörer, Mjölare.	Militärer.	Sjökaptenar.	Öfrige.
	I. Landsbygden.													
Stockholms	Norra Roslags domsaga	38	17	1	2	5	1	9	—	2	—	1	—	—
	Mellersta " "	27	21	1	1	1	—	1	1	1	—	—	—	—
	Södra " "	40	9	16	1	2	—	7	—	1	—	4	—	—
	Stockholms läns vestra " "	31	7	11	—	1	1	7	—	—	—	4	—	—
Uppsala	Norunda och Örbyhus härad	30	19	1	2	2	—	3	2	1	—	—	—	—
	Olands " "	25	9	1	1	3	3	4	2	2	—	—	—	—
Södermanlands	Uppsala läns mellersta domsaga	45	20	4	4	4	3	6	—	—	—	4	—	—
	" " södra " "	36	20	5	2	1	2	2	1	1	—	2	—	—
Jönköpings	Jönåkers, Rönö och Hölebo härad	52	17	17	2	3	—	5	1	1	—	5	—	1
	Daga, Åkers och Selebo " "	32	14	9	—	1	—	3	1	1	—	2	—	1
Krönobergs	Östra härads domsaga	32	25	3	1	1	1	—	—	—	—	1	—	—
	Uppvidinge härad	30	20	2	3	1	1	1	—	2	—	—	—	—
	Konga " "	41	30	3	1	—	—	2	—	2	—	2	—	1
Kalmar	Norrvidinge och Kinnevalds " "	40	34	3	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—
	Södra Tjusts " "	26	11	8	—	—	1	2	1	1	—	2	—	—
Blekinge	Södra Möre domsagas östra valkrets	26	20	3	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—
	Östra domsagan	31	24	1	—	2	3	—	—	1	—	—	—	—
Kristianstads	Ingelstads och Jerrestads domsaga	53	47	2	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—
	Albo och Gärdss " "	47	39	1	—	—	1	2	—	3	1	—	—	—
Malmöhus	Bara härad	27	20	3	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—
	Torna " "	39	31	—	—	—	—	6	1	1	—	—	—	—
	Herrestads och Ljunits " "	25	18	2	—	1	1	2	—	—	—	1	—	—
Göteb. o. Bohus	Askims m. fl. domsaga	43	20	1	5	—	7	3	3	2	2	—	—	—
	Orusts och Tjörns " "	35	20	—	2	2	2	1	—	3	—	—	5	—
	Marks härad	46	29	3	—	—	—	—	1	8	4	1	—	—
	Vedens och Bollebygds " "	20	14	2	1	—	2	—	—	1	—	—	—	—
Elfsborgs	Flundre, Väne och Bjerke domsaga	38	24	3	2	2	—	2	2	—	—	3	—	—
	Kinds härad	38	26	5	1	—	—	1	1	1	1	—	—	2
	Redvägs " "	21	13	1	1	—	1	2	—	—	1	—	—	2
	Vätö och Ale " "	26	19	3	—	—	2	—	1	1	—	—	—	—
	Kullings " "	29	21	2	1	1	—	—	1	—	—	3	—	—
	Ås och Gäsene domsaga	46	36	3	1	2	1	1	—	2	—	—	—	—
	Sundals härad	23	11	5	2	4	—	—	—	1	—	—	—	—
	Nordals och Valbo " "	31	24	3	1	—	1	—	—	—	1	1	—	—
	Tössbo och Vedbo domsaga	40	21	6	1	1	3	4	—	2	—	1	—	1
	Åse, Viste, Barne och Laske " "	55	40	4	2	—	—	4	—	3	—	1	—	1
Skaraborgs	Kinneferdings, Kinne och Kållands " "	57	47	3	—	—	—	5	—	—	1	1	—	—
	Skånings, Vilske och Valle " "	47	29	10	3	—	1	—	—	—	—	4	—	—
	Gudhems och Kåkindss " "	49	24	12	2	—	3	1	1	—	1	3	—	2
	Vartofta och Frökinds " "	53	40	3	3	1	2	2	1	—	1	—	—	—
	Norra Vadsbo " "	39	24	4	2	3	1	2	—	2	—	1	—	—
	Södra " "	47	27	11	1	—	1	2	1	2	—	2	—	—
	Ölme, Visnums och Väse härad ²⁾	30	16	8	2	—	—	2	—	1	—	1	—	—
	Fernebo " "	23	3	12	1	2	1	4	—	—	—	—	—	—
Vermlands	Mellansysslets domsaga	44	23	12	3	—	—	5	—	1	—	—	—	—
	Södersysslets " "	40	23	7	—	2	1	3	—	2	—	2	—	—
	Nordmarks " "	30	22	—	3	1	1	—	—	3	—	—	—	—

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Län.	Valkrets.	Antal valde elektor.	Hemmansegare.	Gods- och Brukssegare.	Civile Embets- och Tjenstemän.	Prester.	Kyrkobetjente och Skollärare.	Arrendatorer, Förvaltare, Inspektörer.	Handverkare, Hyggenistare.	Handlande, Gästgifvare.	Fabrikörer, Mjölhnare.	Militärer.	Sjökaptenar.	Öfrige.
Kopparbergs	Fryksdals härads öfre tingslag.....	19	8	4	1	—	—	3	—	3	—	—	—	—
	” ” nedre ”	30	18	5	2	2	—	1	—	2	—	—	—	—
	Jösse domsaga	42	30	3	1	1	1	2	—	3	—	1	—	—
	Nedan-Siljans ”	40	28	1	1	1	1	2	1	5	—	—	—	—
	Grangårde m. fl. tingslag	28	6	7	3	2	—	8	—	2	—	—	—	—
Gefleborgs	Malungs m. fl. ”	29	16	—	1	—	1	2	1	8	—	—	—	—
	Ugglebo m. fl. ”	21	16	—	—	1	1	1	—	2	—	—	—	—
Vesternorrlands	Vestra Helsinglands domsaga	25	18	—	1	1	—	1	—	4	—	—	—	—
	Södra ” ”	44	32	—	2	2	—	3	—	3	—	2	—	—
	Torps m. fl. tingslag.....	29	15	1	2	2	2	2	—	3	2	—	—	—
Vesterbottens	Selångers m. fl. ”	32	9	1	4	—	3	8	—	3	1	—	3	—
	Norra Ångermanlands domsaga	46	29	2	1	2	1	3	—	8	—	—	—	—
	Umeå m. fl. tingslag.....	31	20	—	1	—	—	5	—	3	1	—	—	1
Norrbottnens	Degerfors m. fl. ”	25	11	—	4	—	2	3	—	5	—	—	—	—
	Vesterbottens norra domsaga.....	29	18	1	4	1	—	1	—	4	—	—	—	—
	” mellersta ”	20	12	—	1	—	1	3	—	3	—	—	—	—
Norrbottnens	Piteå domsaga.....	17	13	—	1	1	1	—	—	1	—	—	—	—
	Luleå ¹⁾ ”	22	16	—	—	—	—	1	—	4	—	—	—	1
	Kalix ”	26	7	1	10	2	1	1	—	4	—	—	—	—
	Torneå ”	21	7	—	3	5	1	—	—	5	—	—	—	—
	Summa för 67 valkretsar å landsbygden	2,299	1,397	246	105	75	66	158	24	134	18	55	8	13
II. Städerna.														
	Vexjö, Eksjö, Vimmerby, Borgholm.....	21	—	—	7	2	—	—	2	8	—	2	—	—
	Kristinehamn, Askersund, Lindesberg, Nora	22	—	2	9	3	—	1	1	4	2	—	—	—
	Vesterås och Köping.....	18	—	1	3	3	1	—	5	3	1	—	—	1
	Summa för 3 valkretsar i städerna	61	—	3	19	8	1	1	8	15	3	2	—	1
	Summa för hela riket	2,360	1,397	249	124	83	67	159	32	149	21	57	8	14

¹⁾ 22 elektorerna 16 hemmansegare, 5 bruks- eller godsegare, 1 prest, 1 kyrkobetjente, 3 arrendatorer eller förvaltare, 1 handlande och 3 militärer. ²⁾ Vid ett föregående, upphäfdt val voro af de dåvarande 30 elektorerna 16 hemmansegare, 5 bruks- eller godsegare, 1 prest, 1 kyrkobetjente, 3 arrendatorer eller förvaltare, 1 handlande och 3 militärer. ³⁾ Ett föregående val hade blifvit upphäfdt och nytt elektorval anbefaldt för Jockmocks kommun.

ANDRA KAMMARENS SAMMANSÄTTNING VID LAGTIMA RIKSDAGEN ÅR 1879.

Valens utgång.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Län.	Valkrets.	Den valdes		I valet deltagande		Antal röster, som tillföll		Kas-sera-de val-sed-lar.	Valst öfverklagadt.	Anmärkingar.
		namn, embete eller yrke.	fö-del-seår.	vid ome-del-bara val.	vid med-del-bara val.	den valde.	när-maste man.			
Stockholms stad	Stockholms stad	Johan Sjöberg*, Kommerseråd	1816	—	—	4,715	—	15	ja ¹	¹ Fastställt så väl af K. M. Bef. som af K. M. Jfr Naumann, Tidskrift för lagstiftn. m. m. 1879, sid. 100.
		Friherre Alfred Henrik Eduard Fock**+, Fullm. i Riksbanken, Kansliråd	1818	—	—	4,710	—			
		Sven Adolf Hedin*, Fil. Kandidat, Litteratör	1834	—	—	4,710	—			
		Gustaf Ericsson, Jernarbetare	1835	—	—	4,678	—			
		Moritz Rubenson*, Sekreterare	1834	—	—	4,669	—			
		Ludvig Peyron*, Grosshandlare	1832	—	—	4,649	—			
		Axel Adlersparre**+, Kommendör	1812	—	—	4,607	—			
		Gustaf Fredrik Gilljam, tillf. Rektor	1832	—	—	3,309	—			
		Grefve Carl Magnus Ludvig Björnstjerna**+, Generalmajor	1817	4,914	—	2,982	—			
		Karl Johan Berg*, tillf. President	1819	—	—	2,961	—			
		Carl Gustaf Björn, Trädgårdsmästare	1823	—	—	2,938	—			
		Carl Gustaf Lindmark*, Kommendörkapten	1826	—	—	2,918	—			
		Frih. Broder Abraham Leijonhufvud**+, Generalmajor	1823	—	—	2,878	—			
		Oskar Robert Themptander, Fullm. i Riksgkont., Byråchef	1844	—	—	2,867	—			
		Anders Viktor Åbergsson, Revisionssekreterare	1835	—	—	2,797	—			
Friherre Berndt Oskar Stackelberg, Kommendör	1824	—	—	2,769	2,137					
Stockholms län..	Norra Roslags domsaga.....	Friherre Joachim Tawast Beck-Friis+, Hofmarskalk, Bruksegare	1827	—	38	20	17	—	—	² Fastställt af K. M. Bef.
	Mellersta " "	Jan Gustaf Jansson i Hemmarö*, Hemmansegare	1823	—	25	19	2	—	—	
	Södra " "	Erik Gustaf Boström*, Godsegare	1842	—	40	22	17	—	ja ²	
	Stockholms läns vestra domsaga	Sigge Ljunggren*, f. d. Löjtnant, Landtbrukare	1832	—	31	17	14	—	—	
Uppsala	Södertörns " "	Lars Magnus Carlsson+, Landtbrukare	1825	398	—	210	171	4	—	³ Fastställt så väl af K. M. Bef. som af K. M.
	Stockholms läns städer jemte Enköping.....	Johan Edvard Behmer*, Borgmästare	1839	192	—	124	18	—	—	
	Norunda och Örbyhus härad.....	Per Hübinette i Gryttby*, Hemmansegare	1835	—	29	20	4	1	—	
	Olands " "	Thure Bernhard August Martin, Jägmästare	1840	—	25	11	10	2	—	
Södermanlands ..	Uppsala läns mellersta domsaga	Carl Edvard Casparsson**+, f. d. Kapten, Godsegare	1827	—	45	25	19	—	—	⁴ Fastställt så väl af K. M. Bef. som af K. M. Röstber. ändrad till den i tabellen angifna. Jfr Naumann a. st. sid. 50.
	" " södra " "	Johan Fredrik Fredricson i Eklunda**+, Hemmansegare	1816	—	36	24	11	—	—	
	Uppsala	Carl Gustaf Hammarskjöld, Professor	1838	312	—	190	121	1	—	
	Jönåkers, Rönö o. Hölebo härad	Grefve Carl Fredrik Wachtmeister*, Godsegare	1830	—	48	28	17	—	—	
	Oppunda och Villåttinge " "	Lars Ersson i Vik**+, Hemmansegare	1818	583	—	283	226	5	—	
	Ö. och V. Rekarne " "	Robert Arfwedson**+, Bruksegare	1831	186	—	84	57	2	—	
	Daga, Åkers och Selebo " "	Frih. Joh. Nordenfalk**+, Fullm. i Riksgk., Godseg.	1830	—	32	20	11	—	—	
	Nyköping, Strengnäs, Mariefred och Trosa	Adolf Ferdinand Helander*, Förste Landtmätare	1820	219	—	133	53	—	—	
	Eskestuna och Torshälla	Erik Albert Lundblad, Vinhandlare	1836	153	—	85	58	—	—	
	Kinda och Ydre domsaga.....	Jakob Magnus Swenson i Grefverum*, Hemmanseg.	1825	383	—	285	86	5	—	
Björkekinds m. fl. "	Isak Asklöf*, f. d. Fabrikör, Landtbrukare	1817	350	—	182	57	10	—		
Lysings o. Göstrings "	Anders Aug. Anderson i Vestanå**+, Hemmanseg.	1817	301	—	196	88	—	—		
Akerbo m. fl. "	Frih. Ivar Otto Herman Koskull**+, f. d. Löjtnant, Godsegare	1817	310	—	144	130	20	—	ja ⁴	

Anm. * utmärker omval, ** att den valde endast före år 1876 representerat samma; *** att den valde före nämnda år representerat annan valkrets i 2:dra Kammaren, men ej under perioden 1876—1878 der innehaft plats; ¹ att den valde varit ledamot af 1:sta Kammaren; + att den valde såsom riksdagsman deltagit i ständsriksdagarne. (*) Den valde har under 1876, men ej under 1877 och 1878 års riksdagar representerat samma valkrets.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
Län.	Valkrets.	Den valdes		I valet deltagande.		Antal röster, som tillföll		Kas-sera-de val-sed-lar.	Val-et öfver-klagadt.	Anmärkingar.	
		namn, embete eller yrke.	föd- del- seår.	vid om- del- bara val.	vid med- del- bara val.	den valde.	när- maste man.				
Östergötlands	Vifolka m. fl. domsaga	Carl Anders Larsson i Maspelösa**+, Hemmanseg.	1819	277	—	207	19	5	—	5 Fastställt så väl af K. M. Bef. som af K. M.	
	Risinge, Hällestads o. Tjällmo "	John Örwall*, Bruksegare	1827	348	—	157	104	—	—		
	Aska, Dals och Bobergs "	Jonas Andersson i Häckenäs**+, Hemmansegare	1810	304	—	264	13	15	—		
	Hammarkinds m. fl. "	Niklas Fossier*, Godsegare	1835	399	—	122	98	1	ja ⁵		
	Linköping	Nils Östling*, Lektor	1830	280	—	185	58	1	—		
	Norrköping	Gustaf Walter Leopold Lönegren, Tullförvaltare	1828	452	—	352	—	—	2		—
		Jöran Reinhold Sääf**+, Fabriksidkare	1819								
	Vadstena, Söderköping, Skeninge och Grenna	Johan Gustaf Granlund*, "	1822	190	—	152	9	2	—		
Jönköpings	Vestra härads domsaga	Carl Mejenqvist i Mejensjö*, Hemmansegare	1823	720	—	310	240	4	—		
	Östra " "	Samuel Johnson i Hvetlanda**+, "	1820	—	17	16	1	—	—		
	Östbo härad	Axel Vilhelm Wigardt**, Organist	1819	613	—	294	283	3	—		
	Vestbo "	Lars Johan Larsson i Tranhult*, Hemmansegare	1833	674	—	232	178	38	—		
	Tveta, Vista och Mo domsaga ..	Johan Anderson i Tenhult, Landthaudlande	1826	707	—	306	257	18	—		
	Norra och Södra Vedbo "	Otto Gustaf Nordenskjöld, Major	1831	797	—	180	180	29	ja ⁶		
	Jönköping	Sebastian Oskar Gustaf Bergius*, Assessor	1834	253	—	187	59	1	—		
Kronobergs	Uppvidinge härad	Jonas Jonasson i Rassebygd**+, Hemmansegare	1821	—	30	19	8	—	—		
	Konga " "	Johan August Sjö i Linneryd*, "	1839	—	41	21	20	—	—		
	Norrvidinge o. Kinnevalds "	Adolf Fredrik Petersson i Ugglekull*, "	1837	—	39	26	11	—	—		
	Allbo " "	Carl Magni i Hunna*, "	1827	337	—	146	50	20	—		
	Sunnerbo domsagas östra valkrets	Carl Isak Bengtsson i Öslof**+, "	1832	324	—	171	109	2	—		
	" " vestra "	Jöns Persson i Grysshult*, "	1822	399	—	181	123	3	—		
	Vexjö, Eksjö, Vimmerby o. Borg- holm	Abraham Rundbäck*, Lektor	1827	—	21	11	10	—	ja ⁷		
Kalmar	Norra Tjusts härad	Jonas Peter Nilsson i Käggla*, Hemmansegare	1829	209	—	96	79	4	—		
	Södra " "	Emil Key*, Godsegare	1822	—	26	20	5	—	—		
	Aspelands o. Handbörds domsaga	Carl Johan Svensén i Lilla Sinnerstad**+, Hemmansegare	1823	200	—	87	62	2	—		
	Sevede och Tunaläns "	Johan Fredrik Carlsson i Fogelhem*, "	1839	179	—	105	48	4	—		
	Norra Möre och Stranda "	Gustaf Jonsson i Skeppnetorp**+, "	1822	197	—	107	65	2	—		
	Södra Möre domsagas vestra valkr.	Jonas Jonasson i Gullaboås*, "	1817	168	—	124	15	—	—		
	" " " östra "	Nils Petersson i Runtorp**+, "	1828	—	24	24	—	—	—		
Gotlands	Ölands domsaga	Anders Peter Danielson i Dystad*, "	1839	307	—	204	20	44	—		
	Kalmar	Adolf Ludvig Frithiof Torpadie*, Rådman	1827	55	—	29	25	1	—		
	Vestervik och Oskarshamn	Nils Peter Bertrand Lindgren, Borgmästare	1841	213	—	128	77	1	—		
	Gotlands södra domsaga	Anton Julius Lyth*, Kontraktspost	1816	468	—	135	125	118	ja ⁸		
	" norra "	Pehr Larsson i Lilla Fole**+, Hemmansegare	1823	248	—	117	49	37	—		
	Visby	Carl August Bokström, Länsbokhållare	1841	172	—	73	63	1	ja ⁹		
	Listers domsaga	Ola Månsson i Jemshög*, Hemmansegare	1821	408	—	206	191	5	—		
Blekinge	Bräkne "	Per Persson i Törneryd, "	1845	103	—	56	46	—	—		
	Östra "	Anders Swensson i Lösen*, "	1833	—	31	19	11	1	—		
	Medelstads "	August Peterson i Hasselstad*, "	1820	141	—	117	4	8	—		
	Karlskrona	Anders Kristian Gasslander(*), Öfverkommissarie	1835	199	—	127	49	—	—		
	Karlshamn och Sölvesborg	Frans Vilhelm Dahl*, Rektor	1825	141	—	130	4	—	—		
	Ingelstads o. Jerrestads domsaga	Lasse Jönsson i Sandby*, Hemmansegare	1834	—	51	49	1	—	—		
	Villands härad	Anders Nilsson i Rinkaby*, "	1825	452	—	222	220	5	ja ¹⁰		
Kristianstads	Östra Göinge "	Hans Johnsson i Broby, Handlande, "	1840	368	—	91	46	58	ja ¹¹		
	Albo och Gärdss domsaga	Sven Nilsson i Efveröd*, "	1831	—	44	40	1	2	—		
	Vestra Göinge "	Ola Bosson Olsson i Maglehult**+, "	1824	535	—	390	52	3	—		
	Norra Åsbo "	Johan Jönsson i Axtorp*, "	1825	474	—	155	72	6	ja ¹²		

5 Fastställt så väl af K. M. Bef. som af K. M.

6 Den valde utsedd genom lottning. Valet öfverklagadt, men fastställt så väl af K. M. Bef. som af K. M. Jfr Naumann a. st. 1879, sid. 163.

7 Fastställt så väl af K. M. Bef. som af K. M.

8 Fastställt af K. M. Bef. o. K. M.

9 Fastställt af K. M. Bef.

10 Fastställt så väl af K. M. Bef. som af K. M. — Ett föregående val hade af K. M. Bef. blifvit upphäfdt.

11 Fastställt af så väl K. M. Bef. som K. M. Jfr Naumann a. st. 1879, sid. 54.

12 Fastställt af K. M. Bef.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
Län.	Valkrets.	Den valdes		I valet deltagande		Antal röster, som tillföll		Kas-sera-de val-sed-lar.	Valet öfverklagadt.	Anmärkingar.	
		namn, embete eller yrke.	födelseår.	vid omedelbara val.	vid medelbara val.	den valde.	närmaste man.				
Elfsborgs	Kullings härad	Abraham Axel Rutensköld*,	Broksegare	1820	—	28	18	7	—		
	Ås och Gäsene domsaga	Per Gustaf Sandberg*,	Handlande	1823	—	46	35	2	3		
	Sundals härad	Anders Larsson i Flicksäter,	Hemmansegare	1839	—	21	9	7	—	ja ¹⁷	
	Nordals och Valbo »	Sven Håkanson i Bäckenas*,	»	1816	—	28	18	8	1	—	
	Tössbo och Vedbo domsaga	August Vilhelm Westerdal*, V.-Häradsh.,	Godsegare	1821	—	38	16	—	17	ja ¹⁸	
	Venersborg och Åmål	Grefve Erik Josias Sparre ^{1**} ,	Landshöfding	1816	78	—	76	2	—	—	
	Borås, Alingsås, Ulricehamn	Victor Nils Ekenman,	Borgmästare	1842	208	—	98	96	—	ja ¹⁹	
	Åse, Viste, Barne o. Laske domsaga	Anders Svenson i Edum*,	Hemmansegare	1837	—	55	37	16	—	—	
	Kinnefjerd., Kinne o. Kållands »	Anders Svenson i Bossgården, Häggesled »	»	1824	—	55	25	24	1	—	
	Skånings, Vilske och Valle »	Nils Johan Boström*,	Godsegare	1824	—	42	32	9	—	—	
Skaraborgs	Gudhems och Kåkind »	Johannes Jonson i Fröstorp*,	Hemmansegare	1823	—	47	21	16	—	—	
	Vartofta och Frökinds »	Fredrik Andersson i Saleby Korsgården*,	»	1832	—	51	33	13	1	—	
	Norra Vadsbo »	Sven Magnusson i Fors*,	»	1826	—	35	26	4	—	—	
	Södra »	Carl Andersson i Vallby Södergården,	»	1827	—	47	27	16	—	—	
	Skara, Sköfde, Mariestad	Johan Magnus Alfred Grenander ^{2*} ,	Auditör	1824	391	—	224	162	2	—	
	Lidköping, Falköping, Hjo	Jonas Sandwall,	Bryggare	1829	410	—	201	142	4	20	
	Ölme, Visnums och Väse härad	Lars Anderson i Vestra Vall,	Hemmansegare	1831	—	28	16	11	—	21	
	Fernebo »	Johan Emanuel Jansson*,	Broksegare	1833	—	23	19	2	—	—	
	Mellansysslets domsaga	Edvard Dahlgren,	»	1844	—	44	22	15	—	—	
	Södersysslets »	Anders Andersson i Smedbyn*,	Hemmansegare	1823	—	39	30	8	—	—	
Vermlands	Nordmarks »	Johan Christian Niklas Biesert*,	Fabriksidkare	1831	—	30	14	9	2	—	
	Fryksdals härads öfre tingslag	Arvid Jönsson i Östmark**,	Hemmansegare	1823	—	19	11	8	—	—	
	» » nedre »	Jan Magnusson i Granbäckstorp*,	»	1839	—	29	16	11	—	—	
	Jösse domsaga	Anders Bengtsson i Kärrmossen,	»	1824	—	42	22	10	7	—	
	Elfdals och Nyeds »	Jakob Fredrik Geijer ^{3**} ,	Broksegare	1823	358	—	110	67	62	ja ²²	
	Karlstad och Filipstad	Claes Herman Rundgren ^{4**} ,	Biskop	1819	92	—	90	2	—	—	
	Kristinehamn, Askersund, Lindsberg, Nora	Severin Löwenhielm ^{5**} ,	Häradshöfding	1823	—	22	22	—	—	—	
	Edsbergs, Hardemo o. Grimstens härad	Johan Erik Ericsson i Väsbj,	Hemmansegare	1831	475	—	184	170	3	—	
	Kumla och Sundbo »	Carl Albert Giöbel,	Bruksidkare	1835	358	—	146	87	5	—	
	Örebro	Glanshammars och Örebro »	Per Nilsson i Råby*,	Hemmansegare	1827	175	—	102	29	—	—
Askers och Sköllersta »		Folke Andersson i Helgesta,	»	1829	314	—	142	72	3	—	
Linde domsaga		Harald Mauritz Ericsson ^{6**} ,	Broksegare	1826	394	—	240	147	—	—	
Nora »		Johan Johansson*,	Bergsbruksidkare	1840	253	—	179	50	1	—	
Örebro		Henrik Halldin,	Fabriksidkare	1834	414	—	112	—	243	ja ²³	
Vestmanlands södra domsaga		Otto Karlsson*,	Godsegare	1822	192	—	100	43	—	—	
» vestra »		Gustaf Carlsson i Krücklinge*,	Hemmansegare	1819	148	—	124	7	2	—	
» norra »		Christian Aspelin,	Broksegare	1830	276	—	79	78	1	—	
» östra »		Johan Erik Johansson i Forneby*,	Hemmansegare	1825	315	—	263	23	11	—	
Vesterås och Köping		Carl Vilhelm Linder*,	Domprost	1825	—	18	12	6	—	24	
Vestmanlands	Sala och Arboga	Alarik Fredenberg*,	f. d. Kapten	1825	173	—	152	13	2	—	
	Nedan-Siljans domsaga	Liss Olof Larsson i Vestannor*, Fullm. i Riksbanken,	Hemmansegare	1838	—	40	37	3	—	—	
	Ofvan-Siljans »	Bälter Sven Ersson i Östnor ^{7**} ,	»	1825	154	—	89	37	7	ja ²⁵	
	Hedemora »	Jan Andersson i Jönvik ^{8**} ,	»	1819	205	—	131	31	2	—	
	Kopparbergs	Falu »	Anders Hansson i Solberga,	»	1839	458	—	123	102	6	—
	Grangärde m. fl. tingslag	Emil Viktor Rudolf Leopold Königsfeldt*,	Häradsh.	1823	—	27	22	5	—	—	
	Malungs m. fl. »	Stormats Mathias Olsson i Sörnäs, Laudthand-	lande	1839	—	28	15	12	—	—	
	Falun, Hedemora, Säter	Carl Florus Toll ^{9**} ,	f. d. Major	1820	258	—	173	80	1	—	

¹⁷ Klagomål öfver valet ingifne till K. M. Bef., men återkallade.

¹⁸ 17 röster tillföll annan person, men denne förklarades så väl af K. M. Bef. som af K. M. med upphäfvande af valförrättande domhufvudens utslag för icke valbar. Jfr *Naumann* a. st. 1878, sid. 681.

¹⁹ Röstberäkningen i enlighet med K. M. Bef. och K. M.'s utslag. Jfr *Naumann* a. st. 1878, sid. 679.

²⁰ Ett föregående val öfverklagadt och af K. M. upphäfdt. Jfr *Naumann* a. st. 1878, sid. 685.

²¹ Ett föregående val öfverklagadt och af K. M. upphäfdt.

²² Enligt valförrättande domhufvuden hade bruksegaren Geijer erhållit 110, annan person 116 röster. Valet öfverklagades dock, emedan det inom Dalby kommun, med 55 i valet deltagande, skett genom öppen omröstning. K. M. Bef. upphäfdde valet i dess helhet. K. M., till hvilken vad skedde, förklarade de inom Dalby kommun afgifna rösterna icke böra tagas i beräkning och att i följd häraf bruksegaren Geijer var den lagligen valde. Jfr *Naumann* a. st. 1879, sid. 58.

²³ 241 röster tillföll annan person, men denne förklarades genom K. M.'s utslag icke valbar. Jfr *Naumann* a. st. 1879, sid. 33.

²⁴ Ett föregående val, vid hvilket det omedelbara valsättet användes, upphäfdes så väl af K. M. Bef. som af K. M. Jfr *Naumann* a. st., sid. 103.

²⁵ Faststaldt af K. M. Bef.

Tab. N:o 6. (Forts.)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
Län.	Valkrets.	Den valdes		födel-seår.	I valet deltagande		Antal röster, som tillföll		Kas-sera-de val-sed-lar.	Valet öfverlagadt.	Anmärkingar.
		namn, embete eller yrke.			vid ome-del-bara val.	vid me-del-bara val.	den valde.	när-maste man.			
Gefleborgs	Hedesunda m. fl. tingslag	Per Elof Berglöf,	Häradsskrifvare	1828	150	—	50	42	33	—	
	Ugglebo m. fl. "	Erik Westin J:or i Hagsta*,	Hemmansegare	1845	—	21	21	—	—	—	
	Norra Helsinglands domsaga	Pehr Ericsson i Vik***,	"	1815	1,009	—	311	286	74	ja ²⁶	26 Fastställt så väl af K. M. Bef. som af K. M. — Ett föregående val hade af K. M. Bef. blifvit upphäfdt.
	Vestra " "	Olof Jonsson i Hof*,	"	1839	—	24	15	7	—	—	
	Södra " "	Magnus Jonsson i Vansäter*,	"	1826	—	44	22	15	—	—	
	Gefle	Gustaf Ferdinand Asker**,	Landshöfding	1812	268	—	255	10	2	—	
Söderhamn och Hudiksvall	Johan Gottlieb Vilhelm von Rehausen ¹ , Öfverste		1819	239	—	151	78	1	—		
Vesternorrlands	Torps m. fl. tingslag	Olof Perman,	Handlande	1844	—	28	18	10	—	ja ²⁷	
	Selångers m. fl. "	Johan Oskar Boström,	Kyrkoherde	1841	—	31	19	12	—	—	
	Säbrå m. fl. "	Per Westman i Rossvik*,	Hemmansegare	1841	648	—	287	204	13	—	
	Ramsle och Sollefteå tingslag	Per Engman**,	Handlande, Hemmansegare	1828	354	—	325	9	4	—	
	Norra Ångermanlands domsaga	Per Olof Hörnfeldt i Hörnäs**,	"	1830	—	45	38	3	3	—	
	Hernösand och Östersund	Karl Henrik Berlin,	Läroverksadjunkt	1832	260	—	136	93	1	—	
Jemtlands	Sundsvall	Johan Severin Axell*,	Grosshandlare	1843	227	—	159	27	—	—	
	Hammerdals m. fl. tingslag	Hans Andersson i Bringåsen*,	Hemmansegare	1826	117	—	95	6	1	—	
	Ragunda m. fl. "	Olof Larsson i Häste,	"	1840	255	—	177	35	5	—	
Vesterbottens	Södra Jemtlands domsaga	Gunnar Eriksson i Mörviken**,	"	1833	833	—	430	247	36	—	
	Umeå m. fl. tingslag	Gustaf Hæggström*,	Sågverksegare	1829	—	31	17	14	—	—	
	Degerfors m. fl. "	Per Anton Hellgrén*,	Kronolänsman	1828	—	25	25	—	—	—	
	Vesterbottens norra domsaga	Johannes Mörtzell,	Kapellpredikant	1824	—	29	19	10	—	—	
	" mellersta "	Nils Boström i Bodbyn,	Hemmansegare	1844	—	20	11	9	—	—	
Norrbottens	Piteå domsaga	Anders Bäckström i Porsnäs**,	"	1820	—	15	14	1	—	—	
	Luleå "	Hans Fredrik Bergström i Björsby,	"	1829	—	21	12	8	—	28	28 Ett föregående val upphäfdt så väl af K. M. Bef. som af K. M.
	Kalix "	Johan Grape*,	Major, Landtbrukare	1821	—	25	18	3	—	—	
	Torneå "	Erik Gustaf Burman,	Kontraktspäst	1827	—	20	16	4	—	—	
Luleå m. fl. städer	Henrik Adolf Widmark,	Landshöfding	1833	323	—	234	46	—	—		

RÉSUMÉ.

Le Bureau Central de Statistique ayant donné déjà à l'occasion des élections de 1872 (voir: *Bidrag till Sveriges Officiela Statistik*. R. I.) un exposé succinct des lois qui régissent les formes représentatives de la Suède, on a cru pouvoir y renvoyer les lecteurs en se bornant ici à la simple exposition des traits principaux des dernières élections.

Le nombre des membres de la Première Chambre depuis 1872 à 1875 s'est accru de 3 et depuis 1875 à 1878 de 5; ainsi le nombre actuel est porté à 136.

Pendant les années 1876—1878, 58 personnes sont élues représentants de cette Chambre.

La répartition des membres selon les professions présente en 1879 le résultat suivant:

Conseillers d'État, Ministres actuels	5.
Juges	7.
Présidents, Directeurs-généraux	6.
Gouverneurs des provinces.....	6.
Autres membres de l'administration civile.....	4.
Militaires	7.
Clergé, Professeurs.....	7.
Propriétaires des bienfonds	67.
Paysans	8.
Négociants, Banquiers, Fabricants.....	14.
Autres.....	5.
	<u>136.</u>

L'âge des membres forme l'objet d'un tableau inséré p. 3.

La Seconde Chambre se compose maintenant de 204 membres, dont 64 élus par les villes.

La population moyenne des circonscriptions électorales de la campagne était de 27,358 (maximum 44,952; minimum 12,581) et celle des villes de 10,224.

Le nombre total des personnes ayant le droit de vote était de 270,337, dont 42,565 dans les villes. Ainsi 6,5 % de la population des villes, 5,9 % de celle des campagnes possédaient ce droit. Parmi les préfectures celles de Gotland (8,8 %) et de Sudermannie (3,1 %) présentent de même qu'auparavant les différences les plus marquées; en descendant jusqu'aux circonscriptions électorales, on trouve le maximum de 9,7 % et le minimum de 2,6 %. Les différences s'expliquent assez bien par les variations dans le morcellement des terres, vu que les chiffres faibles se rapportent tous aux districts où l'agglomération de vastes possessions est la règle. — Quant aux villes le maximum est de 11,1, le minimum de 4,1 %.

Le nombre des personnes ayant le droit de vote s'est accru depuis 1875 un peu plus vite que la population.

Des circonscriptions électorales de la campagne	
19	comptaient..... au-dessous de 1,000 électeurs ;
47	» 1,000—1,500 »
32	» 1,500—2,000 »
30	» 2,000—2,500 »
9	» 2,500—3,000 »
3	» au-dessus de 3,000 »
140	

De ces circonscriptions, 73 ont fait usage de l'élection directe, ainsi que l'ont fait 21 des 24 groupes électoraux des villes qui en avaient le choix.

L'étendue des circonscriptions électorales et le nombre des communes s'y trouvant forment l'objet d'un tableau inséré p. 7.

Dans un pays tel que la Suède, d'une population éparsée et d'une vie politique comparativement peu développée, on trouvera naturel que le nombre des votants a été à la règle bien restreint. Dans les élections directes ont pris part

39,8 % des votants des villes,
23,1 % » de la campagne;

dans les élections indirectes
33,0 % des votants des villes,
10,2 % » de la campagne.

Le maximum à été
65,3 % dans les villes,
45,2 % dans la campagne;

le minimum
9,6 % dans les villes,
3,6 % dans la campagne.

Des 140 représentants de la campagne, 96 ont été réélus; de ceux des villes au nombre de 64, 37 ont été réélus.

Une répartition selon les professions des membres de la Seconde Chambre présente le résultat que voici:

Paysans.....	91.
Propriétaires des bienfonds	28.
Négociants, Fabricants	18.
Membres de l'administration civile.....	30.
Militaires	8.
Clergé, Professeurs.....	16.
Autres.....	13.
	<u>204.</u>

L'âge des membres forme l'objet d'un tableau inséré p. 18.

Des représentants de la campagne 37 élus directement et 56 élus indirectement ont remporté la majorité absolue; de ceux des villes 56 dans les élections directes et 3 dans les élections indirectes ont atteint cette majorité.

30 élections, dont 9 dans les villes, ont fait l'objet d'un appel; 13 ont du être annulées à cause d'infractions contre les formes.

Maintenant comme auparavant les données attestent une absence totale des abus et des dépravations de toute sorte accompagnant souvent les élections à l'étranger.